

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 11643

KLEYNE MENSHELEKH

Jonathan Swift

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

די

קריינע מענשעלעך

דא ווערט בעשריעבען די רייזע פון דעם בעריהממען גליווער
אונטער מענשעלעך אזוי קליין ווי אונזער פינגער.

— פון —

יאנאטהאן סוויפט

פריי איבערזעצט אויס דעם ענגלישען פון

ד. מ. הערמאלין

היברו פאפלישינג קאמפאני

50-52 עלדרידזש סטריט, ניויאָרק.

HEBREW PUBLISHING COMPANY

50-52 Eldridge St., New York.

1925

דיא קליינע מענשעלעך.

קאפיטעל 1.

דער פערפאסער גיבט אָפּ אַ בעריכט איבער זיין אייגענער פּערזאָן. — זיין ערשטע נייגונג צום רייזען. — דיא שיף ווערט צערפראַכען אונד ער שווימט אַרויס אונד רעמעט זיין לעבען. — ער גרייכט דעם ברעג אונד קומט אָן אין ליליפוט לאַנד. — ער ווערט געפאַנגען אונד אַוועק געפיהרט.

מיין פאטער האט געהאט א גוט אין נאָטטינגהעמשייר (ענגלאַנד); איך בין געווען דער דריטער פון זיינע 5 זיין. ער האט מיך אַוועק געשיקט לערנען אין עמאנועל נימנאזיום פון קעמברידזש, ווען איך בין אלט געווען 15 יאָהר. דאָרט בין איך פערבליעבען 3 יאָהר אונד איך האב פלייסן שטודירט. אָבער ניט קענענדיג מיך אויסהאלטען אלס סטודענט, בין איך אנגעשטעלט געוואָרען ביי א געוויסען הערר דזשיימס בייטז, א בעריחמטער לאַנדאָנער דאָקטאָר, אונד איך בין דאָרט פערבליעבען דריי יאָהר. מיין פאטער פלעגט מיר אונטערדעסען צו שימען קליינע סומען געלד, אונד איך האב דאס פּערווענדעט אום צו שטודירען דיא קונסט פון פאָהרען אויף ים וויא אויך חכמת־החשבון וואס איז געטהיג צו אזא פאך. איך האב מיר אימער פאָרגעשטעלט, אז עס וועט קומען א צייט, ווען איך וועל דאס אלעס בענעטהיגען צו וויסען.

ווען איך בין אַרויס פון הערר בייטז, בין איך אַוועק צוריק צו מיין פאטער. ער אונד מיין אָנקעל דזשאָהן וויא אויך אונזערע קרובים, האבען מיר געגעבען 40 פונט שטערלינג, אונד מיר פּערשפראַכען נאך 30 פונט א יאָהר ווען איך וועל

שמודירען אין ליידען. איך בין אוועק געפאָהרען נאך ליידען, וואו איך האב גע-
שמודירט פיזיק 2 יאָהר מיט 7 מאָנאַט, אימער רעכענענדיג, אז די עזע וויסענשאַפֿט
וועט מיר געמיינע זיין אויף מיינע רייזען.

נאכדעם וויא האב צוריק געקעהרט פון ליידען, האט מיך מיין אלטער בעל-
הבית, הערר בייטז, רעקאָמענדירט אלס דאָקטאָר פיר דער שיף „סוואַלאָו“ וואו
קאָפיטאָן אברהם פּאַננעל איז געווען קאָמאנדאַנט. מיט דיעזער שיף בין איך אַרום
געפאָהרען 3 יאָהר, רייזענדיג נאך לעוואַנט אונד אנדערע געגענדען. ווען איך בין
צוריק געקומען, האב איך בעשלאָסען מיך צו בעזעמזען אין לאַנדאָן. הערר בייטז,
מיין אלטער בעל־הבית, האט מיך אויך דערצו געראַטהען, אונד דורך איהם בין איך
רעקאָמענדירט געוואָרען צו עטליכע פּאַציענטען.

איך האב געדונגען א טהייל פון א הויז אין דער אָלד דזשיורי גאַס. נאכדעם
וויא מען האט מיך געראַטהען איך זאָל גענצליך פּערענדערן מיין צושטאַנד, האב
איך חתונה געהאט מיט פּרייליין מיירי באַירטאָן, דיא צווייטע טאָכטער פון הערר
עדמונד באַירטאָן, א קויפּמאַן פון דער ניו גייט שטראַסע. צו דער חתונה האב איך
געקריענען א נדן פון 400 פונט שטערלינג.

אָבער מיין גוטער בעל־הבית בייטז איז מיט 2 יאָהר שפּעטער געשטאַרבען,
אונד איך, ניט האבענדיג קיין סך פּריינד, האט עס מיר אָנגעהויבען צו געהען ניט
אמבעסטען אין דיא געשעפטען. איך מוז דאָ מודה זיין, אז מיין געוויסען האט מיר
ניט ערלויבט נאכצוטהון דיא אנדערע דאָקטוירים, וועלכע האבען געשווינדעלט אונד
גענאַרט. נאכדעם וויא איך האב מיך בעראַטהען מיט מיין פּרוי אונד מיט מיינע
בעקאַנטע, האב איך בעשלאָסען וויעדער צו רייזען אויף ים.

איך בין געווען אַרצט אויף 2 שיפּען אונד געמאַכט מעהרערע רייזען וועהרענד
א צייט פון 6 יאָהר. איך בין געפאָהרען נאך דיא אָסט אונד וועסט אינדיעס, אונד
איך האב דאָדורף אַביסעל פּערגרעסערט מיין פּערמענען.

מיינע לעערע שמונדען, פלעג איך פּערברענגען אין לעזען דיא ביכער פון דיא
בעסטע פּערפאַסערס פון אלטע אונד נייע צייטען, ווייל איך האב אימער מיט מיר
געפיהרט א סך ביכער. זייענדיג אויף דער יבשה, האב איך געשמודירט דאס לעבען
פון דיא מענשען אונטער וועלכע איך בין געקומען אונד אויך געלערענט זייערע
שפּראַכען. צו שפּראַכען האב איך איבערהויפּט געהאט גרויסע פּעהיגקייטען, ווייל
איך האב בעזעסען א גוטען כּחהזכּרון.

מיין לעצטע רייזע האט מיר ניט געבראַכט קיין גרויסען פּערדינסט, אונד
איך בין מעד געוואָרען פּאָהרענדיג אויף ים. איך האב אלזאָ בעשלאָסען צו

בלייבען צו הויז נעבען מיין פרוי אונד קינדער. איך האב מיך אַרױס געצויגען פון אָלד דזשױרי נאך פעלטער לײן, דאַן נאך װאַפּפּינג, האָפּענדיג צו געפּינען פּאַר ציענטען אונטער דיא מאַטראָזען, אָבער עס איז מיר ניט געגאַנגען.

נאך דרייא יאָהר לעבענדיג מיט האָפּנונג אַז עס װעט בעסער װערען, האב איך װיעדער אָנגענומען א שטעלע פון קאַפּיטאַן װייליאַם פּריטשארד אויף דער שיף „אנטעלאָפּ“, װעלכע פּלעגט פּאַהרען אויף דעם זידים. מיר האבען אָנגעד זענעלט פון בריסטאָל אַם 4טען מאי 1699, אונד אונזער רייזע איז אין אנפאנג געװען זעהר א גליקליכע.

עס איז ניט נעטהיג צו בעלעסטיגען דעם לעזער מיט דיא איינצעלהייטען איבער דיא רייזען אויף דיעזע ימים ; עס איז גענוג צו דערצעהלען, אַז אויף דער רייזע נאך דיא װעסט אינדיעס, זיינען מיר פּערוואָרפען געװאָרען דורך א שרעקליכען שטורם נאך נאָרד־װעסט פון װאָן דיעמען'ס לאַנד. 12 פון אונזער מאַנשאַפּט זיינען געװען טױט פון דער אונערטרעגליכע אַרבייט אונד שלעכטע נאַהרונג ; דיא איבריגע זיינען געװען זעהר שװאַך.

אַם 5טען נאָװעמבער, װעלכעס איז דער אנפאנג זומער אין יענע געגענדען, איז דאס װעטער געװען נעבעלדיג, אונד אונזערע מאַטראָזען האבען ערבליקט א פעלזען ניט װײס פון דער שיף. אָבער אלע אונזערע אנשטרענגונגען זיך צו רעטען, זיינען געװען אומזיסט ; דער שטורם האט אונז געשליידערט אויף'ן פעלזען, װאָו דיא שיף איז צושפּאַלטען געװאָרען. זעקס פון דער מאַנשאַפּט, פון װעלכע איך בין געװען איינער, האבען זיך אַרונטער געלאָזען מיט א שיפעל אין ים, אונד אָנגעד װענדעט אלעס מעגליכע מען זאָל לױז װערען פון דעם פּלאַטץ װאָו דיא צער שמעטערטע שיף מיט דעם פעלזען זיינען געװען. מיר האבען אַװעק גערודערט, לױט מיין קאָמאַנדאָ, א היבשע שטרעקע, ביז מיר האבען שױן מעהר ניט געקענט זיך ריהרען, װײל אונזערע לעמטצע כוחות האבען מיר פּעבראַכט נאך זייענדיג אויף דער שיף.

מיר זיינען דאַן דערפאַר געצװאונגען געװען זיך אָבצולאָזען װאָהין דער װינט װעט אונז טראָגען מיט דיא כװאַלעס, אונד אונגעפּעהר נאך א שטונדע צײט, האט זיך דאס שיפעל איבערגעקעהרט פון א פּלעטצליכער גרויסער װעללע. װאָס עס איז געװאָרען פון מײנע קאָמפּאַניאָנען אין שיפעל אָדער אויף'ן פעלזען, װײס איך ניט גענוי, אָבער איך רעכען, אַז זײא זיינען אלע דערטרונקען געװאָרען. איך װיעדער, װײס בלױז, אַז איך האב מיך געפונען שװימעדיג, אונד ניט װײסענדיג װאָהין דער

ים טראַגט מיך, האב איך מיך נאָר געהאלטען אויפן וואַסער, אונד זיך אָבער
לאָזען צו מיין שיקזאַל.

איך האב מעהרערע מאל פראָבירט זיך שטעלען, טאָמער האב איך געגרייכט
באָדען, אָבער עס האט גערויערט א היבשע צייט ביז איך האב דערשפירט, אז איך
דארף שוין מעהר ניט שווימען.

דער שטורם אונד דיא וועללען האבען זיך אויך בערוהיגט, אונד זייענדיג אין
וואַסער ביז צו מיין ברוסט, בין איך געגאנגען פאָרווערטס. איך קען זאגען, אז איך
בין געגאנגען אזוי אין וואַסער איבער א מייל ביז איך האב געגרייכט א טרוקענעם
ברעג. איך האב מיר פאָרגעשטעלט, אז דאטאלס איז שוין געווען אונגעפעהר 8
אוהר אבער.

אויף ברעג, בין איך געגאנגען בערך פון א האלבער מייל, אונד איך האב
קיין וואַהנונג ענטדעקט; אָבער איך בין געווען אזוי אויפגערעגט, אז איך האב גאר
ניט געקענט זעהען.

זייענדיג זעהר מיעד אונד אין זעהר א וואַרעמעס וועטער, וויא אויך אונטער
דעם איינפלוס פון א האַלבער פלאַש בראַנפען וואס איך האב אויסגעטרונקען
פערקאָזענדיג דיא שיף, האב איך מיך געשפירט שטאַרק גענייגט צום שלאָפן.

איך האב מיך אַוועק געלעגט אויפן גראַז, וואס איז געווען זעהר ניערדיג אונד
ווייך, אונד איך בין געשמאַקער געשלאָפן וויא אין דער נאַנצער צייט פון מיין
לעבען. ווען איך האב ערוואַכט, איז שוין געווען גרויסער טאָג. איך האב פראָבירט
מיך אויפצוהייבען, אָבער איך האב מיך ניט געקענט ריהרען פון דעם פלאַטיץ. גע-
לעגען בין איך אויף מיין רוקען, אונד איך האב געשפירט, אז מיינע הענד אונד פיס
זיינען שטאַרק צוזאַמען געבונדען אונד בעפעסטטיגט צו דער ערד. מיינע האַר, וועלכע
זיינען געווען לאַנג אונד דיק, זיינען אויך געווען אזוי צוזאַמען געבונדען.

איך האב אויך געשפירט עטליכע שטריקלעך אויף מיין קערפער פון מיינע
עלענבויענעס ביז אַרונטער איבער דיא קניען.

קוקען האב איך נאָר געקענט אַרויף, ווייל איך בין אזוי געלעגען. דיא זונן
האט אָנגעהויבען צו ווערען שטאַרק הייס אונד דאס ליכט האט מיר זעהר גע-
שמערט צו מיינע אויגען. איך האב געהערט עפעס א רעש אַרום מיר, אָבער אויסער
דעם הימעל, האב איך קיין זאך געקענט זעהען.

אין א קורצער צייט אַרום, האב איך געשפירט עפעס א לעבעדיגע זאך זיך
פעוועגענדיג אויף מיין לינקען פוס, וועלכעס איז געגאנגען פאָרווערטס ביז עס איז
צוגעקומען אויף מיין ברוסט אונד זיך דערנעהנטערט צו מיין באָרד. אויסבייגענדיג

מיינע אויגען זאָ פיעל וויא איך האב געקענט, האב איך בעמערקט, אז דיא זאך איז א מענשליכע בעשעפעניש וואס איז קוים 6 צאָלל הויך. דאס מענשעלע האט געטראָגען א בויגען מיט פיילען אין זיינע הענד אונד א קיווער אויף זיין קאָפּ. אין דערזעלבער צייט, האב איך געשפירט אונגעפעהר נאך פערציג אַזעלכע חיחלעך נאכקומענדיג דעם ערשמען קליינעם מענשעלע.

איך בין געווען אויסער מיר פאר איבערראשונג אונד איך האב אָנגעפאָנגען צו ברומען אזוי הויך, אז אלע זיינען צוריק געלאָפען אין שרעק. מאַנכע פון זייא, לויט וויא מען האט מיר שפעטער דערצעהלט, זיינען שטאַרק בעשעדיגט געוואָרען בשעת זייא זיינען פון מיר אַרונטער געשפרונגען.

אָבער וויא דיא זאך איז, זיינען זייא באַלד צוריק געקומען, אונד איינער פון זייא, וועלכער האט געוואַנט צו צוקומען ביז צו מיין געזיכט, האט אויפגעהויבען זיינע הענד אונד אויגען וויא אין בעוואונדערונג, אונד אויסגעשריען, מיט א קוויטשענדיגער אָבער קלאַרער שטימע :

„האַקינאַה דעגול !“

דיא אנדערע האבען ווידערהאַלט דיעזעלכע ווערטער עטליכע מאָל, אָבער דאמאלס האב איך ניט פערשטאַנען וואס דאס בעדייטעט.

איך בין געלעגען דיא גאַנצע צייט. לויט וויא דער לעזער קען זיך פאָרשטעלען, אין זעהר אין אונרוהיגען צושטאַנד. ענדליך, ווען איך האב אָנגעפאָנגען צו קעמפפּען אום מיך צו בעפרייען, האב איך געהאט דאס גליק איבערצורייסען דיא שטריקלעך אונד אויך אויסרייסען דיא פלעקער וואס האבען בעפעסטיגט מיין לינקע האַנד צו דער ערד. דאמאלס האב איך אַביסעל אויפגעהויבען מיין קאָפּ אונד מיט א פעסטען רוק, וואס האט מיר פּעראורזאַכט גרויסע שמערצען, האב איך אויך עטוואס בעפרייעט מיינע האַר.

איך האב געוואַלט כאַפען א פאָר פון דיעזע חיחלעך, נאָר זייא זיינען שנעל ענטלאָפען פון מיר אום מיין האַנד זאָל זייא ניט גרייכען. דאן איז געוואָרען א גרויסע קוויטשערייא אונטער זייא, אונד איינער האט הויך אויסגעשריען :

„טאַלנאָ פּאַנאַק !“

אין נעכסטען אויגענבליק זיינען אויסגעשאַסען געוואָרען א הונדערט פיילען אין מיין האַנד, וועלכע האבען מיך געשטאַכען וויא דיא נאָדלען. אויסער דעם, האבען אַנדערע אויסגעשאַסען אין דער לופט, גראַדע וויא מיר טהון מיט באַמבעס אין אייראָפּאַ, אונד דיעזע זיינען צוריק געפאַלען אויף מיין קערפּער אונד געזיכט, וואס איך האב באַלד געמוסט צו דעקען מיט מיין בעפרייעטער האַנד.

ווען דיעזער האָנעל פון פייכען איז געווען פאָראַיבער, האב איך אָנגעפאָנגען צו שרייען פאַר שמערץ אונד העפטיג געקעמפּט מיך צו בעפרייען. אָבער גראַדע דאמאלס האבען זיין נאך אמאל אָבגעשאָסען א האָנעל מיט פיילען, נאך מעהר ווי צום ערשטען מאל, אונד מאַנכע פון דיעזע מענשעלעך האבען אויך פראָבירט מיך צו שטעכען מיט שפּיזען אין דיא זייטען. צו מיי גליק האב איך געמראָגען זעהר א דיקען אונד שטאַרקען ראָק, וועלכען זיין האבען ניט געקענט לעכערן.

איך האב אָנגעהויבען איבערצודענקען מייין גאַנצע אונד בעשלאַסען בעסער צו בלייבען ליעגען שטיל אביסעל אונד בייא א גינסטיגער געלעגענהייט מיך אין גאַנצען בעפרייען. וואס עס אנבעלאַנגט מיינע געגנער, בין איך זיכער געווען, אז איך וועל קענען בעקעמפּען אירגענד איין אנצאָהל פון זייער היל, ווען זיין זיינען נאָר אלע אַזוי גרויס.

אָבער דאס שיסזאַל האט אנדערש בעשלאַסען. ווען דיא מענשעלעך האבען געזעהען, אז איך ליעג שטיל, האבען זיין מעהר קיין פיילען געשאָסען, אָבער, לויט דעם גערויש וואס איך האב געהערט, האב איך פערשטאַנען, אז זייער צאָהל האט זיך פערגרעסערט.

איך בין אימער געלעגען שטיל, אונד אונגעפעהר א 4 עללען פון מיר, איבער מייין קאָפּ, האב איך געהערט א קלאַפּערייא א היבשע צייט, גראַדע וויא מענשען אַרביימען בייא עפעס. ווען איך האב אומגעווענדעט מייין קאָפּ אַהין, האב איך געזעהען וויא א ביהנע איז ערריכטעט אונגעפעהר אנדערטהאַלבען פוס הויך, אויף וועלכער עס האבען געקענט שטעהען 4 פון דיא מענשעלעך. פון ביידע זייטען זיינען געשטאַנען לייטערס אונד 4 מענשעלעך זיינען אַרויף געגאַנגען.

איבער פון זיין, וואס האט אויסגעזעהען א יחסן, האט זיך אַוועק געשטעלט אונד פאַר מיר אָבגעהאַלטען א לאַנגע רעדע, פון וועלכען איך האב ניט פערשטאַנען אפילו איין וואָרט.

אָבער איך האב דאָ פערגעסען צו דערמאָהנען, אז איידער דיעזער חברה־מאַן האט אָנגעפאָנגען זיין רעדע, האט ער אויסגעשריען דרייא מאל :

„לאַנגראַ דעהול סאַן !“

דיעזע ווערטער אונד יענע וואס איך האב פריהער דערמאָהנט, זיינען פאַר מיר שפעטער איבערזעצט געוואָרען.

נאך דעם, זיינען צו מיר צוגעקומען א פופציג מענשעלעך, וועלכע האבען איבערנעשניטען דיא שמריקלעך וואס האבען בעפעסטיגט דעם איבריגען טהייל פון

מיין קאָפּ. דאס האט מיר געגעבען דיא מעגליכקייט גוט אומצוֹווענדען מיין קאָפּ צום רעדנער אונד איהם בעסער בעטראַכטען.

ער האט אויסגעזעהען א מענש פון מיטעלע יאָהרען, עטוואס העכער וויא דיא איבריגע דרייא וואס זיינען געשטאַנען נעבען איהם. איינער פון דיא לעטצטע, איז געווען א פאזש (דיענער) וואס האט אונטערגעהאלטען זיין לאנגען מאנטעל, וועלכער איז געווען אזוי לאנג וויא מיין מיטעלסטער פינגער; דיא אַנדערע צווייא, אויך דיענער, זיינען געשטאַנען איינער צו דער רעכטער האנד אונד איינער צו דער לינקער אונד איהם צוגעהאַלטען.

ווערענד זיין דרשה, האט ער אויסגעזעהען וויא א פאָלקאָמענער רעדנער, אונד איך האב מיר געקענט מערקען אין טאָן פון זיין שפראַכע, ווארונגען, פער־שפּרעכונגען, מיטלייד אונד גוטסקייט.

איך האב געענטפערט עמליכע ווערטער אין א גאַנץ אונטערטהעניגען טאָן, אונד דאָבייא האב איך אויפגעהויבען מיין לינקע האנד אונד מינע אויגען צום הימעל, גלייך וויא איך וואָלט גערופען דיא זונן אַלס מיין עדות.

זייענדיג כמעט פעהרונגערט, ווייל איך האב גאר ניט געעסען זייט איך בין אַרונטער פון דער שיף, האב איך געשפירט נאַטור'ס פערלאַנג זעהר שטאַרק, אונד מיך ניט קענענדיג מעהר צוריק האַלטען (פיעללייכט איז דאס גענען דיא געזעטצע פון עטיקעמעט) האב איך צוגעלעגט דיא פינגער צו מיין מויל, אום אָנצוצייגען, אז איך וויל עסען.

דער הורנאָ (שפעטער האב איך ערפאָהרען, אז אזוי רופט מען א גרויסען לאָרד), האט מיך גאַנץ גוט פערשטאַנען. ער איז אַרונטער געגאַנגען פון דער ביהנע, אונד געהייסען מען זאָל צו שטעלען עמליכע לייטערס צו מיין זייט. אונגעפעהר הונדערט מענשעלעך זיינען אַרויף אונד צוגעגאַנגען צו מיין מויל, מיטטראָגענדיג קאָרבען מיט פלייש, וועלכעס איז ספעציעל געשיקט געוואָרען אויף'ן קעניג'ס בעד פעהל, נאך דער ערשטער נאַכריכט וואס מען האט ערהאלטען, אז איך געפין מיך דאָרט.

עס זיינען געווען אין דעם פלייש, שולטערן, זייטען, פיס אונד אַנדערע טהיילען, וויא פון שאָף אונד אַנדערע חיות וואס איך האב ניט געקענט גענוי וויסען פון וועלכען מיין זייא זיינען, אָדער אונטערשיידען אין געשמאַק. אָבער אַלע טהיילען האבען אויסגעזעהען קלענער וויא דיא פליעגעלעך פון אונזערע פייגעלעך. איך האב געעסען צו צווייא אָדער דרייא אויף איינמאל, אונד אויך אריין געוואָרפען אין מיין

מויל צו דרייא אָדער פיער ברויט אויף אמאל פון דיא קאָרבען וואס מען האט געהאַלטען נעבען מיין מויל.

זייא האבען מיך בעזאָרגט מיט דיא שפייזען, אזוי שנעל וויא מעגליך, אונד אויסגעדריקט ערשטוינען אונד בעוואונדערונג איבער מיין אַפעטיט.

דאן האב איך גענעבען איין אנדערן צייכען, אז איך וויל טרינקען. זייא האבען ערפאהרען פון מיין עסען, אז אביסעל טרינקען וועט ניט נענוג זיין. אָבער, נאכדעם וויא זייא זיינען געווען זעהר א געשיקטעס פאָלק, האבען זייא ארויף געקויקעלט זעהר א גרויסעס פאס אויף מיין האנד, פון וועלכען זייא האבען ארויס געקלאַפט דעם דנאָ. איך האב דאס אויסגעטרונקען מיט איין זופ. דאס האט געשמעקט וויא בורגנדי וויין, אָבער נאך פיעל געשמאַקער. דאן האבען זייא מיר צוגעבראַכט נאך א פעסעל, וועלכעס איך האב אויך אזוי שנעל אויסגעטרונקען וויא דאס ערשטע, אונד פערלאַנגט נאך; אָבער זייא האבען שוין מעהר ניט געהאט.

נאכדעם וויא איך האב געצייגט דיעזע וואונדער, האבען אלע געשריען פאַר פרייד אונד געטאַנצט אויף מיין ברוסט, שרייענדיג עטליכע מאל: „העקינאַה דעגול!“

זייא האבען מיר גענעבען א צייכען איך זאָל אַרונטער וואַרפען דיא צווייא פעסער, אָבער פריהער האבען זייא געווארענט זייערע לאַנדסלייטע אונטען, זייא זאָלען זיך היטען. דיעזע ווארונג איז אויסגעדריקט געוואָרען אין דיא ווערטער: „באַראַך בעוואָלאַה!“ דיעזע פון אונטען וויעדער, זעהענדיג דיא פעסלעך אַרונטער פליהען, האבען אימער געשריען „העקינאַה דעגול.“

איך בין מודה, אז עס האט זיך מיר עטליכע מאל שטאַרק געוואָקט אַנבאַפען א פערציג אָדער פופציג פון זייא מיט איין האנד אונד זייא אַרונטער שליידערן אויף דער ערד. אָבער דיא עראינערונג אן דעם האַגעל פייִלען אונד דאן דאס פער־שפרעכען נאך דער רעדע, צו זיין אונטערגעבען, דאס אַלעס האט מיך צוריק גע־האַלטען. אויסער דעם האב איך מיך יעטצט געפיהלט פערפליכטעט, לויט דיא געזעטצע פון אורחים, צו אכטען דיעזע מענשעלעך דערפאַר וואס זייא האבען מיר גענעבען צו עסען אונד צו טרינקען, וועלכעס האט זייא בעדאַרפט קאָסטען זעהר פיעל געלד אונד מיה.

יא, איך האב מיך בערוהיגט, אָבער איך האב דאָך ניט געקענט בעגרייפען וויא אזעלכע קליינע חייהלעך האבען געהאט דיא חוצפּה ארויף צו געהען אונד ארום טאַנצען אויף מיין קערפער, בשעת איינע פון מיינע הענד איז געווען פרייא. וויא

האבען זייא ניט געציטערט בלויז מיך ערפליקענדיג, נאכדעם איך האב בעדארפט ערשיינען אונגעהויער גרויס געגען זייא ?

נאכדעם וויא עס איז פאראיבער א קורצע צייט אונד זייא האבען געזעהען, אז איך פערלאנג פון זייא נאר ניט, איז ערשינען א ספעציעלער שליח פון הויבען ראנג, פון זיין קיזערליכער מאיעסטעט. זיינע עקסעלענץ, דער קיזערליכער שליח, איז ארויף געקראכען אויף מיין פוס אונד אָנגעפאנגען צו צוקומען צו מיין געזיכט. ער איז געווען בעגלייטעט מיט א 12 דיענער, אונד ארויס געהמענדיג זיינע אַמטס-פאפירען אונטער קיזערליכען זיעגעל, האט ער זייא צוגעבראכט נאָהענט צו מייע אויגען, געשפראַכען אונגעפעהר 10 מינוטען אָהן כעס אָדער אויפגענונג, נאָר מיט אַ בעשטימטען טאָן האט ער מיר אלץ געווינען פאָרווערטס. שפעטער האב איך ערפאָהרען, אז ער האט געמיינט דיא הויפט־שטאָרט, וואס איז געלעגען אונגעד פעהר א האלבע מייל ווייט. זיינע מאיעסטעט, אין ראטה מיט זיינע מיניסטאָרען, האט בעשלאָסען מען זאָל מיך אריין ברענגען.

איך האב געזענטפערט עטליכע ווערטער, אָבער זיינע עקסעלענץ, דער קיזערליכער שליח, האט מיך ניט פערשטאנען, דאן האב איך געמאכט סמנים מיט מיין האַנד — אַכטונג געבענדיג איך זאָל ניט בעשעדיגען זיינע עקסעלענץ מיט דיא דיענער — אונד געווינען, אז איך וויינט דיא פרייהייט. עס שיינט אז ער האט מיך גאנץ גוט פערשטאנען, ווייל ער האט געשאָ קעלט מיט זיין קאָפּ, אז ער שטימט ניט איין דערצו, אונד צייגענדיג מיט זיינע הענד, האב איך פערשטאנען, אז ער מיינט, דאס מען מוז מיך אַוועק פיהרען אַלס געפאנגענער.

אונטערדעסען האט ער געמאכט אַנדערע סמנים אונד מיר געגעבען צו פערשטעהען, אז איך וועל האבען עסען אונד טרינקען, אונד וועל גאנץ אנשטענדיג בעהאַנדעלט ווערען.

דערבייא האב איך נאך אמאל געדענקט צו צעררייסען דיא שטריקלעך וואס האבען מיך צוגעבונדען; אָבער נאך שפירענדיג דעם שמערץ פון זייערע פייגען אויף מיין האַנד אונד געזיכט, וואו עס זיינען געוואָרען בלאַטערן, האב איך געד געבען א צייכען, אז זייא מעגען טהון מיט מיר וואס זייא ווילען. דאָרויף האט דער הור גאָ געצייגט זעהר א פריינדליכעס געזיכט אונד זיך צוריק געצויגען מיט זיינע בעגלייטער.

מיט א קורצער צייט שפעטער האב איך געהערט א געשרייא, ווען עס זיינען עטליכע מאל ווידערהאַלט געוואָרען דיא ווערטער :

פעפלאָם סעלאַן!

איך האב פלוצלינג דערשפירט א גרויסען אנצאָהל מענשעלעך זיך בעיִ
שעפטיגענד בייא מיין לינקער זייט, וואו זייא האבען נאכגעלאָזען דיא שטריקלעך
אויף אזוי ווייט, דאס איך האב מיך געקענט אומווענדען אויף מיין רעכטער זייט.
אונד איך האב מיך געשפירט שטאַרק ערלייכטערט נאכדעם וויא איך האב משתין
געווען.

לויט מיין בעוועגונג בייא דעם אויסרוהען זיך, האבען דיא מענשעלעך פער־
שטאַנען וואס איך וויל טהון, אונד זייא זיינען שנעל אַוועק לינקס אונד רעכטס
אום צו פערמיידען דעם שטאַרק, וועלכער איז געווען זעהר גרויס. זייא האבען אויך
געשטוינט זעהענדיג אזוי פיעל השתנה.

אין דערזעלכער צייט איז א היבשע אנצאָהל פון זייא אַרויף אויף מיין געזיכט
אונד האַנד, וועלכע זייא האבען בעשמירט מיט אַזאַ זאַלב, וואס האט זעהר גוט
געשמעקט, אונד דאס האט אין אייניגע מינוטען צייט פערטריעבען דעם גרויסען
שמערץ פון דיא פּיילען.

דיעזער צושטאַנד וויא אויך דאס עסען אונד טרינקען וואס זייא האבען מיר
געגעבען, האט אין מיר ערוועקט א ווילען צום שלאָפען. איך האב געשלאָסען דיא
אויגען, אונד, לויט וויא איך האב שפעטער ערפאָהרען, האב איך געשלאָפען גאַנצע
8 שטונדען. מיין שלאָף איז אויך געווען א רעוולטאַט פון דעם שלאָף געטראַנק
וואס דיא ערצטע האפען אריין געגאַסען אין מיין וויי, לויט דעם קייזער'ס
בעפעהל.

עס ווייזט זיך אַרויס, דאס זאָ שנעל וויא מען האט מיך געפונען שלאָפענדיג
אויף דער ערד, נאך מיין לאַנדונג, האט מען דערפון בעריכטעט דעם קייזער מיט
איין עקסטרע פאַסט. עס איז באַלד אָבגעהאַלטען געוואָרען א בעראַטהונג, וואו
מען האט בעשלאָסען מיך צו צובינדען. דיזע אַרבייט איז געמאַכט געוואָרען בייא
נאַכט, וועהרענד איך בין געשלאָפען. דאַן האט דער קייזער פאַר מיר געהייסען
פאַרבפרייטען עסען אונד טרינקען, אונד מאַשיגעריען זיינען אַרויס געשיקט גע־
וואָרען, מיך אריין צו ברענגען אין שטאַדט.

דער לעצטער בעשלוס, מיך אריין צו ברענגען אין שטאַדט, איז אפילו
געווען צו פּרעך אונד געפעהרליך, אונד איך בין זיכער, אז קיין אַנדערער העררשער
וואָלט דאס געוואַנט, אָבער דאך האבען זייא אַזאַ בעשלוס אָנגענומען.

נאך א נומער בעטראכטונג האב איך געמוזט צו געבען, אז דיזער שריט,
איז געווען אי זעהר א פאַרויכטיגער, אי וואָהלמעטיג. דען, ווען זייא וואָלטען

פראָבירט מיך צו הרגענען בשעת איך בין געשלאָפֿען, וואָלט איך געוויס ערוואַכט פון דעם ערשטען שמערץ, אונד אין אויסברוך פון מיין צאָרן, וואָלט איך מיך שרעקליך נוקם געווען.

דיעזעס פאָלק האט זעהר נומע רעכען-מייסטערס, אונד זייא האבען עררייכט דיא העכסטע שטופע פון מעכאניזמוס, דאָמיט וואס זייער קייער, אליין איין אנד הענגער פון וויסנשאַפט, האט זייא ערמוטהיגט דערצו. דייעזער העררשער האט געהאט אייניגע גרויסע מאַשינען אויף רעדער, אום צו פיהרען בוימער אונד אנדערע גרויסע זאכען. ער האט אויך זעהר אַפֿט געבויעט זיינע גרויסע קריענס-שיפען, וועלכע זיינען געווען ביז 9 פוס לאַנג. פון דיא וועלדער האט מען געפיהרט דיא בוימער אויף א שטרעקע פון 300 ביז 400 עללען צום ים.

מען האט באַלד געשטעלט 500 סטאַלאַרס אונד אינזשענירען פאַרצויבער רייטען זייער לאַסט־מאַשין צו דער ארבייט. דייעזע מאַשין, געבויעט פון האַלץ, איז געווען 3 צאָהל הויך פון דער ערד, 7 פוס לאַנג אונד 4 פוס ברייט, אונד איז געגאַנגען אויף 22 רעדער.

דעם גרויסען געשרייא וואס איך האב געהערט, איז געווען בייא דער אנד-קונפט פון דער מאַשין, וועלכע איז אַרויס פון פלאַטץ, מיט 4 שטונדען נאכהער וויא איך האב געלאַנדעט. דיא מאַשין איז צוגעבראַכט געוואָרען גראַדע געבען מיר.

אַבער דיא גרעסטע שווידינגקייט איז געווען, וויא מיך אויפצוהויבען אונד אַרויף לענען. 80 שטעקענס, יעדער א פוס הויך, זיינען אריין געקלאַפט געוואָרען אין דער ערד צו דייעזען צוועק, אונד זעהר שטאַרקע, נאָך דינע שטריקלעך, זיינען בעפעסטיגט געוואָרען מיט האַקענס צו שטריק וואס מען האט אַרום געבונדען מיין גאַנצען קערפער. 900 פון דיא שטאַרקסטע מענשען האבען זיך בעשעפטיגט אין זיהען דיא שטריק, אונד, אויף אזא אַרט, האבען זייא מיך אין 3 שטונדען צייט אַרויף געצויגען אונד אריין געלעגט אין וואָגען, וואו זייא האבען מיך וויעדער פעסט צוגעבונדען.

איך מוז דאָ בעמערקען, אז דאס אַלעס וואס איז פאַרגעגאַנגען, האט מען מיר ערשט שפעטער דערצעהלט, ווייל וועהרענד דער גאַנצער צייט, בין איך געלעגען אין א טיעפען שלאָף פון דעם שלאָף-געמראַנק וואס זייא האבען אריין גע-גאַסען אין מיין וויין.

פופצעהן הונדערט פון דעם קייער'ס גרעסטע פערד, יעדעס אונגעפעהר 4

אונד א האלב צאָהל הויך, זיינען איינגעשפּאַנט געוואָרען מיך צו פּיהרען אין דער הויפּטשטאָדט, וועלכע איז געווען, וויא איך האב שוין געזאגט, א האַלבע מייל ווייט.

אונגעפּענהר מיט 4 שטונדען שפּעטער וויא מיין רייזע האט אָנגעפּאַנגען, האב איך ערוואַכט דורך א לעכערליכען צופאַל. דער וואָגען איז גראַדע דאמאלס גער בליעבען שטעהען אום עפעס צו פּערריכטען. אייניגע יונגע לייט זיינען געווען זעהר נייגערירג מיך צו זעהען וועהרענד איך שלאָף. זייא זיינען אַרויף אויף מיין קערפּער אונד צוגעגאַנגען ביז צו מיין געזיכט. א יונגער אָפּיצער האט אריין געשטעקט זיין שפיז אין מיין נאָז, וועלכע האט מיך געקיצעלט וויא א שטרוי. דאס האט פּער אורזאכט וואס איך האב גענאָסען; זייא זיינען שנעל ענטלאָפּען אונבעמערקט, אונד ערשט מיט דרייא וואָכען שפּעטער האב איך דאַריעכער ערפּאַהרען.

דעם גאַנצען טאָג האבען מיר גערייזט אונד געבליעבען רוחען וויא עס איז נאכט געוואָרען. צו 500 גוט בעוואפּענטע סאָלדאַטען זיינען אויסגעשטעלט געוואָרען אלס וואכע געבען מייע ביידע זייטען. א העלפט האבען געטראָגען פּאַנאַרען אונד א העלפט בויגענס מיט פיילען, בערייט מיך צו שיסען ווען איך וועל רעד וואָלטירען.

דעם צווייטען מאָרגען, בייא זונענאוּפּגאַנג, האבען מיר פּאַרטגעזעצט דיא רייזע אונד אָנגעקומען אום מיטאנצייט מיט 200 עללען פּאַר דעם טויער פּון דער שטאָדט. דער קייזער מיט זיינע גרויסע לייט זיינען אַרויס געקומען אונז מקבל פנים זיין; אָבער זיינע גרויסע גענערעלע האבען אום קיינעם פרייז ניט געוואָלט ערלויבען זיינער מאַיעסמעט איינצושמעלען זיין לעבען ער זאָל אַרויף געהען אויף מיין קערפּער.

בייא דעם פּלאַטין וואו דער וואָגען איז געבליעבען שטעהען, איז געשטאַנען איין אַלמער טעמפעל, בעריהמט אלס דער גרעסטער אין גאַנצען קעניגרייך. דיעזער טעמפעל איז מיט עטליכע יאָהר צוריק טמא געוואָרען, ווייל איין אונגאַטירליכער מאָרד האט דאָרט שטאַטגעפונדען, אונד, לויט דיא מנהגים פּון פּאָלק, האט מען שוין דאָרט ניט געבעמען אונד איהם געלאָזען פּוסט. אין דיעזער געביידע איז בעד שלאָסען געוואָרען איך זאָל לאָזשירען.

דער גרויסער טויער, וועלכער איז געווען באַלד 4 פּוס הויך אונד 2 פּוס ברייט, איז געעפענט געוואָרען; דורך וועלכען איך האב שפּעטער קוים געקענט אריין קריבען. בייא יעדער זייט פּון דעם טויער, איז געווען א פּענסטער, ניט מעהר וויא 6 צאָלל פּון דער ערד. דעם קעניגס שמידט האט אַהין אריין געטראגען א גרויסע

מאסע קיימען, וועלכע זיינען ניט געווען דיקער וויא דיעזע וואס אונזערע דאמען טראָגען בייא דיא זייגעלעך אין אייראָפּאָ.

געגענאיבער דעם טעמפעל, אויף דער אנדערער זייט פון דעם וועג, אונגע-
פעהר 20 פוס ווייט, איז געשטאנען א מויער. אהין איז דער קייזער ארויף גענאנגען
מיט מעהרערע נרויסע לאָרדען פון זיין הויף, דאמיט זייא זאָלען האבען א געלע-
גענהייט מיך צו זעהען.

אונגעפעהר הונדערט טויזענד איינוואָהנער זיינען אַרויס געקומען פון דער
שטאָדט מיך צו זעהען, אונד, טראָמיך דער וואָך, האב איך דאָך געקענט שפירען,
אַז ניט וועניגער אַלס אַ טויזענד פון דיא מענשעלעך זיינען יעדעס מאל אַרויף
געקומען אויף מיין קערפער, אום מיך צו בעטראַכטען. אָבער עס איז באַלד אַרויס
א פראַקלאַמאַציען וואס האט דאס פערבאָטען צו טהון אונטער דער שטראַפע
פון טויט.

ווען דיא אַרבייטער האבען זיך איבערצייגט, אַז עס איז אונמעגליך פאַר מיר
איך זאָל מיך בעפרייען, האבען זייא אויפגעשנימען אלע שטריק וואס האבען מיך
צוזאַמען געבונדען איך האב מיך דאָן אויפגעזעטצט אונד געבליקט זעהר מרח-
שחורהדיג.

דיא קיימען וואס האבען צוגעבונדען מיין לינקען פוס, זיינען געווען אונגעפעהר
2 עללען לאַנג אונד זייא האבען מיר געגעבען דיא מעגליכקייט אַביסעל אַרום צו
שפאַצירען. נאָר אזוי וויא זייא זיינען געווען בעפעסטיגט צום טויער פון טעמפעל,
בין איך אהין אריין געקראַכען אונד מיך אַוועק געלעגט איבער דער גאַנצער לענג
פון דער געביידע.

קאפיטעל 2.

דער קייזער פון ליליפוט, בעגלייטעט פון אַדעללייטע, קומט
זעהען דעם פערפאַסער אין זיין געפאַנגענשאַפּט. — אַ בעשרייבונג
פון דעם קייזער'ס פּערזאָן אונד זיין אויפפיהרונג. — געלערענטע
מענער ערנאַנט צו שמודירען מיט דעם פערפאַסער זייער שפראַכע. —
ער איז נושאַ חן דורך זיין מילדקייט. — זיינע קעשענעם ווערען
בעזוכט, אונד זיין שווערט מיט דיא פּיסטוילען אַוועק גענומען.

ווען איך האב מיך וויעדער געזעהען אויף מייע פּיס, האב איך מיך אַרום
געקוקט, אונד, צו זאנען דיא וואַהרהייט, האב איך נאך ניטמאָלס געזעהען אזא

אינטערעסאנטעם בילד. דאס לאַנד אַרום-אונד-אַרום, איז ערשיענען וויא איין אונד-ענדליכער גארטען, אונד דיא פעלדער, וועלכע זיינען וויא געווענהליך געווען 40 פוס קוואדראט, האבען פאָרגעשטעלט העררליכע בלומען-בעמען. דיעזע פעלדער זיינען געווען דורכגעמישט מיט וועלדער, אונד דער העכסטער בוים, לויט וויא איך האב געקענט אורטהיילען, איז ניט געווען העכער אַלס 5 פוס.

איך האב מיר בעטראכט דיא שטאָדט צו מיין לינקער האַנד, וועלכע האט פאָרגעשטעלט וויא א געמאלענע סצענע פון א שטאָדט אין א טהעאטער.

אייניגע שטונדען בין איך געווען זעהר מיעד, אונד איך האב מיך אויסגערוהט אין מיין הויז, וואו איך האב פערמאכט דיא טהיר. אָבער איך האב ניט געקענט אזוי לייכט לויז ווערען פון דיא קליינע מענשעלעך. איך האב געמוזט נאך אמאל אַרויס קומען אונד זיך צייגען אויף אזוי ווייט וויא מיינע קייטען האבען מיר ערלויבט. איך האב אויך באַלד ערפאָהרען, אַז דער קייזער איז אַרונטער פון דעם טהורם אונד איז מיר ענטקעגען געפאָהרען רייטענדיג אויף א פערד. אָבער דאס האט איהם שיער זעהר טהייער געקאָסט. דאס פערד, אָבוואָהל גוט אבגעריכטעט, איז דאָך ניט געוואָהנט געווען צו אזא אונגעהייערעם בעשעפעניש וויא איך בין געווען. עס האט איהם אויסגעזעהען וויא א מעכטיגער באַרג וואָלט זיך בעוואויגען אין זיין געגענט ווארט. עס האט זיך דערשראָקען אונד זיך אויפגעשטעלט אויף דיא הינטערשטע פיס.

דער קייזער, וועלכע איז אָבער א גוטער רייטער, האט זיך פעסט געהאלטען אויף דעם זאָטעל, ביז אייניגע דיענער זיינען צוגעשפרונגען אונד אָנגעכאפט דאס פערד ביא דער צויס, ביז זיין מאַיעסטעט האט צייט געהאט אַרונטער צו שפרינגען.

ווען ער איז ענדליך געווען אויף דער ערד, האט ער מיך בעטראכט מיט גרויס בעוואונדערונג, אָבער ער האט ניט געוואגט זיך שטאַרק צו דערנעהנטערן צו מיר. דאן האט ער געגעבען א בעפעהל צו זיינע קעכער אונד הויד-פערזאָרגער, וועלכע זיינען שוין דאָרט געווען צו דיעזען צוועק, מיר צו דערלאנגען עסען אונד טרינקען זייא האבען דאס מיר צוגעבראַכט אויף וועגען, וועלכע איך האב געגרייכט אונד צו געשלאָפט ביז צו מיר. איך האב באַלד אויסגעלעדיגט אַזעלכע צוואנציג וועגען מיט עסען אונד 10 מיט טרינקען. פון א וואָגען עסען האב איך געהאט גענוג אויף 2 אָדער 3 גוטע ביסענס, אונד א פעסעל וויין איז מיר גענוג געווען אויף איין זופ.

דיא קייזערין אונד דיא יונגע פרינצען אונד פריצעסינען, זיינע געזעכט פון

וויימען אויף שמוהלען; נאָר ווען דאס אונגליק איז שיער געשעהען מיט דעם קיזער, זיינען זיין צו איהם צוגעקומען.

איך וועל דאָ בעשרייבען וויא דיא קיזערליכע פערזאָן האט אויסגעזעהען: ער איז געווען העכער ביינאהע מיט אזוי פיעל וויא מיין נאָגעל איז ברייט, פון אלע אנדערע אין זיין הויף. דיעזע הויבקיט איז גענוג געווען אין לילפוט לאַנד, צו וואַרפען א מורא אויף יעדען וואס האט געזעהען דעם מעכטיגען קיזער. זיינע געזיכטס־ציגע זיינען געווען שאַרף אונד מענגליך, מיט איין עסטרייכישע ליפ אונד אַביסעל א נעקרימטע נאָז. זיין געזיכטס־פאַרב ברוין, זיין קערפער שלאַנק אונד דיא גליעדער גאנץ מעסיג. זיינע בעוועגונגען גראַציעז אונד זיין נאַצע האַלטונג מאַיעסטמיש.

דער קיזער איז צו יענער צייט געווען שוין אַרעבער דיא יונגער צייט, ווייל ער האט געזעהלט 28 יאָהר מיט 9 מאָנאַט. פון דיעזער צייט האט ער רעגירט 7 יאָהר אין גליקליכע פּערהעלטניסע אונד איז אימער געווען א זעגרייכער מאָנאַרך.

אום איהם בעסער צו בעטראַכטען, האב איך מיך אַוועק געלעגט אויף א זייט אונד מיין געזיכט איז אויסגעקומען אַקוראַט געגענאַיבער איהם; ער איז בלוין געשטאַנען 3 עללען ווייטער פון מיר.

זיין קליידונג איז געווען גאַנץ איינפאַך אונד איז בעשטאַנען פון א מאָדע וואס האט געקענט פאַרשטעלען דיא מנהגים פון אַזיען אונד אייראָפּאַ צוזאַמען. אויף קאָפּ האט ער געטראָגען א לייכטען גאַלדענעם קיזער בעזעטצט מיט ברייליאַנטען אונד א לאַנגע פּעדער אויף שפיטץ.

אין זיין האַנד האט ער געהאַלטען זיין בלאַנקעם שווערט אום זיך צו פּער־טהיידגען, אין פאַל איך זאָל מיך אויסרייסען. דאס שווערט איז געווען ביינאהע 3 צאָלל לאַנג, אונד דיא שטיל וויא אויך דיא שיד, זיינען געווען בעזעטצט מיט דיאַמאַנטען.

זיין שטימע האט געקלונגען קוויטשענדיג, אָבער זעהר שאַרף אונד דייטליך, זאָ דאס איך האב איהם געקענט הערען אפילו ווען איך בין געשטאַנען אויף דיא פיס.

דיא הויף־ראַמען זיינען אלע געווען פּראַכטפּאָל געקליידעט, אונד דער פּלאַטץ וואו זיין געשטאַנען, האט מיר אויסגעזעהען וויא א געשטיקטער אונטער־ראַק מאַט פיגורען פון נאָלד אונד זילבער, אויסגעשפּרייט אויף דער ערד.

זיין קייזערליכע מאיעסטעט האט עפטער גערעדט צו מיר אונד איך האב איהם אויך געענטפערט, אָבער מיר האבען זיך ביידע ניט געקענט פערשטעהען, אייניגע גייסטליכע אונד אַדוואָקאַטען (וואס איך האב געאורטהיילט פון זייערע קליידער) זיינען אויך דערבייא געווען, וועלכע דער קייזער האט געהייסען זייא זאָלען מיך אנשפרעכען; איך האב זייא געענטפערט אין אלע שפראַכען וואס איך האב געקענט, הויך אונד ניעדריג האַללענדיש, לאַטייניש, פראַנצויזיש, שפּאַניש, איטאַליעניש אונד דיא פּרענקישע שפּראַכע, אָבער אלעס איז געווען אומזיסט.

נאך דער צייט פון א פאאר שטונדען, האט זיך דער קייזערליכער הויף צוריק געצויגען, אונד מיך האט מען געלאָזען אונטער א שטאַרקער וואך, אום מיך צו בער שימצען פאר דער פרייהייט אונד אויך שלעכטקייט פון דער מאַססע, וועלכע זיינען געווען זעהר אונגעדולדיג אונד געוואַלט צו קריכען צו מיר אַזוי נאהענט וויא נאך מעגליך.

אייניגע האבען זאָגאַר אָגעפייערט זייערע פיילען אויף מיר בשעת איך בין געזעסען פאַר דער טהיר פון מיין הויז, אונד איין פייל האט מיר אויך שיער געדטראָפען אין אויג. אָבער דער קאָלאָנעל האט געהייסען כאַפען 6 פון דיזעז אנפיהרער, זייא געבונדען, אונד בעשלאָסען, אַז קיין שטראַפע קען גרעסער זיין, וויא זייא איבערצוגעבען אין מיינע הענד. אייניגע פון זיינע סאָלדאַטען האבען דאָן געדנומען דיא געבונדענע אונד זייא צוגערוקט אַזוי נאהענט, אַז איך האב זייא געקענט גרייכען.

איך האב זייא אלע אַרויף גענומען אויף מיין רעכטער דאָלאַניע, דאָן האב איך 5 אַריין געלעגט אין מיין ראַקעשענע, אונד צום 6טען האב איך אויפגעמאַכט א מויל, גלייך וויא איך וויל איהם פערשלינגען. דער ארמער מאַן האט פירכטערליך געשריען, אונד דער קאָלאָנעל מיט זיינע אָפיצירען האבען אויסגעזעהען זעהר געדרגערט, איבערהויפט ווען זייא האבען ערבליקט וויא איך האב אַרויס גענומען א טאַשעןמעסערל.

אָבער איך האב זייער ערגערניס ניט פיעל אנגעהאַלטען, דען איך האב אָנגעדויערן צו בליקען מילדער אונד מיט מיין מעסערל האב איך אויפגעשניטען דיא שטריקלעך מיט וועלכע מען האט איהם געבונדען, אונד איהם אַרונטער לאָזענדיג לאַנגזאַם צו דער ערד, איז ער שנעל ענטלאָפּען.

מיט דיא אַנדערע האב איך דאסוועלכע געטהאָן, דען איך האב זייא אַרויס גענומען איינציגווייז פון דער קעשענע, זייא אויפגעבונדען אונד בעפרייט. איך האב געקענט בעמערקען, אַז דיא סאָלדאַטען אונד דאס פאָלק, זיינען

געווען זעהר צופריעדען מיט מיין האַלטונג, אונד דאס האט מיך שפעטער נוט רעד קאָמענדירט אין קייזערליכען הויף.

געגען אבענד בין איך וויעדער אריין געקראָכען אין הויז אונד זיך געלעגט אויף דער ערד. אזוי האב איך מיך אָבגעפלאַגט א 14 טעג, אונד וועהרענד דער צייט, האט דער קייזער ארויס געגעבען א בעפעהל, מען זאָל פאר מיר פאַרברייטען א בעט. 600 פון זייערע בעטען זיינען געבראַכט געוואָרען אויף וועגען אונד מען האט זייא אריין געשטעקט אין מיין הויז; 150 פון דייעזע בעטען האבען געבילדעט דיא ברייט אונד לענג, אונד דאס האט מיר ערשפארט צו לייעגען אויף דער ערד פון גלאַטע שטיינער אונד אָבקוועטשען מיין לייב.

דאָן האט מען מיך פערזאָרגט מיט בעט־געוואַנט, דעקען אונד קאָלדרעס, מיט וועלכע איך בין געווען פאָלקאָמען צופריעדען, נאכדעם איך בין אזוי געפלאַגט געוואָרען.

וויא דיא נאַכריכט פון מיין אנקונפט האט זיך פערברייטעט איבער דעם לאַנד, האט דאס צוזאַמענגעבראַכט אונגעהייערע מאסען רייכע, לעדיג־געהער אונד גלאַט נייעריגע מענשען מיך צו זעהען. עס איז אזוי ווייט געקומען, אז דיא דערפער זיינען כמעט אין גאַנצען אויסגעלעדיגט געוואָרען אונד מען האט פערנאַכלעסיגט צו בעאַרבייטען דעם באַדען. טויזענדער אנדערע בעשעפטיגונגען האבען געליטען דאָרויף, ביז זיין קייזערליכע מאַיעסטעט האט ארויס געלאָזען אייניגע פראָקלאמאַ ציאָגען אונד שטאַטס־בעפעהלע געגען דייעזער איבערגעלויף מיך צו זעהען.

דער קייזער האט ערשטענס בעפֿוילען, אז דייעזע וואס האבען מיך שוין גע־זעהען, זאָלען זאָפאָרט אַהיים געהען, אונד דיא אנדערע וואס ווילען מיך זעהען, דאַרפען זיך ניט דערנעהנטערן מעהר וויא 50 עללען פון מיין וואָהנונג, אונד דערצו מוזען זייא נאך האבען ספעציעלע ערלויבניס פון דער רעגירונג. דערבייא, נאך טירליך, האבען דיא שטאַטס־בעאַמטע געהאט א סך אַרבייט אונד געקריעגען נוט בעצאָהלט.

אין דערזעלבער צייט, האט דער קייזער אָבגעהאלטען אייניגע בעראַטהונגען אום צו בעשליסען וואס עס איז צו טהון מיט מיר. נאכדעם האט מיר מיטגעטהיילט מייער א פריינד — א גרויסער חשוב אין הויף וואס האט אַלעס געוואוסט, — אז מען האט זיך נאר ניט געוואוסט וואס פאר איין עצה צו געבען מיט מיר.

מען האט זיך געשראַקען טאָמער וועל איך מיך בעפרייען, דאָן אז מיין שפיי וועט זיין צו קאָסטבאַר אונד דאס וועט פעראורזאכען א הונגער.

אמאל האט מען גערעכענט מיך צו לאָזען אייסגעהען פאַר הונגער, אָדער מען זאָל אויף מיר שיסען מיט פּערניפּטעטע פּיילען אין דיא הענד אונד געזיכט, וועלכעס וועט באַלד פּעראורזאכען מיין טויט.

אָבער, זייא האבען ניט פּערגעסען צו בערעכענען, אז מיין טויטער קערפּער וועט קענען זעהר לייכט פּעראורזאכען א פּעסט אין דער הויפּט־שטאַרט אונד וועט זיך פּיעללייכט נאך פּערברייטען איבער דעם גאַנצען לאַנד.

וועהרענד דיעזע בעראַטהונגען, זיינען ערשיענען אייניגע אָפּיצירען אונד אָבנער־געבען א בעריכט וויא אזוי איך האב געהאַנדעלט געגען דיא 6 פּערברעכער וואס מען האט איבערגעגעבען אין מיינע הענד, לויט וויא איך האב פּריהער דער־מאָהנט.

דאס האט געמאַכט א גוטען איינדרוק איבער זיין מאַיעסטעט מיט זיינע יועצים, אונד מען האט גלייך נאך דעם אַרויס געגעבען אַ בעפּעהל וויא אויך ער־נאַנט א קייזערליכע קאָמיסאַן, אז אַלע דערפּער אַרום דער הויפּט־שטאַרט, אויף 900 עללען ווייט, זאָלען ליפּפּערן יעדען פּריה־מאַרגען 6 אַקסען, 40 שאַף, אונד אנדערע לעבענס־מיטלען מיט ברויט, וויין אונד שנאַפּס. דאָפּיר האט דער קייזער זעלבסט בעשלאָסען צו בעצאָהקען פון זיין קאַסע. דאס, נאַטירליך, זאָל זיין אום מיך צו ערנעהרען.

עס זיינען אויך אַנאַזשירט געוואָרען 600 מענשען אום מיך צו בעדיענען, אונד זייא האבען געקריענען עסען אונד טרינקען אונד זיך אויסגעבויעט פאַסענדע געצעלטען געבען מיין וואָהנונג.

דאן האט מען אַרויס געגטעבן א בעפּעהל, אז 300 שניידערס זאָלען פאַר מיר מאַכען איין אַנצוג לויט דער מאָדע פון לאַנד. 6 פון זיין מאַיעסטעט'ס גרעסטע פּראָפּעסאָרען, זיינען בעאויפּטראַנט געוואָרען מיט מיר צו לערנען דיא לאַנדעס־שפּראַכע.

איין אַנדערער בעפּעהל האט געלויטעט, אז זיינער מאַיעסטעט'ס פּערד וויא אויך דיא פּערד פון זיינע גרעסטע מענער, זאָל מען מושטירען אין מיין געגענוואַרט, דאָמיט זייא זאלען זיך צוגעוואָהנען צו מיר.

אַלע דיעזע בעפּעהלע זיינען באַלד געגאַנגען צו דער אַרבייט, אונד, אונגעפּעהר אין א דרייא וואָכען צייט, האב איך געמאַכט א גרויסען פּאַרטשריט אין לערנען דיא שפּראַכע.

וועהרענד דיעזער צייט, האט מיך אויך דער קייזער עטליכע מאל בעעהרט

מיט זיין בעזוך, אונד ער האט גרויסעס פערנניענען געהאט צו העלפן מייע פראָד פּעסאַרען אין דעם אונטעררייכט.

מיר האבען לאַנגזאַם שוין אָנגעהויבען זיך אַביסעל צוזאַמען צו ריידען. דיא ערשטע ווערטער וואס איך האב אויסגעלערענט, איז געווען דער אויסדרוק פון מיין וואונש. איך האב געזאגט :

„מאַיעסטעט, איך בעט אייך, גיבט מיר דיא פרייהייט.“
דאס האב איך ווידערהאַלט יעדען טאָג אויף מייע קניען.

זיין ענטפער איז כמעט אימער געווען:
„דאס וועט קומען מיט דער צייט, אונד דאן קען איך דאס ניט טהן אָהן מייע יועצים.“

דערצו האט ער נאך צוגעלעגט דיא ווערטער:
„לוקאָס קעלמין פעסעט דעסמאָר לאָן עמפּאַסאַ.“
דאס הייסט, אַז איך מוז צושווערען פריעדען צו איהם אונד זיין קע־ניגרייך.

אונטערדעסען, האט ער יעדעס מאל דערמאָהנט מייע דיענער, אַז זייא מוען זיך בענעהמען גוט צו מיר, אונד צו לעטצט האט ער מיך געראַטהען אזוי :
„איך וויל דיא זאָלסט דורך דיין געדולד ערלערנען איין אנשמענדיגע בע־נעהמונג אונד געווינען מיין גוטע מיינונג וויא אויך דיא גוטע מיינונג פון מייע אונטערטהאַנען.“

דאן האט ער מיר געזאגט, אַז איך זאָל קיין פאראיבעל ניט האבען, ווען ער וועט געבען א בעפעהל צו געוויסע בעאַמטע מיך צו בעזוכען, ווייל עס איז מעגליך, אַז איך טראָג בייא מיר וואַפען, וועלכע זיינען געוויס זעהר געפעהרליך, ווען זייא זיינען נאָר לויט דער גרויסקייט פון מיין פּערזאָן.

איך האב געענטפערט :

„אייער מאַיעסטעט וועט זיין צופריעדען.“

איך בין אויך געווען פאָלקאָמען צופריעדען איבערצוקעהרען מייע קעשענעס אונד אַלעס אַוועק געבען.

דיעזע לעטצטע ווערטער, האב איך געזאגט האלב אין ווערטער אונד האַלב דורך סמנים.

ער האט דאן געענטפערט :

„לויט דיא געזעטצטע פון מיין לאַנד, מוזטו בעזוכט ווערען פון צווייא בע־אַמטע, אונד איך ווייס וויעדער, אַז דאס קען ניט דורכגעפיהרט ווערען אָהן דיין

איינשטימונג. אָבער איך האב פון דיר שוין אזא גוטע מיינונג, אז איך קען פאָל־קאָמען פערטרויען מיינע בעאַמטע אויף דיר. דאָן, זאָלסטו וויסען, אז אַלעס וואס וועט פון דיר אַוועק גענומען ווערען, וועט מען דיר פּינקטליך צוריק געבען צור צייט וואס דוא וועסט פערלאָזען מיין לאַנד, אָדער דיר פאָלקאָמען בעזאָהלען מיט געלד עובר לסוחר.”

איך האב אויפגעהויבען דיא בעאַמטע מיט מיינע הענד אונד זייא ערשטענס אריין געלעגט אין מיינע ראַק־קעשענעס אונד דאָן אין אַנדערע קעשענעס פון מיינע קליידער, אויסער מיינע וועסט־קעשענעס אונד נאך א קעשענקעלע, וואו איך האב עפעס געהאט וואס האט קיינעם ניט געקענט ניטצען אויסער מיר אליין.

אין איינער פון מיינע וועסט־קעשענעס, האב איך געהאט א זילבערנעם זייגער, אונד אין דער אַנדערער א בייטעלע מיט עטליכע גאָלד־שטיקלעך.

דיא בעאַמטע, האבענדיג פּען, מינט אונד פאָפּיר מיט זיך, האבען אַלעס גענוי בעשרעבען וואס זייא האבען געזעהען. ווען זייא זיינען מיט דיעזער אַרבייט פערטיג געוואָרען, האבען זייא בייא מיר פערלאַנגט איך זאָל זייא אַרונטער לאָזען אום אָבצוגעבען דעם קייזער א בעריכט.

דיא פּערצייכנונג האב איך דאָן איבערזעצט אין ענגליש, אונד וואָרט־איך וואָרט, לויטעט זיא אַזוי:

א י מ פ ר י ט י ס, אין דער רעכטער ראַק־קעשענע פון דעם גרויסען מענש־באַרג, (אַזוי איבערזעטן איך דיא ווערטער קווינבוס פלעס טרין.) נאך דער שטרענגסטער אונטערזוכונג, האבען מיר געפונען א גרויסעס אונד רייעס שטיק טוך, גרויס גענוג אום צו בעדעקען דעם פּוּס־באָדען פון אייער מאַיעסטעטיס גרעסטען זאַלן.

„אין דער לינקער קעשענע האבען מיר געזעהען איין אונגעהייער גרויסען זילבערנעם קאסמען מיט א דעק פון דעמוזעלבען מעטאַל, וואס מיר, אונטערזוכער, האבען ניט געקענט אויפהויבען. מיר האבען פערלאַנגט עס זאָל געעפענט ווערען, אונד איינער פון אונז איז אריין אינוועניג אונד איז באַלד געשטאַנען ביז איבער דיא קניען אין א מין שטויב, פון וועלכען מאַנכע טהיילען זיינען געפּלויגען אין אונזערע געזיכטער אונד מיר האבען אָנגעפּאַנגען צו נייעסען עטליכע מאל צוזאַמען.

„אין זיין הויכער רעכטער קעשענע האבען מיר ענטדעקט א גרויסען פּאַק פון ווייסע דינע גענעשטענדע, צוזאַמען געלעגט איינער אויף אַנאַדער, אַזוי דיק וויא דרייא פון אונזערע מענשען אונד צונויף געבונדען מיט א דיקען שטריק. אַלעס אין

געווען בעצייכענט מיט פיגורען, אונד מיר רעכענען, אז דיעזע זיינען בריעף; יעדער בוכשטאב איז אזוי גרויס וויא א העלפט פון אונזער דאָלאָניע.

„אין דער לינקער זייט האבען מיר ענטדעקט א מין מאַשין, פון וועלכען עס האבען זיך אויסגעצויגען צוואַנציג סטאַלפעס, יעדער איז אזוי גרויס וויא דיא באַלקענס אין אייער מאַיעסטעם הויף; מיר רעכענען, אז דערמיט קאָמט דער מענשט-באָרג זיין קאָפּ. מיר האבען איהם ניט געוואָלט פיעל איבערפרעגען, ווייל מיר האבען געזעהען, אז ער פערשטעהט אונז ניט זעהר גוט.

„אין דער גרויסער קעשענע פון זיין רעכטער זייט אויף דער מיטעל-דעק (אזוי איבערזעץ איך דאָס פּוֹלֶאָ, וועלכעס מיינט דיא הויזען) האבען מיר געפונען א לערען אייזערנעם סטאַלב, בעפעסטיגט צו א שטיק האַלץ נאך גרעסער וויא דאס אייזען; אויף איין זייט האבען נאכגעהאנגען שטיקער אייזענס מיט מערקווירדיגע פיגורען, וואס מיר קענען ניט וויסען וואס דאס איז. אין דער לינקער קעשענע האבען מיר איין עהנליכע מאַשין ענטדעקט. אין דער קליינער קעשענע בייא דער רעכטער זייט, האבען מיר ענטדעקט עטליכע רונדע שטיקער פון פלאַכען ווייסען אונד רויטען מעטאַל, פון אונגעהייערער שווערקייט; מאַנכע פון דיא ווייסע, וואס האבען אויס-געזעהען וויא זילבער, זיינען אזוי שווער, אז איך אונד מיין קאָמעראַד האבען דאס קוים געקענט אויפהויבען.

„אין דער לינקער קעשענע זיינען אויך געווען צווייא גרויסע אונד אונרעגעל-מעסיגע באַלקענס; נאך גרויסער שוויינגקייט איז אונז געלונגען צו גרייכען זייער שפיטץ, ווייל מיר זיינען געשטאַנען אונטען אין דער קעשענע. איינער פון זייא איז בעדעקט אונד זעהט אויס פון איין שטיק; אויף דעם שפיטץ פון דעם אַנדערן זעהט זיך עפעס ווייסעס אונד איז אזוי גרויס צווייא מאל וויא אונזערע קעפּ. מיט יעדען פון דיעזע איז געווען א מעכטיגע שטאַהלענע קלינג, זעהר געפעהרליך. ער האט דיעזע צווייא אַרויס גענומען אונד אונז ערקלערט, אז אין זיין לאַנד איז א מנהג, מיט איינעם פון דיעזע זיך צו ראַזירען אונד מיט דעם אַנדערן צו צערשניידען פלייש.

„עס זיינען געווען נאך צווייא קעשענעס וואוהין מיר האבען ניט געקענט אריין געהען, ווייל זיינע קליידער זיינען דאָרט זעהר געפאַסט אונד דיא אויסגעצויגענהייט פון זיין בויך האט אונז געשטערט. פון איינער פון דיעזע קעשענעס איז אַרויס גע-האַנגען א גרויסע זילבערנע קייט מיט א מערקווירדיגער מאַשין. מיר האבען איהם געהייסען ער זאָל דאס אַרויס ציהען אום מיר זאָלען זעהען וואס עס געפינט זיך בייא דעם אַנדערן עק פון דער קייט. ער האט אזוי געטהאָן אונד מיר האבען ערבליקט א

מעכטיגע רונדע זאך, העלפט פון זילבער אונד העלפט פון א דורכזיכטיגעס מעטאל, ווייל דאָרט וואו מיר האבען געקענט דורכקוקען, האבען מיר געזעהען מאַנכע פיגורען אַרום־אונד־אָרום, אונד אַבוואָהל מיר האבען דיעזע פיגורען ניט געקענט בעריהרען, האבען מיר געשפירט וויא אונזערע פינגער ווערען צוריק געהאלטען דורך דיעזען דורכזיכטיגען מעטאל. ער האט צוגעלעגט דיעזע מאַשין צו אונזערע אויערן אונד מיר האבען געהערט א גרויסע קלאַפּערייא, גראַדע וויא אונזערע א וואַסער־מיהל. „מיר רעכענען, אַז דאס מוז ענטוועדער זיין א מין חיה, אָדער דער גאָט צו וועלכען ער בעט, ווייל לויט וויא ער האט אונז פּערזיכערט (אויב מיר האבען איהם נאָר גוט פּערשטאַנען) האט ער זעלטען עפּעס געטהאָן אָהנע זיך פריהער צו פּער ראַטהען מיט דיעזער מאַשין. מיר האבען אויך געפונען אייניגע גרויסע שטיקער געלעס מעטאל, וועלכע, אויב זיין זיינען גאָלד, דאָן מוזען זיין פון זעהר א גרויסען ווערט.״

„נאכדעם וויא מיר האבען אויסגעזוכט אלע זיינע קעשענעס, לויט אייער מאַיעסטעט'ס בעפעהל, האבען מיר בעמערקט א גארטעל אַרום זיין קערפּער, וועלכער מוז זיין פון דער פעל פון איין אונגעהייערער גרויסער חיה. בייא דער רעכטער זייט פון דיעזען גארטעל איז געהאַנגען א שווערט, וועלכע איז אַזוי לאַנג וויא אונזערע 5 מענשען; בייא דער לינקער זייט איז נאכגעהאַנגען א בייטעל אָדער א זאק, איינ־געטהיילט אין צווייא טהיילען; יעדער טהייל קען אריין געהמען 3 פון דיא אונד טערטהאַנגען פון אייער מאַיעסטעט.״

„אין איינעם פון דיעזע טהיילען געפינען זיך עטליכע קוגלען, אָדער באללען, פון זעהר א שווערען מעטאל, אַזוי גרויס וויא אונזערע קעפּ, אונד עס ערפּאָרדערט א שטאַרקען מענשען דאס אויפצוהויבען. אין דעם אנדערן טהייל געפינט זיך א הויפען פון א געוויסען שוואַרצען שטאָף, וויא קוילען, אָבער ניט זעהר שווער, ווייל מיר האבען געקענט האַלטען 50 פון זייא אויף אונזערע הענד.״

„דאס איז א פינקטליכע בעצייכנונג פון אלעמען וואס מיר האבען געפונען אויף דעם קערפּער פון דעם מענש־באַרג, וועלכער האט אונז זעהר גוט בעהאַנדעלט אונד אונז רעספּעקטירט לויט וויא עס פאַסט פיר א קאָמיסיאָן פון אייער מאַיעסטעט.״

„אונטערגעשריעבען אונד געזיענעלט אס 4־טען טאָג פון דער 89־טער לבנה פון אייער מאַיעסטעט'ס הערליכע רעגירונגס־צייט :
„פלעססען פעללאַק.״

„מאַרסי פּרעלאַק.״

ווען דיעזער בעריכט איז פאָרגעלעזען געוואָרען פאַר זיין מאַיעסטעט, האט ער מיר געהייסען, אפילו אין זעהר א העפליכער שפראַכע, איך זאָל אויסליעפערן אלע דיא אויסגערעכענטע געגענשטענדע.

ערשטענס האט ער פערלאַנגט מיין קורצעס שווערט, וועלכעס איך האב איהם איבעררייכט מיט דער שייך מיט אלעמען. דאָן האט ער געגעבען א בעפעהל, אז 3000 פון זיינע בעסטע טרופען זאָלען מיך אַרום רינגלען, אונד אלע זאָלען זיין בערייט מיט זייערע בויגענס אונד פיילען אויף מיר צו שיסען; איך האב דאס אָבער ניט געזעהען, ווייל מיינע אויגען זיינען גענצליך געווען געריכטעט צו זיינער מאַיעסטעט.

ער האט מיר געהייסען איך זאָל אַרויס ציהען מיין שווערט, וועלכעס, אָבוואָהל אביסעל פערדראַסעט פון דעם יסרוואסער, איז עס דאָך נאך געווען זעהר בלאַנק. ווען איך האב אַרויס געצויגען דאס שווערטעל, האבען אלע טרופען אַרויס געקאָוען א געשרייא פון שרעק אונד בעוואונדערונג, ווייל דיא זונג האט אָבעגשלאגען א בלענדערעם ליכט אויף דער קלינג אונד האט שטאַרק געפינקעלט אין זייערע אויגען, וועהרענד איך האב בעוואויגען דאס שווערט הין אונד צוריק.

זיינע מאַיעסטעט האט מיר אונטערדעסען געהייסען איך זאָל דאס שווערטעל אריין שטעקען צוריק אין דער שייך אונד דאס לאַנגזאַם אוועק וואַרפען אויף א 6 פוס ווייטער פון דעם פלאַטץ וואו איך בין געווען צוגעבונדען.

ער האט דאָן געהייסען איך זאָל אַרויס געהען איין לעערען אייזערנעם סטאָלב, אונטער וועלכען ער האט געמיינט א פיסטויל. איך האב דאס געטהאָן, אונד זאָ ווייט וויא מעגליך, האב איך איהם ערקלערט וואס מען קען טהון דערמיט. ער האט פון מיר פערלאַנגט, איך זאָ איהם צייגען וויא מען שיסט.

איך האב דאָן אנגעלאדען דיא פיסטויל בלויז מיט פולווער, וועלכער איז גראַדע ניט פערנעטצט געוואָרען אין מיין גוט־פערמאכטען פולווער־בייטעל. פריהער, נאַטירליך, האב איך געווארטנט דעם קייזער, אז ער האט ניט פאַר וואס מורא צו האבען, אונד דאָן האב איך אויסגעשאַסען אין דער לופט.

דיא בעוואונדערונג דערבייא איז אויך געווען פיעל גרעסער וויא צור צייט וואס מען האט געזעהען מיין שווערטעל. הונדערטער זיינען אניעדער געפאלען גראַדע וויא זייא וואָלטען געבליעבען טויט. זאָנאַר דער קייזער זעלבסט, אָבוואָהל ער איז געבליעבען שטעהען אויף'ן פלאַטץ, איז ער געווען אזוי פערוויירט, אז עס האט געדויערט א היבשע צייט ביז ער איז צו זיך געקומען.

איך האב אויסגעליעזערט מיינע ביידע פיסטוילען אויף דערזעלבער אָרט וויא איך האב געמאָן מיט דעם שווערט; דאָן האב איך איבעררייכט דיא צווייא בייטלען מיט פולווער אונד מיט קונגלען, ערווכענדיג, אז דער פּוּכּווער זאָל געהאַלטען ווערען ווייט פון דעם פייער, ווייל דאס קען זיך אָנצינדען פון דעם קלענסמען פּונק אונד צערשמעטערן זיין גאַנצען קייזערליכען פּאַלאַסט.

דאָן האב איך אוועק געגעבען מיין זייגער, וואס דער קייזער האט זיך שטאַרק פּעראַינטערעסירט צו זעהען, אונד ער האט געהייסען דיא צווייא העכסטע מענער פון זיין נוואַרדיע אַוועק טראָגען דעם זייגער אויפגעהאַנגען אויף א שטאַרקען שטעקען אויף זייערע שולטערן. ער איז געווען ערשטוינט איבער דעם בעשטענדיגען גערויש וואס איז פאַרגעגאַנגען אינוועניג אונד דיא בעוועגונג פון דיא קליינע ווייזערלעך, וועלכעס ער האט געקענט גאַנץ לייכט בעמערקען, ווייל זייער כח־הראייה איז פיעל שטאַרקער וויא דער אונזעריגער. ער האט געפרענט דיא מיינונג פון זיינע געלערנטע מענער דאַרעבער, אונד זייא האבען געגעבען פּערשיעדענע סברות, אָבער קיין איינציגע איז געווען דיא ריכטיגע, אָבוואָהל איך האב זייא ניט געקענט אין גאַנצען פּערשמעהען.

דאָן האב איך איבעררייכט מיין זילבער אונד קופּער געלד, וויא אויך מיין בייטעל מיט 9 גרויסע גאָלד־שטיקער אונד אייניגע קלענערע. נאכדעם האט געד פּאַלנט מיין כּעסערל, ראַזיר־מעסער, מיין קעמעל אונד דאס זילבערנע טאַבאַק־פּושקעלע, וויא אויך מיין האַנד־טיכעל אונד טאַגער־בוך.

מיין שווערט, פיסטוילען אונד דיא בייטעלען מיט פולווער אונד קונגלען, זיינען אַוועק געפיהרט געוואָרען אויף גרויסע וועגען אין דיא מאַנאַזיען פון זיינער מאַיעסטעט; אַלע מיינע איבריגע זאַכען, האט מען מיר צוריק געגעבען.

איין קעשענע, לויט וויא איך האב פריהער דערמאָהנט, איז ניט אונטערוכט געוואָרען דאָרט זיינען געלעגען מיינע בריילען, וועלכע איך פלעג צייטענווייז טראָגען, ווייל איך האב שוואַכע אויגען. אויסער דעם האב איך נאך דאָרט געהאט א קליינעם שפּאַקטיוו אונד אנדערע קלייניגקייטען, וועלכע האבען דעם קייזער ניט געקענט בעקימערן, אונד איך האב מיך ניט געשפירט פּערפליכטעט אין מיין עהרע זייא איהם צו וויזען. איך האב גערעכענט, אז זייא קענען פּערלוירען געהען אָדער קאַליע ווערען, ווען איך וועל זייא אַרויס געבען.

קאפיטעל 8.

דער פערפאָסער אונטערהאַלט דעם קיזער מיט זיינע אַדעל־מענער אונד פרויען אויף איין אונגעוועהנליכער אַרמ. — אַ בע־שרייבונג איבער דיא אונטערהעלמע אין הויף פון ליליפוט לאַנד. — דער פערפאָסער קריעגט זיין פרייהייט אונטער געוויסע בעדינגונגען.

מיין צערטליכקייט אונד גוטע בענעהמונג האט אזא איינדרוק געמאַכט אויף קיזער אונד זיין הויף, וויא אויך אויף דער אַרמעע אונד דאס גאַנצע פאָלק, דאס איך האב אָנגעפאַנגען צו האָפּען, אַז איך וועל קריענען מיין פרייהייט אין א ורצער צייט.

איך האב מיר גענומען דיא גרעסטע מיה נושא חן צו זיין בייא יעדען. דיא בעפעלקערונג האט זיך אָנגעפאַנגען צו איבערצייגען, אַז זייא האבען ניט צו ער ווארטען קיין געפאהר פון מיר.

מאַכע מאל פלעג איך מיך אַוועק לעגען אונד לאָזען 5 אָדער 6 פון דיא מענשעלעך טאַנצען אויף מיין האַנד; דאַן האבען שוין אויך געוואָגט צו צוקומען דיא אינגלעך אונד מיידלעך, צו שפיעלען אין בעהעלמעניש צווישען מייע האַר. איך האב אויך געמאַכט א גוטען פאָרטשריט אין שטודירען אונד פערשטעהען זייער שפראַך.

אין א טאָג האט דער קיזער בעשלאָסען מיך צו אונטערהאַלמען בייא עטליכע לאַנדעס־פאָרשטעללונגען, וואו איך האב מיך איבערצייגט, אַז דיא מענשעלעך פון ליליפוט לאַנד איבערשטייען אַלע אַנדערע גאַציאָנען אין קונסט אונד פראַכט. קיין זאך האט איבער מיר געמאַכט אַזא איינדרוק וויא דאס טאַנצען אויף שמריק. דיא שמריק האבען בייא מיר אויסגעזעהען וויא דינע ווייסע פאָדעם, אויס־געצויגען אונגעפעהר אויף א שטרעקע פון 2 פוס אונד 12 צאָלל הויך פון דער ערד. איך געהם מיר דיא פרייהייט מיט דעם לעזער'ס געדולד אום צו בעשרייבען דיעזע פאָרשטעלונג.

דיעזער אונטערהאַלט ווערט נאָר דורכגעפיהרט פון אַזעלכע פערזאָנען, וועלכע זיינען קאַנדידאַטען פיר גרויסע עמטער אונד איינפלוס אין קיזערליכען הויף. זייא

ווערען ערצויגען אין דיעזער קונסט נאך פון זייער יוגענד, אונד זייא זיינען ניט אימער פון קיין אדעלגעבורט אָדער א ליבעראלע בילדונג.

ווען א גרויסעס אַמט ווערט לעער, ענטוועדער דורך דעם טויט פון דעם בער אַמטען, אָדער דורך דעם וואס מען האט דעם בעאַמטען אַרונטער געוואָרפֿען אונד געשענדעט (וואס פאַסירט זעהר אָפֿט), דאַן ערווען 5 אָדער 6 קאַנדידאַטען פיר דעם אַמט דעם קיזער אונד דעם הויף, אום צו געבען פאַר זייא א פאַרשמעללונג אין שטריקטאַנצען. ווער עס שפּרינגט אַריבער העכער אונד פאַלמ ניט, דער קריענט דאס אַמט.

זעהר אָפֿט ווערען אויפגעפאַרדערט דיא גרעסטע מיניסטאַרען צו בעווייזן זייער קונסט, אום צו איבערצייגען דעם קיזער, אַז זייא האבען נאך ניט פערלירט פון זייערע פעדיגקייטען.

פלימנאַפ, דער קריענס־מיניסטער, איהם איז ערלויבט, אָדער, בעסער געזאגט, ער דאַרף מאַכען א גרעסערן שפּרונג איבער דעם שטריק, וועניגסטענס מיט א צאָלל העכער וויא דיא אַנדערע לאָרדען אין לאַנד. איך האב איהם געזעהען זיך עטליכע מאל איבערקעהרען ביים שפּרונג אַריבער דעם שטריק אונד ער איז אימער געבליעבען שטעהען אויף זיינע פיס.

מיין פריינד רעד רעסייל, דער הויפּט־סעקרעטער פיר פּרוואַט־אַנגעלעגעניש הייטען, איז, נאך מיין מיין מיינונג, אויב איך בין נאָר ניט פאַרטייאַשי, דער צווייטער נאך דעם פינאַנץ־מיניסטער. דיא איבריגע בעאַמטע שטעהען כמעט אַלע גלייך.

דיעזע אונטערהעלמע ווערען זעהר אָפֿט בעגלייטעט מיט גרויסע אונגליקען, אונד לאַנגע ליסטען פון פּעראונגליקטע געפינען זיך שוין. איך אליין האב שוין געזעהען א צווייא אָדער דרייא קאַנדידאַטען זיך צוברעכען א פוס.

אָבער דיא געפאַהר איז נאך גרעסער, ווען דיא מיניסטאַרען זעלבסט ווערען אויפגעפאַרדערט צו בעווייזען זייער קונסט. דיא אורזאַכע דערפון איז, דאס צור צייט וואס זייא בעמיהען זיך איינער דעם אַנדערן צו איבערטרעפֿען, שטרענגען זייא זיך אַזוי פיעל אָן, אַז עס איז אונמעגליך יעמאַנד פון זייא זאָל ניט פאַלען. אַנדערע זיינען שוין געפאַלען עטליכע מאל.

מען האט מיר דערזעהלט, דאס מיט א פאאר יאָהר צוריק איידער איך בין אַהין געקומען, וואָלט פלימנאַפ זיך געוויס צובראַכען זיין האַלונאַקען, ווען דעם קיזערס א קישען, וועלכעס איז דורך א צופאַל אַרונטער געפאַלען, וואָלט ניט אָבעשוואַכט דעם פאַלל.

עס איז דאָ נאָך איין אונטערהאַלט, וועלכער ווערט נאָר געצייגט פֿאַר דעם קיזער מיט דער קיזערין אונד דעם פּרעמיער מיניסטער. דער קיזער לעגט אַוועק אויפֿן טיש 3 פּיינע זיידענע פּאָדעמס צו 6 צאָלל לאַנג; איינער איז בלוי, דער אַנדערער רויט, אונד דער דריטער גרין.

דיעזע פּאָדעמס זיינען בעשטימט אַלס פּרייז פיר דיזעז פּערזאָנען, וועלכע דער קיזער וויל בעזאָנדערס אויסצייבענען מיט זיין גנאָדע. דיא צערעמאָניע קומט פֿאַר אין קיזער'ס גרויסען שטאאטס־זאַל, וואו דיא קאַנדידאַטען ווערען פּראָבירט אין זייער פּעהיגקייט.

דיעזע פּראָבע איז שטאַרק פּערשיעדען פון דער ערשטער, אונד איז פון אַזאַ אַרט, וועלכע איך האב ניט געזעהען אין קיין לאַנד פון דער אַלטער אונד נייער וועלט. דער קיזער האלט א שטעקען צווישען זיינע צווייא הענד אויסגעשטרעקט, וועהרענד דיא קאַנדידאַטען טרעטען פֿאַר איינציגווייז. מאַנכער שפּרינגט אַריבער דעם שטעקען, איין אַנדערער קריכט אַרונטער, ריקווערטס אונד פֿאַרווערטס אייניגע מאל, לויט וויא דער קיזער דרעהט מיט דעם שטעקען. יעדער שפּרינגט וויא איין אבגעריכטעטער הונד אין אונזערע לענדער. מאַנכע מאל האלט דער קיזער איין זייט שטעקען אונד דער פּרעמיער דיא אַנדערע זייט; אמאל האלט דער פּרעמיער ביידע זייטען. ווער עס צייגט מעהר געשווינדיגקייט אונד צייבענט זיך אויס אין שפּרינגען אונד קריבען, ווערט בעלוינט מיט דעם בלוי־קאַלירטען פּאָדעם; דער רויטער ווערט געגעבען צום צווייטען אין פּעהיגקייט צו קריכען אונד שפּרינגען, אונד דער גרינער צום דריטען.

יעדער איינער וואס קריענט אַזאַ פּאָדעם, טראָגט איהם אַרום זיין גאַרטעל אַלס א גרויסע עהרע, אונד מען זעהט זעהר וועניגע אין קיזערליכען הויף וואס זאָלען ניט טראגען אַזעלכע פּאָדעמס.

דיא פּערד פון דער אַרמעע אונד דיזעז פון דעם קיזערליכען שטאַל, וועלכע מען פלעגט פֿאַר מיר יעדען טאָג פֿאַרפיהרען, האבען זיך שוין מעהר ניט געשראַקען, זאָנדערן זייא פלעגען צוקומען ביז צו מיינע פּיס אָהן מורא.

איך פלעג אַרונטער לעגען מיין האַנד צו דער ערד אונד מאַנכע רייטער מיט זייערע פּערד זיינען אַרויף געשפּרונגען אויף דער דאָלאַניע. איינער פון דעם קיזער'ס יענער, א בעריהמטער רייטער מיט זעהר א גוטעס פּערד, האט אין א טאָג בעד וועזען זעהר א גרויסע קונסט; ער איז אַריבער געשפּרונגען מיט זיין פּערד איבער דעם גאַנצען אונטערשטען טהייל פון מיין פּוס.

אין א טאָג האב איך געהאט דיא עהרע צו אונטערהאַלמען דעם קיזער אויף

איין אינטערעסאנטער ארט. איך האב געבעטען מען זאָך מיר געבען עטליכע שטעקענס צו 2 פום הויך אונד זיין זאָלען זיין אזוי דיק, וויא אונזערער א געוועהנד ליכער שפּאַציר־שטעקען. דער קיזער האט גלייך געהייסען דעם אויבער־אויפזעהער פון זיינע וועלדער מען זאָל מיך דערמיט בעזאָרגען. אויפֿן אנדערן מאָרגען זיינען אָנגעקומען זעקס וואַלד־אַרבייטער מיט 6 ווענען, יעדער געפיהרט פון 8 פערד, געד פּאַקט מיט דיא פערלאַנגטע שטעקענס.

איך האב גענומען 9 פון דיעזע שטעקענס אונד זיין אריין געשטעקט פעסט אין דער ערד, אין א רונדער פּאַרמע. דאָן האב איך גענומען 4 אנדערע שטעקענס אונד זיין צוגעבונדען בייא דיא עקען וויא א פיער־עק, דארויף האב איך אויפגע־ צויגען מיין טאַשענטוך אונד דאָן האב איך דאס אַלעס בעפעסטיגט אויף דיא 9 שטעקענס אין דער ערד. איך האב גוט אויסגעצויגען דאס טאַשענטוך, ביז עס איז געווען אזוי פעסט וויא א פויק.

ווען איך האב פערטיג געמאַכט מיין אַרבייט, האב איך געבעטען דעם קיזער ער זאָל צו שיקען א באַטאָליאָן רייטער, 24 אין דער צאָהל, זיין זאָלען זיך מושטירען אויף מיין טאַשענטוך.

זיינע מאיעסטעט האט איינגעשטימט צום פּאַרשלאַג, אונד געהמענדיג דיא רייטער מיט דיא פערד איינציגווייז אין מיינע הענד, וועלכע זיינען געווען פּאַלקאָמען בעוואפענט, האב איך זיין מיט זייערע אָפיצירען ארויף געשטעלט.

וויא זיין האבען זיך אויסגעשטעלט אין אַרדנונג, האבען זיין זיך פערטהיילט אין צווייא פּאַרטייען אונד אָנגעפּאַנגען א מאַנעווער, שיסענדיג מיט שמומפּפיגע פיילען, פּאַבענדיג מיט זייערע שווערמען, יאָגענדיג איינער דעם צווייטען, אָנגרייפען, צוריק ציהען. קורץ, איך האב ענדעקט דיא בעסטע מיליטערישע טאַקטיק אונטער זיין.

דיא זייטען־שטעקענס האבען געדיענט אַלס א שוּמ־וואַנט פאר דיא רייטערס אונד זייערע פערד, זיין זאָלען ניט אַרונטער פּאַלען. דער קיזער איז געווען אזוי ערפרייט דאָריבער, דאס ער האט געהייסען ווידערהאַלען דיעזע פּאַרשטעללונג אייניגע מעג דורכאַנאַנד.

איינמאל האט זיין געדיגע מאיעסטעס זעלבסס איינגעשטימט איך זאָל איהם ארויף שטעלען אויף דעם מושטיר־פּלאַטץ אונד ער זעלבסט זאָל קאָמאַנדירען. נאך שווערער מיה, האט דער קיזער קוים בעוואויגען דיא קיזערין, זיא זאָל מיר ער־ לויבען איך זאָל זיא האַלטען מיט איהר שטוהל אין מיין האַנד צווייא עללען ווייט

פון דעם הויכען מושטיר-פלאטין, דאמיט זיא זאָל קענען גוט זעהען דיא נאנצע פאָרשטעללונג.

עס איז געווען מיין גליק, וואס עס האט קיין אונגליק פאסירט בייא דיעזע פאָרשטעללונגען. בלויז איינמאל האט זעהר א ווילדעס פערד פון א קאפיטאן, אָנגעפאנגען שטארק צו קלאפען מיט זיין פאָדקאָוע, אונד געמאכט א לאָך אין מיין טאשענטוך; זיין פוס איז אריין אונד דער רייטער איז אַרונטער-געפאלען. אָבער איך האב באלד געאיילט צו הילפע. צוהאלטענדיג דאס לאָך מיט מיין האַנד אנדערע זאָלען ניט אריין פאלען, האב איך מיט דער אַנדערער האַנד גלייך יעדען אַרונטער געשטעלט, גראַדע וויא איך האב זייא אַרויף גענומען

דאס פערד וואס איז געפאלען, האט זיך אויסגעלינקט דעם לינקען שולטער, אָבער דעם רייטער האט עס נאר ניט געשאדעט. איך האב אפילו באלד פערריכט מיין טאשענטוך אזוי גוט וויא איך האב געקענט, נאָר איך האב מיך שוין מעהר ניט געוואָלט פערלאָזען דאָרויף בייא אזא געפעהרליכער אונטערנעהמונג.

מיט א פאאר טעג פריהער איידער מען האט מיר געגעבען מיין פרייהייט, וועהרענד איך האב אונטערהאלטען דעם הויף, איז אָנגעקומען איין עקסטרא פאָסט אום מיטצוטהיילען דעם קיזער, דאס מאַנכע פון זיינע אונטערמאָנען, פאָהרענדיג איבער דעם פלאטין וואו מען האט מיך צו ערשט געפאָנגען, האט מען געפונען א גרויסען אונד שוואַרצען גענעשטאנד. דיעזער איז געלעגען אויףן גראָז אונד האט זעהר א קאָמישע פאָרמע, אונד איז אזוי גרויס וויא זיינער מאַיעסטעט'ס שלאָך-צימער. אין דער מיטע איז ער אזוי הויך וויא א מענש. איין אונטערוכונג האט זייא בעוויזען, אז דאס איז ניט קיין לעבעדיגע זאך, ווייל עס איז געלעגען אויףן גראָז אָהנע זיך צו בעוועגען, אונד מאַנכע פון זייא זיינען געגאנגען אַרום אונד אַרום עטליכע מאל. איינער האט זיך אַרויף געשטעלט אויף דעם אַנדערן'ס שולטער אונד איז אַרויף געסראָכען אויבען דאס האט דער מאַן בעמערקט, אז דער געגענער שטאַנד איז גראד אונד גלאַט, נאָר קלאַפענדיג מיט זיין פוס דאָרויף, האט ער זיך איבערצייגט, אז אינוועניג איז דאס לעער אָדער אויסגעהוילט.

דאן האבען זייא געזאגט, דאס אין פאל זיינע מאַיעסטעט וויל, וועלען זייא דאס אריין ברענגען אין שטאָדט מיט 5 פערד.

איך האב באַרד פערשטאנען וואס זייא מיינען, אונד עס האט מיך אויף גע-פרייט צו הערען דאָריבער.

עס שיינט, אז וויא איך האב נאָר וואס געגרייכט דעם ברעג, בין איך געווען זעהר פערוויירט, אונד איך האב אירגענדוואו דאָרט פערלוירען מיין תום.

רעכענענדיג, אז ער איז פערלוירען גענאנגען אין ים. דאס איז געווען, וואָהרשיינליך, איידער איך האב מיך נאך געלעגט שלאָפֿען.

איך האב ערוזכט זיין קייוערליכע מאיעסטעט, אז ער זאָל אַרויס געבען א בעפעהל דער געגענטשאַנד, דאס הייסט, מיין הוט, זאָל צו מיר געבראַכט ווערען אזוי שנעל וויא מעגליך. אויף'ן צווייטען טאָג, איז אָנגעקומען א וואָגען ברענגענדיג מיין הוט, אָבער ליידער איז ער מעהר ניט געווען אין קיין גוטען צושטאַנד.

זייא האבען אויף צווייא פלעטצער אויסגעבויערט לעכער אונד אריין געשטעקט האַקענס, וועלכע זיינען געווען בעפעסטיגט מיט שמריק. זייא האבען דעם הוט וואָהרשיינליך ניט געקענט אַרויף ציהען אויף'ן וואָגען, אונד אזוי האבען זייא איהם געשלעפט איבער איין ענגלישע מייל ביז אין שטאָרט אריין.

נאָר אזוי וויא דער באַדען איז דאָרט זעהר גלאַט, האט דער הוט ניט געליטען אזוי פיעל שאדען וויא איך האב געקענט ערוואַרטען.

מיט צווייא טעג נאך דיעזער צוטערפונג, האט דער קייוער געהייסען זיין גאַנצע אַרמעע זיך פאַרבעריימען, אונד עס איז געגעבען געוואָרען א זעלטענע פאַר שטעללונג.

ער האט פערלאנגט, אז איך זאָל שטעהען וויא א טהורם מיט מיינע פיס צושפרייט אזוי שטאַרק וויא מעגליך. דאָן האט ער געהייסען זיין גענעראַל, (וועלכער איז געווען איין אַלטער אונד ערפאַהרענער קאָמאַנדאַנט אונד מיינער איין אַנד הענגער), ער זאָל מושטירען דיא טרופען אונד מיט זייא דורכמאַרשירען צווישען מיינע פיס.

אינפאַנטעריע אונד קאָוואַלעריע, מיט פויקען אונד פאַהנען, אַלעס האט בער דאַרפט דורכגעהען וויא אויף א פאַראַדע. דיא אַרמעע איז בעשטאַנען פון דרייא טויזענד פוס-געיהער אונד טויזענד רייטער.

זיינע מאיעסטעט האט אַרויס געגעבען א בעפעהל, דאס אירגענד יעמאַנד, וואס וועט אָנגרייפֿען מיין פערזאָן, אין דער בעציהונג צו אנשטאַנד, זאָל בעשטראַפט ווערען מיט'ן טויט. אָבער דאס האט דאָך ניט געקענט פעהינדערן מאַנכע יונגע אַפיצירען אויפצוהויבען זייערע קעפ אונד קוקען אַרויף בשעת זייא זיינען פאַרבייא געגאַנגען אונטער מיר. אונד, צו זאגען דיא וואָהרהייט, זיינען מיינע הויזען דאמאלס געווען אין אזא טרויעריגען צושטאַנד, אז דאס האט געגעבען דיא געלעגענהייט פיר געלעכטער אונד בעוואונדערונג.

איך האב שוין געהאט אָבעשיקט אזוי פיעלע בקשות פיר מיין פרייהייט, דאס זיינע מאיעסטעט האט ענדליך עראינטרט דאַריבער, ערשטענס אין מיניסטער

קאבינעט אונד דאן פאר דעם פארלאמענט, וואו קיינער האט ניט געהאט דאגעגען, אויסער סקירעש באַלאַנאַל אַם, וועלכער איז געווען מיין טויט־שונא אָהן אירגענד איין אורזאכע. אָבער דער פּאַרשלאַג פיר מיין בעפרייאונג איז דאָך דורכ געפיהרט געוואָרען אונד דער קייזער האט דאס בעשטעטיגט.

סקירעש באַלאַנאַל אַם, איז געווען דער גאַלבעל, אָדער דער אַדמיראַל אונד האט געשפיעלט דיא ראָלע אַלס דעם קייזער'ס פערטרויעטער. ער איז אויף געווען גוט בעקאַנט מיט דיא אַנגעלענענהייטען פון דעם לאַנד, אָבער ער איז אימער געווען מרה־שחורה־דיג, ניט צופריעדען מיט זיך אונד מיט דער גאַנצער וועלט, אונד בייא דער מינדעסטער זאָך האט ער געמאַכט אַזא זויער פנים, גלייך וויא ער וואָלט געהאט בויך־וועהטאָג.

ענדליך האט מען אָבער געווירקט אויף איבער איהם ער זאָל איינשטימען צו מיין פרייהייט, אָבער ער האט געפועלט, מען זאָל איהם לאָזען אויפשרייבען דיא אַרטיקלען אונד קאָנדיציאָנען אונטער וועלכע איך זאָל פרייא ווערען, אונד פיר וועלכע איך וועל מוזען שווערען צו האַלטען.

דיעזע אַרטיקלען האט מיר סקירעש באַלאַנאַל פערזענליך געבראַכט. ער איז געקומען מיט צווייא סעקרעטערע אונד אייניגע אַנדערע וויכטיגע פערזאָנען. נאכדעם וויא דיא אַרטיקלען זיינען פאַר מיר פאַרגעלעזען געוואָרען, בין איך ערוכט געוואָרען צו שווערען אַז איך וועל זייא מקיים זיין. דיא שבועה האט ערשטענס בעדאַרפט זיין לויט דעם מנהג פון מיין לאַנד, אונד דאן לויט דיא געזעצע פון ליליפוט לאַנד.

דאס געזעץ פון ליליפוט לאַנד האט געלויטעט, אַז איך דאַרף האַלטען מיין רעכטען פוס אין מיין לינקער האַנד, דאן זאָל איך לעגען דעם מיטעלסטען פינגער פון מיין רעכטער האַנד אויף מיין שאַרבען אונד מיט דעם גראָבען פינגער זאָל איך צו האַלטען מיין אויער.

נאָך וויסענדיג אַז דער לעזער איז געוויס נייגיריג צו האבען א בעגריף איבער דיא מנהגים פון דיעזען מערקווירדיגען פאָלק, וויא איבער דיא אַרטיקלען דורך וועלכע איך האב געקריעגען מיין פרייהייט, האב איך אַלעס איבערזעצט, ווארט אין וואָרט, אַזוי פינקטליך וויא נאָר מעגליך, אונד דאָ ניב איך איבער אַלעס פאַרן פובליקום : —

„גאַלבאַסטאַ מאַכאַרעם עוולאַמע גורדילאָ שעפּין מוללי אוללי גוע.
„פיעל מעכטיגער קייזער פון ליליפוט, פרייד אונד שרעק פון דער גאַנצער וועלט, וועלכע'ס העררשאַפט ברייטעט זיך אויס אויף פינג טויזענד בלוסטרונס

(אונגעפעהר 12 קוואדראט מיילען) ביז צום ענדע פון דעם ערד־קוגעל; מאָנארך פון אלע מאָנארען, העכער פון דיא מענשע־וויזן; וועלכענ'ס פיס פרעסען אַרונטער ביז צום מיטעל־פונקט, אונד וועלכענ'ס קאָפּ ריהרט אָן דיא זונן; בייא וועלכענ'ס קאָפּ־שאַקעל עס ציטערן דיא קניען פון דיא ערדישע פּרינצען; אזוי שעהן וויא דער פּריהלינג, אנגענעהם וויא דער זומער, פּרוכטבאר וויא דער הערבסט, שרעקליך וויא דער ווינטער. זיין פּיעל־ערהאַבענע מאַיעסטעט שלאָגט פּאָר צו דעם מענש־באַרג, וואס איז לעטצטענס געקומען אין אונזערע העררליכע הערשאַפטען, פּאָלגענדע ארטיקלען, וועלכע, דורך איין ערנסטע שבועה, זאָל ער זיין געצוואונגען צו ערפיללען:

(1) דער מענש־באַרג זאָל ניט אַוועק פון אונזערע הערשאַפטען אָהן אונזער איינשטימונג אונטער דעם גרויסען זיענעל.

(2) ער זאָל ניט וואַגען צו קומען אין אונזער היפּט־שטאַדט אָהן אונזער אויסדריקליכע בעפעהל, דאמיט אונזערע איינוואָהנער זאָלען מיט 2 שטונדען פּריהער געווארענט ווערען צו פּערבלייבען אין זייערע הייזער.

(3) דער גענאַטער מענש־באַרג זאָל נאָר שפּאַצירען אויף אונזערע גרויסע וועגען. אונד ער זאָל ניט בעטרעמען אָדער זיך אַוועק לעגען אויף אונזערע קאָרד־פּעלדער.

(4) געהענדיג אויף דיא ערליכטע וועגען, זאָל ער גוט אכטונג געבען ניט ארויף צו טרעמען אויף דיא קערפּערס פון אונזערע ליעבע אונטערטאהאנען, אויך ניט אויף זייערע פּערד אונד דראַשקעס; ער זאָל אויך ניט געהמען קיין איינ־ציגען פון אונזערע אונטערטאהאנען אויף זיינע הענד, אָהן זייער איינשטימונג.

(5) ווען איין עקסטראַ פּאָסט מוז מאַכען איין אונגעוועהנליכע שנעלע רייזע, זאָל דער מענש־באַרג געצוואונגען זיין צו טראָגען אין זיינע קעשענעס דעם שליח אונד פּערד א רייזע פון 6 טעג. דאס זאָל געשעהען ניט וועיניגער וויא איין מאל אין יעדען מאָנאַט, אונד צוריק ברענגען דעם גענאַנטען שליח (אויב דאס איז נאָר נעטהיג) אין זיכערהייט צו אונזער לאַנד.

(6) ער זאָך זיין אונזער פּעראַייניגטער געגען אונזערע שונאים פון דער אינזעל בעל פּוסקו, אונד טהון אלעס מעגליכע צו צערשטערען זייער פּלאַטע, וועלכע מאַכט יעצט אלע פּאַרברייטונגען אונז צו בעפאַקען.

(7) דער גענאַטער מענש־באַרג זאָל, אין זיינע לערע שטונדען, אונטער־שטיצען אונד העלפען אונזערע אַרבייטער, אויפצוהויבען גרויסע שטיינער אום

צו בערדעקען דיא וואנט פון דעם גרויסען פארקען אונד אויף פיר אנדערע פון אונזערע קיזערליכע געביידען.

8) דער גענאנטער מענש-בארג זאָל אויך, אין 2 מאָנאט צייט, אויסמעסטען אָדער אַרום געהען אונזערע לענדער, אונד זאָל אונז אָבגעבען א בעריכט וויפיעל פון זיינע שפּאַן דאס ענטהאלט.

„אונד, שליס ליך, זאָל ער אויף זיין הייליגסטער שבועה בעפאלגען דיא גענאנטע אַרטיקלען, אונד דער מענש-בארג זאָל קריענען טעגליך גענוג עסען אונד טרינקען גענוג פיר 1724 פון אונזערע אונטערטהאנען, וועלכעס בילדעט זיין געטהיגע פּאַרציאָן. ער זאָל אויך האבען פרייען צוטריט צו אונזערע פּערזאָן אונד אַנדערע פּרווילעגיען.

„דאס אלעס איז אַרויס געגעבען געוואָרען אין אונזער פּאלאסט פון בעלפּאַ-באַראַק, אַם 12-טען טאָג פון דעם 91-טען מאָנאט פון אונזער-רעגירונגס-צייט.“

איך האב געשוואוירען אונד זיך אונטערשריעבען אויף דיעזע אַרטיקלען מיט פּערנדיגען אונד צופריעדנהייט. מאַנכע אַרטיקלען זיינען אפילו ניט געווען פּאַסענד פיר מיין עהרע, אָבער איך האב מיר ניט געקענט העלפּען, סקירעש באַלאַנגלאַם איז געווען מיין שונא אונד אזוי האט עס געמוזט בלייבען.

מייע קייטען זיינען גלייך אַרונטער גענומען געוואָרען אונד איך האב געקריענען מיין פּרייהייט.

דער קיזער אליין, פּערזענליך, האט מיר אָבגעגעבען דיא עהרע, דערמיט וואס ער איז ערשיענען צו דער צערעמאָניע. איך האב געצייגט מיין דאַנקבאַרקייט, דאַמיט וואס איך האב מיך געוואָרפען צום קיזער'ס פּיס; אָבער ער האט מיר געהייסען אויפשטעהען, אונד נאכדעם וויא איך האב מיך זעהר בעדאַנקט, האט ער געזאגט:

„איך וויל האָפען, אז איך וועל אין דיר האבען א ניטצליכען דיענער, וועלכער זאָל פּערדיענען אלע גנאדען וואס איך האב דיר געצייגט, אָדער וואס איך וועל דיר נאך צייגען אין דער צוקונפּט.“

דער לעזער האט געוויס בעמערקט, אז אין דעם לעטצטען אַרטיקעל פון דעם דאַקומענט וואס האט מיר געגעבען מיין פּרייהייט, איז געווען איינגעשריעבען, אז מען זאָל מיר געבען עסען אונד טרינקען יעדען טאָג וואס זאָל גענוג זיין פיר 1724 ליליפוטאנער. מיט א קורצער צייט שפּעטער, אלס איך האב געפּרעגט מייעם א פּריינד, וויא עס קומט וואס מען האט געוואוסט אַקוראַט פון אזא צאָהל, האט ער מיר ערקלערט, אז זיינער מאַיעסטעט'ס מאטהעמאַטיקער, האבען אָבגעמאַסטען דיא

הויכויט פון מיין קערפער, אונד זעהענדיג, אז דאס שמעהט גענען זייערע קערפער, וויא 12 צו 1, האבען זיין בעשלאָסען, אז מיין שווערקייט מון זיין וויא 1724 פון זייערע מענשען. פאָלגליך האב איך בענעטהיגט אזוי פיעל שפייז. דער לעזער קען זיך דאָ אַלזאָ פאָרשמעלען דיא שאַרפּווינגקייט פון דיעזען פאָלק, וויא אויך דיא פאָרויכטיגקייט אונד עקאָנאָמיע פון דעם גרויסען קייזער.

קאפיטעל 4.

א בעשרייבונג איבער מילדענדאָ, דיא הויפט-שמאָרט פון ליליפוט, צוזאמען מיט דעם קייזער'ס פאָלאָסמ. — איין אונטער-רעדונג צווישען דעם פערפאָסער אונד א הויפט סעקרעטער איבער דיא אַנגעלענעהייטען פון דער מדינת. — דער פערפאָסער ערקלערט זיך בערייט צו דיענען דעם קייזער אין זיינע מלחמות.

נאכדעם וויא איך האב ערהאלטען דיא פרייהייט, איז מיין ערשמע בקשה געווען, מען זאָל מיר ערלויבען איך זאָל זעהען דיא הויפטשמאָרט מילדענדאָ. דער קייזער האט דאס מיר באַלד ערלויבט. אָבער ער האט מיר אָנגעזאגט, איך זאָל אכטונג געבען אונד ניט שאדען דיא איינוואָהנער אָדער זייערע הייזער.

דאס פאָלק האט ערהאלטען צו וויסען, דורך א ספעציעלע פראַקלאַמאציאָן, אז מיין אַביכט איז צו בעזוכען דיא שמאָרט.

דיא וואנט אָדער מויער וואס האט אַרום גערינגעלט דיא שמאָרט, איז צווייא אונד א האַלב פוס הויך אונד וועניגסטענס עלף צאָלל דיק, זאָ דאס א דראַשקע מיט פערד האט זעהר לייכט געקענט אויף איהר אַרום פאָהרען. דיא מויער האט אויך גרויסע טהורמס 10 פוס ווייט איינעם פון אַנאנדער.

איך האב אַריבער געשאַנט איבער דעם גרויסען וועסט-טויער אונד בין פאָרויכטיג געגאנגען איבער דיא צווייא הויפט-שמאָרטען, טראַגענדיג נאָר מיין וועסט אונד ניט מיין ראַק, ווייל איך האב מורא געהאט, אז מיט דעם ראַק וועל איך בעשעדיגען דיא הייזער אונד דיא בלומען אַרום זיין.

איך האב שפאצירט מיט דער גרעסטער אויפמערקזאמקייט, אונד איך האב אכטונג געגעבען ניט צו צערטרעטען יעמאנדען וואס איז געבליבען אויף דער

שטראסע, אַבוואָהל דער קייזער האט אַרויס געגעבען א בעפעהל יעדער זאָל זיין אין דיא הייזער, אונד ווען ניט, דאָן וועט דער געשעדיגטער אליין שולדיג זיין.

דיא דאָד־פענסטער אונד דיא שפיטצען פון דיא הייזער, זיינען געווען אזוי געפאָקט מיט מענשען, אז איך האב גערעכענט, דאס אויף אַלע מיינע רייזען, האב איך נאך ניט געזעהען קיין גרעסער בעפעלקערטע געגענד.

דיא שטאָרט איז גראַדע א פיער־עק, אונד יעדע זייט ביז צו דער מויער, איז 500 פוס לאַנג. דיא צווייא גרויסע שטראַסען וועלכע קרייצען זיך דורך אונד צער־טהיילען זיך אין 4 חלקים, זיינען צו 5 פוס ברייט.

דיא איינגאַנגען אונד קאָרידאָרען, דורך וועלכע איך האב ניט געקענט אריין געהען אונד בלויז אויסגעקומט, זיינען פון 12 ביז 18 צאָלל ברייט.

דיא שטאָרט קען האַלטען ביז 500,000 מענשען, דיא הייזער זיינען געבויעט פון 3 אונד 4 שטאָק; דיא געשעפטס־הייזער אונד מאַרקען, זיינען נומ געפאָקט מיט סחורה.

דעם קייזער'ס פּאַלאַסט איז אַקוראַט אין מיטען שטאָרט, וואו דיא צווייא גרויסע שטראַסען בעגעגענען זיך. דער פּאַלאַסט שמעהט אויף איינגעשלאָסען אין א מויער 2 פוס הויך אונד 20 פוס דערווייטערט פון דער געביידע.

זיינע מאַיעסטעט האט מיר ערלויבט אַריבער צו שפּאַנען איבער דער מויער. דער פּלאַטץ צווישען דער מויער אונד דעם פּאַלאַסט, איז דאָן געווען גענוג גרויס אום איך זאָל קענען בעמערקען יעדע קלייניגקייט פון דער געביידע, נאטירליך פון דרויסען.

דער אויסווערטיגער הויף איז א פיער־עק פון 40 פוס, אונד אין דעם ליגען נאך 2 אנדערע הויפען. אין דעם אינווייניגסטען הויף, געפינען זיך דיא קייזערליכע צימערן, וועלכע איך האב זעהר געוואָלט זעהען, אָבער דאס איז געווען זעהר שווער, ווייל דיא גרויסע מויערן, האבען מעהר ניט געהאלטען וויא 18 צאָלל ברייט.

דיא געביידען פון דעם צווייטען הויף, זיינען וועניגסטענס 5 פוס הויך, אונד עס איז מיר אונטענליך געווען זייא אַריבער צו שפּאַנען אָהנע עפעס צו בע־שעדיגען, אַבוואָהל דיא וועגט זיינען שטאַרק געבויעט פון געהאַקטע שטיינער אונד זייא זיינען 4 צאָלל דיק.

אין דערזעבער צייט אָבער, האט דער קייזער זעהר געוואָלט איך זאָל זעהען דעם פּראַכט פון זיין פּאַלאַסט. נאָר דאס בין איך ניט אימשטאַנדע געווען דורכ־צופיהרען, ביז מיט 3 מעג שפעטער נאכדעם וויא איך האב אויסגעשניטען מיט

מיין מעסער דיא העכסטע בוימער פון דעם קיזערליכען נארמען, אונגעפערהר א הונדערט עללען פון דער שטאָדט.

פון דיעזע בוימער האב איך געמאכט צווייא ביינקלעך; יעדעס אונגעפערהר 3 פוס הויך, אונד שטארק גענוג מיך אויסצוהאלטען.

נאכדעם וויא דאס פאָלק האט ערהאלטען אין אנצייגע צום צווייטען מאל, בין איך אריין דורך דער שטאָדט צום פאָלאַסט מיט מיינע צווייא ביינקלעך אין דיא הענד. ווען איך בין צוגעקומען צום אויסווערטיגען הויף, האב איך מיך ארויף געשטעלט אויף איין ביינקעל אונד גענומען דאס צווייטע אין מיין האַנד. דאס האב איך אויפגעהויבען איבער דעם דאָך אונד דאס לאַנגזאם אַוועק געשטעלט אויף דעם לעערען פלאַטץ צווייטען דעם ערשטען אונד צווייטען הויף, וואו עס איז געווען רוים אויף 8 פוס ברייט. דאן האב איך אריבער געשפאַנט איבער דער געביידע, אָהן הינדערניסע פון איין ביינקעל אויף צווייטען אונד ווידער אריבער גענומען דאס ערשטע ביינקעל מיט א שטעקען וואס האט געהאט א האַקען.

אויף דיעזער אַרט, בין איך אריין אין אינוועניגסטען הויף. דאן האב איך מיך אַוועק געלעגט אויף א זייט אונד צוגעלעגט מיין געזיכט צו דיא פענסטער פון דעם מיטלסטען שטאָק, וועלכע זיינען געלאָזען געוואָרען אָפּען ספעציעל פיר מיר, אונד איך האב דאָרט ערבליקט דיא שענסטע צימערן וואס איך האב מיר געקענט פאָרשטעלען.

דאָרט האב איך געזעהן דיא קיזערין אונד יונגע פרינצען אין זייערע פער-שיעדענע וואָהנונגען, מיט זייערע הויכע בעדיענטע אַרום זייא. איהר קיזערליכע מאיעסטעט האט געהאט דיא גנאדע צו מיר זעהר ליבענסווירדיג צו שמיכלען, אונד זיא האט ארויס געשטעקט פון דעם פענסטער איהר האַנד איך זאָל זיא קושען.

אַבער איך וויל ניט פאָראויס דערצעהלען דעם לעזער פון אַזעלכע זאַכען, ווייל איך לאָז דאס צוריק פיר א גרעסערעס ווערק, וועלכעס איז שוין באַלד פערטיג פון דרוק, וואו עס ענטהאלטעט איין אַלגעמיינע בעשרייבונג פון דיעזען קיזערטהום, זייט עס איז געגרינדעט געוואָרען ביז נאך א לאַנגער רייהע העררשער. עס וועט איבערהויפט זיין בעשריעבען איבער זייערע מלחמות אונד פאָליטיק, געזעמטע, בילדונג אונד רעליגיאָן; זייערע פלאַנצונגען אונד היות; זייערע מערקווירדיגע בענעהמונגען אונד מנהגים, וויא אויך אַנדערע מערקווירדיגע אונד ניטצליכע זאַכען.

מיין הויפט ציעל איז יעמט, בלויו צו דערצעהלען איבער אַזעלכע עראייניסע

וואס האבען פאסירט אונטער דעם פאלק אָדער מיט מיר זעלבסט וועהרענד דער צייט וואס איך האב געוואָהנט 9 מאָנאַט אין דעם לאַנד. אין א גאַנץ פריה, אונגעפעהר א פאאר וואָכען נאכדעם וואו איך האב נע קריגען דיא פרייהייט, איז ערשינען אין מיין הויז רעלדערסאל, דער הויפט סעקרעטער (וויא זיין פלעגען איהם רופען), אונד ער איז נאָר געווען בעגלייטעט פון איין דיענער.

ער האט בעפוילען זיין דראָשקע זאָל אויף איהם ווארטען מיט א היבשע שטרעקע ווייטער, אונד פערלאַנגט איך זאָל איהם געבען אודיעניץ אויף א שטונדע צייט. איך האב דערצו באַלד איינגעשטימט דורך זיין ראַנג אונד פערזענליכע פערדינסטע, וויא אויך פאַר דיא פיעלע טובות וואס ער האט מיר געטהון וועהרענד מיינע בקשות צום הויף.

איך האב איהם אָנגעבאָטען מיך אַוועק צו לעגען, דאַמיט ער זאָל קענען בעקוועמער גרייבען מיין אויער. ער האט אָבער בעסער פאָרגעצויגען איך זאָל איהם האַלטען אויף מיין האַנד וועהרענד אונזער אונטעררעדונג.

ערשטענס האט ער אָנגעפאַנגען מיך צו גראַטולירען צו מיין פרייהייט. דאַן האט ער אַזוי געזאגט :

„איך וואָלט פיעללייכט פערלאַנגט א דאַנק דאַפיר, אָבער, וויא דיא זאַך איז, בין איך ניט אין גאַנצען דיא אורזאַכע פון דיין פרייהייט. עס איז אויך מעגליך, דאס ווען עס וואָלט ניט געווען דורך דיא יעצטיגע אונרוהיגע צושטענדען אין הויף, וואָלסטו דיין פרייהייט ניט אַזוי שנעל געקריגען.“

איך האב איהם אָנגעקוקט ערשטוינט אונד ער האט פאָרטגעזעצט :

„אונזער לאַגע איז ניט זעהר קיין גלענצענדע. מיר ווערען ערשטענס נע דראָהעט פון איין אויכלענדישען שונא אונד דערצו האבען מיר צווייא פאַרטייען אין לאַנד זעלבסט, וועלכע האַלטען אונז אימער וויא איבער א פייערשפייענדיגען באַרג. דיא געפאַהר פון א בעלאַנערונג פון דעם אויסלענדישען שונא, איז אויך זעהר נאהענט. וואס עס אנבעלאַנגט צו דיא אינלענדישע אונרוהען, וויל איך דיך בעקאַנט מאַכען, דאס עס ווינען שוין פאַראיבער 70 מאָנאַט וואס דינע צווייא פאַרטייען קעמפפען אין לאַנד; דיא ערשטע איז דיא ט ר א מ ע ק ס א ן אונד דיא צווייטע דיא ס ל א מ ע ק ס א ן. זייא ווערען אַזוי גערופען פאַר דיא הויכע אונד ניערדיגע קנאַפלען וואס זייא טראָגען אויף זייערע שייך.

„עס ווערט אונטערדעסען בעהויפטעט,“ האט ער ווייטער געזאגט, „אַז דיא הויכע קנאַפלען האַלטען גאַנץ גוט פון אונזער אַלטע קאָנסטיטוציאָן; אָבער וויא

זיין זאך זאָל ניט זיין, האט זיינע מאיעסטעט בעשלאָסען זיך צו בעדייענען מיט דיא ניעדריגע קנאָפלען בייא דער פּערוואַלטונג פון דער רעגירונג. דערצו בעלאַנגען נאך אַלע עמטער צו דער קרוין, וויא דוא האסט שוין וואַהרשיינליך בעמערקט.

„הויפטזעכליך שפיעלט דיא ראַלע,“ האט ער פלוזלינג געזאגט מיט א זיפן, „וואס דיא קנאָפלען פון זיינער מאיעסטעט, דער קייזער, זיינען ניעדריגער וועניגסטענס מיט א דרוּר אַלס דיעזע פון אַלע זיינע הויפלייט (א דרוּר איז א מאָס אונד איז אונגעפעהר דער 14-טער טהייל פון א צאָלל). דיא שנאה צווישען דיעזע צווייא פּאַרטייען, איז שוין אזוי ווייט געשטיענען, אז זייא ווילען אפילו ניט עסען אונד טרינקען, נאָר דעבאַטרען איינער מיט אַנאַנדער.

„מיר רעכענען, אז דיא טראַמפּס אַן, אָדער הויכע קנאָפלען, איבער שטייגען אונז אין דער צאָהל, נאָר דיא קראַפט ליעגט הויפטזעכליך אין אונזער הענד. מיר גלויבען אויך, אז זיין קייזערליכע האַהייט, דער קרוין־פּרינץ, האט א נייגונג צו דיא הויכע קנאָפלען; וועניגסטענס בעמערקען מיר, אז איינער פון זיינע קנאָפלען איז אביסעל העכער פון דעם צווייטען אונד דאס פּעראורזאכט וואס ער הינקט צו אביסעל.

„יעטצט צווישען דיעזע אינערליכע אונרוהען, קענסטו דיר פּאַרשטעלען וואס דאס בעדייטעט. ווען מיר שרעקען זיך נאך פאר איין איבערפאַל פון דער אינועל בלעפוסקו, וועלכעס איז דאס צווייטע גרויסע קייזערטהום אין דער וועלט, ביינאָהע אזוי גרויס אונד מעכטיג וויא דאס פון זיינער מאיעסטעט.

„וואס עס אנבעלאַנגט צו דעם וואס דוא האסט בעהויפטעט, אז עס געפינען זיך נאך אַנדערע לענדער בעוואָהנט מיט אַזעלכע מענשען וויא דוא ביסט, צווייפלען זעהר אונזערע פילאָזאָפּען, אונד זייא דענקען בעסער, אז דוא ביסט אַרונטער גע־פאלען פון דער רבנה אָדער פון עפעס איין אַנדערן שטערן. ווייל עס איז א טהאַט־זאכע, אז אַזעלכע הונדערט וויא דוא ביסט, וואָלט איהר באַלד געקענט צערשטערען אַלע פריכטע אונד בהמות פון זיינער מאיעסטעט'ס העררשאַפט. אויסער דעם דער־מאָהנען גאר ניט אונזערע היסטאָריקער, פון 6000 מאָנאַט צוריק אירגענד וועלכע אַנדערע העררשאַפט אַלס דיעזע פון דיא צווייא גרויסע קייזערטהומער ליליפוט אונד בלעפוסקו.

„דיעזע צווייא גרויסע מעכטע האבען, וויא איך האב דיר געוואָלט דערצעהלען, געפיהרט א פירכטערליכע מלחמה מיט 36 מאָנאַט צוריק.

„עס איז ענטשטאַנדען דורך פּאָלגענדער אורזאכע: עס איז פיר יעדען בער קאַנט, אז דער אַלטער מנהג פון אויפברעכען איין איי, איידער מיר עסען דאס.

דארף זיין אויף דער ברייטער זייט. אָבער דער גרויס־פאטער פון אונזער יעטצטיגער מאַיעסטעט, ווען ער איז נאך געווען א אינגעל, האט ער געוואָלט עסען איין איי אונד דאס אויפגעבראָכען לויט דעם אלטען מנהג. דערביי האט ער זיך צושניטען א פינגער, אונד זיין פאטער, דער קייוער, האט אַרויס געגעבען א בעפעהל צו אלע זיינע אונטערטהאנען, אויפצוברעכען דיא אייער פון דער שמאָלער זייט, זאָנסט וועלען זייא שווער בעשטראפט ווערען.

„דאס פאָלק האט זיך אזוי ענטקעגען געשמעלט צו דייעזען בעפעהל, אז לויט וויא אונזערע היסטאָריקער דערצעהלען, האבען זעקס רעוואָלוציאָנען אויסגעבראָכען דאָריבער, וואו איין קייוער האט פערלירען זיין לעבען אונד דער צווייטער זיין קרוין.

„דייעזע צווייא מלחמות זיינען אונטערגעהעמט געוואָרען דורך דיא העררשער פון בלעפוסקו; אונד ווען איין אויפשטאַנד איז אונטערדריקט געוואָרען, זיינען אימער דיא אנפיהרער ענטלאָפּען אין גענאנטען לאַנד.

„עס איז אויסגערעבענט געוואָרען, אז עלף טויענד מענשען האבען וועהרענד דייעזער צייט בעסער בעצאָהלט מיט זייער לעבען, אלס זיך אונטערצוגעבען צו צערברעכען דיא אייער בייא דער שמאָלער זייט.

„אייניגע הונדערט גרויסע ביכער זיינען אַרויס געגעבען געוואָרען איבער דייעזען יוכוח; נאָר דיא ביכער פון דיא בינענדיאנס, זיינען שוין לאַנג פערבאָטען געוואָרען, אונד דיא נאנצע פארטייא האט פערלירען דאס רעכט צו בעקליידען איין אַמט.

„וועהרענד דייעזע אונרוהיגע צייטען, האבען דיא העררשער פון בלעפוסקו זיך מעהרערע מאל בעקלאַנט דורך זייערע אַמבאסאַדאָרען, בעהויפטענדיג, אז מיר זיינען אפיקורסים דערמיט וואס מיר זיינען עובר געווען דיא פונדאמענטאַלע לעהרען פון אונזער גרויסען נביא לוסטראַנג, אין דעם 54-טען קאַפיטעל פון בלונדעקראַל, וועלכעס איז זייער תורה.

„אָבער דאס אלעס איז נאָר א פוסטער פּלפּול, דען, אין דער וואַהרהייט געשראָכען, שמעהט אזוי געשריעבען: „אַלע אמת'ע גלויביגע דארפען צוברעכען זייערע אייער בייא דער פאַסענדער זייט." אונד, דיא פאַסענדע זייט, לויט מיין אונד מערטהעניגער אַנויכט, דארף מען איבערלאָזען צום אורטהייל פון יעדען מענשען'ס געוויסען, אָדער וועניגסטענס צו דער קראַפט פון א הויפט־ריכטער ער זאָל דאס ענטשיידען.

„יעצט וויעדער, האבען דיא בינענדיאן פערטריעבענע אזוי נושא חן געווען אין חויף פון דעם בעלפוסקו קיזער, אונד זייא האבען אויך אזוי פיעל ערמונטערונג אונד הילפע פון זייער פארטייא בייא אונז אין לאַנד, דאס א בלוטיגער קריעג איז נעפיהרט געוואָרען צווישען דיא צווייא פארטייען וועהרענד 36 מאָנאַט. דער זיעג איז געווען פערשיעדען. וועהרענד דיעזער צייט האבען מיר פערלוירען 40 מעכטיגע שיפען אונד נאך א גרעסערן צאָהל קלענערע שיפען, צוזאַמען מיט 30 טויזענד פון אונזערע בעסטע מאַטראָזען אונד סאָלדאַטען.

„דעם שאדען וואס דער שונא האט ערליטען, רעכענט מען נאך אויף אביסעל גרעסער. אָבער, וויא דיא זאך איז, האבען דיא שונאים יעצט אויסגעשטאַמעט א מעכטיגע פלאַטע, אונד זייא פאָרברייטען זיך אונז צו בעפאַלען. זיין קייזערליכע מאַיעסטעט אָבער, וועלכער האט זעהר פיעל פערטרויען אויף דיין קראַפט אונד ווערטה, האט מיר בעפוילען איך זאָל דיא גאַנצע אַנגעלענעהייט פאַר דיר פאַרלענען.“

ווען איך האב דאָס אלעס אויסגעהערט, האב איך מיטגעטהיילט דעם טעקערטער, ער זאָל איבערגעדען מיין אונטערטהעניגע פליכט צום קיזער, אונד איהם לאָזען וויסען, „דאס אָבוואָהל איך דענק, אז עס פאַסט ניט פאַר מיר, אלס איין אויסלענדער, זיך אריין צו מישען אין פארטייען, בין איך דעננאך בערייט, אויף דער געפאָהר פון מיין לעבען, צו פערטהיידגען זיין פערזאָן אונד שטאַט געגען אלע עראָבערער.“

קאפיטעל 5.

דער פערפאַסער, דורך איין אויסעראָרענמליכער קריענס-טאַקטיק, פעהינדערט ער דאס איינדריינגען פון דעם שונא. — א הויכער עהרענטימעל ווערט איהם געגעבען. — געזאַנדטע קומען אָן פון דעם קיזער פון בלעפוסקו אונד פערלאַנגען פריעדען. — דער קייזערין'ס צימערען צינדען זיך אָן דורך א צופאַל; — דער פערפאַסער רעמעט דעם איבריגען טהייל פון פאַלאַסט.

לילופוט איז א טהייל פון דעם ברייטען לאַנד, וועהרענד דאס קייזערטהום אזו בעלפוסקו לענט אויף איין אינזעל אין דער נאָרד-אַסט זייט. ביידע לענדער

זיינען אָבעטהיילט פון אַנאַנדער, דורך א קאַנאַל, וועלכער איז 800 עללען ברייט.

איך האב נאך דעם קאַנאַל ניט געזעהען, אונד אויף דער אנצייגע, אז דער שונא בעאַבוכטיגט איינצודרינגען אין לאַנד, האב איך נאך מעהר אויסגעמיעדען דאָרט צו ערשיינען, דאָמיט איך זאָל ניט ענטדעקט ווערען פון דעם שונא'ס א שיף. אין בעלפוסקו האט מען נאך פון מיר ניט געהערט. יעדער פערקעהר צווישען דיזעז צווייא לענדער, איז געווען שטרענגס פערבאָטען וועהרענד דעם קריעג.

איך האב מיטגעטהיילט צו זיינער מאַיעסטעט א פלאַן וואס איך האב געד מאַכט, אום צו פאַנגען דיא גאַנצע פלאַמע פון דעם שונא. דיזעז פלאַמע, לויט וויא אונזערע שפיאָגען האבען אונז מיטגעטהיילט, איז געלעגען פערטיג געאַנקערט אין האַפען, בערייט אָבעזוענגלען בייא דעם ערשטען גינסטיגען ווינט.

איך האב מיך בעראַטהען מיט דיא ערפאַהרענסטע זעע-לייטע איבער דעם טיעפֿקייט פון דעם קאַנאַל, וועלכע זייא האבען אָפטמאל פראָבירט, אונד זייא האבען מיר געזאגט, אז אין מיטען איז ער זיעבציג גלומ גלופ פס טיעף, וועלכעס איז אונגעפעהר 6 פוס לויט אייראָפעאישער מאָס, וועהרענד דיא אַנדערע טהיילען, זיינען ניט מעהר וויא פופציג גלומ גלופ פס טיעף.

איך האב אוועק שפאַצירט צו דער נאָרד-אַסט קיסטע, געגענאיבער בלע-פוסקו, איך האב מיך אוועק געלעגט הינטער א פעלזען. דאן האב איך ארויס גענומען מיין קליינעם שפאַקטיוו אונד מיר בעטראַכט דעם שונא'ס פלאַמע אין אַנקער. דיזעז איז בעשטאַנען פון אונגעפעהר פופציג קריגס-שיפען אונד א גרויסער אַנצאָהל טראַנספּאָרט-שיפען.

נאכדעם בין איך אַהיים געקומען אונד אַרויס געלאָזען בעפעהלע (פיר וועלכען איך האב נעקריעגען א ספעציעלעם רעכט), דאס מען זאָל מיר ברענגען אַ גרויסע מאַסע שטריק אונד אייזערנע שטאַנגען.

דיא שטריק זיינען געווען אַזוי דיק וויא אונזערער א פאָדעם אונד דיא שטאַנגען אַזוי לאַנג אונד אַזוי גרויס וויא אונזערע א העקעל-נאָדעל.

איך האב צוזאַמען געלעגט דיא שטריק עטליכע מאל אום דאס צו מאַכען שטאַרקער, אונד דאן האב איך אויך צוזאַמען געדעהט מעהרערע פון דיא שטאַנגען אונד פון זייא געמאַכט א האַקען.

אויף דיזעזער אַרט האב איך מיר געמאַכט 50 האַקענס מיט גראַדע אַזוי פיעלע שטריק, אונד דערמיט בין איך אַרויס גענאַנגען צו דער נאָרד-אַסט קיסטע.

אָנקומענדיג אַהין, האב איך מיר אויסגעצויגען מיין ראָק, שיך אונד זאָקען אונד בין אריין אין ים, וואו דאס וואסער האט געגרייכט ביז צו מיין לעדערנעם נאַרטעל.

דאן האב איך אָנגעפאנגען שנעק צו שווימען ביז איך בין אַרעבער דעם קאַנאַל. נאך אַ האַלבע שטונדע צייט, בין איך צוגעקומען צו דער פּלאַטע.

דיא שונאים האבען זיך אזוי דערשראָקען ווען זיי האבען מיך דערוועהען, דאס זייא האבען אָנגעפאנגען אַרויס צו שפּרינגען פון דיא שיפען אונד צו שווימען צום ברעג. דאָרט האב איך בעמערקט, זיינען געווען א דרייסיג טויזענד זעלען.

דאן האב איך גענומען מיין ווערק־צייג, אונד צו טשעפענדיג א האָקען צו יעדער שיף, האב איך אַלע שטריק צוזאַמען געבונדען בייא דיא עקען.

וועהרענד דיעזער אַרבייט, האבען דיא שונאים דערווייל אָבגעשאַסען עטליכע טויזענד פּיילען, אונד פּיילע פון זייא זיינען געבליבען שטעקען אין מיינע הענד אונד געזיכט. אויסער דעם וואס דאס האט מיר פּעראורזאַכט גרויסע שמערצען, האט עס נאך געשטערט מיין אַרבייט.

איבערהויפט האב איך זעהר מורא געהאַט פאר מיינע אויגען, וועלכע איך וואָלט אויך דאָרט פּערלורען, ווען א גליקליכער געדאַנק וואָלט מיר ניט אריין גע־קומען. אונטער פּערשיעדענע אַנדערע קלייניגקייטען, האב איך אויך געהאַלטען א פּאַאר ברילען אין מיין קעשענע, וועלכע, לויט וויא איך האב שוין בעמערקט, האבען דעם קייזערס זוכערס זייא ניט ענטדעקט. דיעזע האב איך באַלד אַרויס גענומען אונד זייא בעפעסטיגט אויף מיין נאָז אזוי שטאַרק וויא נאָר מעגליך.

אויף דיעזער אַרט, האב איך פלייסיג פּאַרטגעזעצט מיין אַרבייט, טראָטץ דיא צאָהלרייכע פּיילען פון דעם שונא, פון וועלכע פּיילע האבען זיך אָבגעשלאָגען אין דעם גלאָז פון מיינע ברילען. אָבער דאס האט זעהר א קליינעם איינדרוק געמאַכט.

איך האב שוין געהאַט בעפעסטיגט אַלע מיינע האָקענס, אונד אַננעהמענדיג דיא שטריק, האב איך אָנגעפאנגען צו שלעפען. אָבער קיין שיף האט זיך געוואָלט ריהרען, אַלע זיינען געווען שטאַרק בעפעסטיגט מיט זייערע אַנקערס. אויף דיעזער אַרט האב איך נאך געהאַט א שווערע אַרבייט דורכצופיהרען.

איך בין געצוואונגען געווען אָבצולאָזען דיא שטריק מיט דיא האָקענס אין דיא שיפען, אונד איך האב בעשלאָסען איבערצושניידען מיט מיין מעסער דיא שטריק וואס האבען זיך געהאַלטען אן דיא אַנקערס. וועהרענד דעם האב איך געקריענען א פּאַאר הונדערט פּיילען אין מיינע הענד אונד געזיכט. דאן האב איך נאך אמאל אָנגענומען דיא צוזאַמען געבונדענע שטריק, צו וועלכע דיא האָקענס זיינען געווען

בעפעסמינט, אונד איך האב שוין גאנץ לייכט מיטגעשלעפט דעם שונא'ס 50 גרעסטע קריענס-שיפען.

דיא בלעפוסקודיאנער, וועלכע האבען קיין אהנונג געהאט פון מיין אבויכט, זיינען אנפאנגס געווען פערוויררט פון איבערראשונג. זייא האבען מיך געזעהען וויא איך האב איבערגעשנימען דיא שטריק פון דיא אַנקערס, אונד זייא האבען גערעד כענט, אז מיין אבויכט איז בלויו זייא אַבזולאָזען אויף'ן וואַסער אָדער זייא צוואַמען שטויסען איינע אן אנאנדער. נאָר ווען זייא האבען ערבליקט דיא גאַנצע פּלאַטע זיך בעוועגענדיג אין א רייהע אונד איך האב זייא מיטגעשלעפט, האבען זייא אַרויס געלאָזען א שרעקליכען געשרייא פון טרויער אונד פערצווייפלונג, וועלכעס איז מיר כמעט אונמעגליך צו בעשרייבען.

ווען איך האב מיך געזעהען אַרויס פון געפאָהר, בין איך געבליעבען שטעהען אום אַרויס צו ציהען דיא פּיילען וואס האבען געשמעקט אין מייע הענד אונד געזיכט. דאָן האב איך איינגעריבען דיא וואונדען מיט אזא זאַל וואס מען האט מיר נאך צום ערשטען מאַל געגעבען, לויט וויא איך האב שוין בעשריעבען.

דאָן האב איך אַרונטער גענומען מייע בריללען אונד אָבגעוואַרט אונגעפּעהר א שטונדע, ביז דאס וואַסער איז אַביסעל צוריס געפאַלען. זעהענדיג, אז דיא טיעפעניש קען מיך שוין מעהר ניט שטערען, האב איך אָנגעפאַנגען צו געהען פאָר ווערטס, אונד אויף דיעזער אַרט, בין איך מיט דיא שיפען אָנגעקומען זיכער אין קייזערליכען האַפען פון ליליפוט.

דער קייזער אונד זיין גאַנצער הויף זיינען געשטאַנען ביים ברעג, ערוואַרטענדיג דעם רעזולטאַט פון מיין גרויסער אונטערנעהמונג. זייא האבען געזעהען פון ווייטען דיא שיפען זיך בעוועגענדיג אין דער פאָרמע פון א האלבע לבנה, אָבער זייא האבען מיך ניט געקענט גוט בעמערקען, ווייל איך בין געשטאַנען ביז איבער מיין ברוסט אין וואַסער.

ווען איך בין אָנגעקומען אין דער מיטע פון דעם קאַנאַל, זיינען זייא נאך געווען מעהר בעטריעבט, ווייל איך בין געשטאַנען ביז צום האלז אין וואַסער.

דער קייזער האט דאָן גערעכענט, אז איך בין דערטרונגען געוואָרען, אונד דאס דעם שונא'ס פּלאַטע דערנעהנטערט זיך אין א פינדליכער אבויכט. אָבער ער האט זיך דאָן גלייך בערוהינט, ווייל זאָ שנעל וויא דער קאַנאַל איז שוין מעהר ניט געווען אזוי טיעף, בין איך יעדען שריט אַלץ געהנטער געקומען, אונד האַלטענדיג צוועאַמן אלע שטריק וואס האבען נאכגעשלעפט דיא פּלאַטע, האב איך אויס-געשריען:

„לאנג רעבען זאָל דער גנעדיגער קיזער פון ליליפוט!“
דיעזער גרויסער העררשער האט מיך דאָן עמפפאנגען בייא דער לאַנדונג מיט
יעדער מעגליכער עהרע. ער האט מיך אויף פלאטץ געמאכט פאר א
נאָרדאָק, וועלכעס איז דער העכסטער עהרענטיטעל אונטער זייא.
זיינע מאַיעסטעט האט אויסגעדריקט דעם וואונש, דאס בייא א צווייטער גע-
לענעגהייט, וועל איך נאך ברענגען דיא איבריגע שיפען פון דעם שונא אין זיין
האפען.

אזוי, זעהט איהר, איז דיא גרויסע לוסט פון א העררשער, דאס ער האט נאָר
געוואָלט זעהען דאס גאַנצע קיזערטהום פון בלעפוסקו פערניכטעט, אונד עס זאָל
דערפון ווערען א פראַווינץ רעגירט פון זיינעם א וויצע־קעניג.

ער האט אויך געוואָלט פערניכטען אלע פערטריבענע ביג־ענדיאָאנס אונד
צווינגען דיעזעס פאָלק, צו צערברעכען זייערע אייער בייא דער שמאָלער זייט, אונד
אויף דיעזער אַרט, זאָל ער בלייבען דער איינציגער העררשער פון דער וועלט.

אָבער איך האב אלעס מעגליכע אָנגעווענדעט איהם ניט צו צולאָזען צו אזא
שריט, אונד איך האב געבראַכט אונצעהליגע בעווייזע דאָפיר פון פאָליטיק אונד
גלאַט גערעכטיגקייט.

ווען איך האב געזעהען, אז ער בלייבט האַרטגעקניג, האב איך איינפאָך פראַך־
טעסטירט מיט דיעזע ווערטער:

„איך וועל ניטמאָלס זיין דאס ווערק־צייג אום צו פערפיהרען א פרייעס אונד
בראַוועס פאָלק אין שקלאַפּערייא!“

ווען מען האט שפּעטער דעבאַטירט אין פאַרלאַמענט, זיינען דיא קליגסטע
מייניסטאַרען געווען פון מיינונג.

מיינע אָפּענע אונד פרייע ערקלערונג, איז געווען אזוי גענען דער פאָליטיק
פון זיין קיזערליכער מאַיעסטעט, דאס ער האט מיר קיינמאל דאָרויף ניט געקענט
מוחל זיין.

ער האט דאס דערמאָהנט אין פאַרלאַמענט אין א פּערוויקעלטער דיפּלאַך־
מאַטישע שפּראַכע, אונד, לויט וויא מען האט מיר שפּעטער דערצעהלט, זיינען דיא
קליגסטע געווען פון מיינ מיינונג, דאָמיט וואס זייא האבען געשוויעגען. אַנדערע
וויעדער, וועלכע זיינען געווען מיינע געהיימע שונאים, האבען זיך ניט געקענט צוריק
האַלטען מיט אַזעלכע ווערטער, וועלכע האבען מיך אינדירעקט געטראָפּען.

פון דיעזען מאַמענט אָן, האט אָנגעפאַנגען איין אינטריגע גענען מיר וויא דער

קייזער אונד אייניגע מיניסטראָרען האבען זיך ניט געקענט איינפערשטעהען. דער פלאַן איז געווען מיך צו טרעפּען.

אין אונגעפּעהר צוויי מאָנאַט צייט איז דער אויסברוך געקומען, אונד עס האט זיך שיער געענדיגט מיט מיין טויט.

דערפון איז אַרויס צו זעהען, אז דיא גרעסטע טובה וואס מען טהוט א הערשרער, האט נאר ניט ווערטה ווען מען ענטזאגט זיך צו ערפילען זייערע קאַפּריזען.

מיט דרייאַ וואָכען נאך מיין גרויסער עראבערונג, זיינען אָנגעקומען ערנסטע געזאַנדטע פון בלעפּוסקו, מיט איין אונטערטהעניגער ביטע וועגען פּרעדען, וועלכער איז אויך באַלד געשלאָסען געוואָרען, אונטער אַזעלכע בעדינגונגען וואס זיינען געווען זעהר גינסטיג צו אונזער קייזער, איבער וועלכע איך וועל ניט בעלעסטיגען דעם לעזער.

עס זיינען געווען זעקס פּרעדענס־געזאַנדטע מיט א בעגלייטונג פון אונגעפּעהר 500 מענשען. זייער אַנקומפט איז געווען פּרעכטיג, פּאַסענד פיר דער גרויסקייט פון זייער העררשער אונד דיא וויכטיגקייט פון זייערע געשעפטען.

ווען דער פּרעדענס־טראַקטאַט איז געשלאָסען געוואָרען, וואו איך האב געדוממען א היבשען אַנטהייל מיט מיין איינפלוס אין העלפּען דיא געזאַנדטע, האבען מיך זייערע עקסעלענצען בעעהרט מיט א בעזוך, נאכדעם מען האט זייא נאך פּריוואַט דערזעהלֶט וויא אזוי איך בין געווען זייער פּריינד.

זייא האבען אָנגעפּאַנגען צו ריהמען מיין גבורה אונד גוטע־עריגקייט, אונד מיך דאַן איינגעלאָדען אין זייער מדינה אין נאמען פון זייער קייזער. דאַן האבען זייא מיך געבעטען איך זאָל זייא צייגען עפעס א פּראָבע פון מיין אונגעהייערער קראַפט, פון וועלכער זייא האבען געהערט, אונד איך האב ערפיללט זייער וואונש. אָבער איך וויל ניט בעלעסטיגען דעם לעזער מיט אַזעלכע קלייניגקייטען.

נאכדעם וויא איך האב אונטערהאַלטען זייערע עקסעלענצען צו זייער פּאַל־שטענדיגע צופּרעדענהייט אונד בעוואונדערונג, האב איך זייא געבעטען זייא זאָלען מיר מאַכען דיא עהרע אונד איבעררייכען מיין אונטערטהעניגסטען גרוס צו זייער קייזער אונד הערר, וועלכענס עדעלקייט האט אָנגעפיללט דיא וועלט מיט בעד וואונדערונג, אונד וועלכענס קייזערליכע פּערוואַן איך וועל בעזוכען, איידער איך וועל אַברייזען אין מיין לאַנד.

זאָ שנעל וויא איך האב געהאט דיא געלעגענהייט צו זעהען אונזער קייזער, האב איך פון איהם פּערלאַנגט דיא ערלויבניס, צו געהען בעזוכען דעם בלעפּוסקער

דיאנישען מאָנארך. דער קייזער איז געווען אזוי ננעדיג אונד דאס מיר ערלויבט, אָבער, לויט וויא איך האב מיר געקענט מערקען, האט ער דאס ניט געטהאָן פון דעם גאַנצען האַרצען.

איך האב ניט געקענט ערפֿאַהרען דיא אורזאַכע פון זיין בענעהמונג, ביז א געוויסע פערזאָן האט מיר איינגעראַמט אין אויער: „פלימנאַפ אונד באַלגאַלאַן האבען בעהוויפטעט, אַז דיין אונטערהאַלט מיט דיא געזאַנדטע פון בלעפוסקו, בע-דייטעט, אַז דוא ביסט מעהר ניט אַזוי טרייא דעם קייזער וויא פריהער.“

איך האב אָבער געוואוסט, אַז דאס איז ניט אמת.

דאס איז געווען דיא ערשטע געלעגנהייט וואס האט מיך געטריעבען דערצו איך זאָל מיך איבערצייגען, אַז הויפּען אונד מיניסטאַרען זיינען נאך ניט קיין פאָר-קאָמענהייטען.

מען מוז דאָ בעמערקען, אַז מיט דיזעז אמבאַסאַדאָרען פון בלעפוסקו, האב איך געשפראַכען דורך א דאָלעמטשער, ווייל דיא שפראַכען פון דיזעז צווייא קייזער-טהימער זיינען געווען גראַדע אזוי פערשיעדען וויא פון צווייא אייראָפעאישע לענדער. יעדע נאַציאָן איז דאָ אויך געווען שטאַלץ אויף איהרע אלטע קבולות, שענההייט אונד קראַפט פון איהר שפראַכע, וועהרענד דיא שפראַכע פון דער צווייטער נאַציאָן איז פערדראַמט געוואָרען. דאסזעלבע האט געטהאָן יעדע נאַציאָן בעזונדער.

אונזער קייזער, האבענדיג א פאָרצוג דערמיט וואס ער האט עראָבערט זייער פלאַטע, האט ער זייא געצוואונגען איהם צו איבעררייכען זייערע דאָקומענטען אונד אויך רעדען אין דער ליליפוטאַנער שפראַך.

אין דערזעלבער צייט, דאָרף מען ניט פערגעסען, אַז דיא גרויסע העררען פון יעדען לאַנד, האבען אימער געשיקט זייערע זיהן אונד טעכטער אין צווייטען לאַנד, אום זיך דאָרט צו בילדען אונד פערפיינערן, גראַדע וויא בייא אונז אין אייראָפּאַ. אויסער דעם, האט אויך דער קאָמערציעלער פערקעהר אונד מנהגים בייגעטראגען וואס ביידע נאַציאָנען זיינען אָפט צוזאַמען געקומען. דערפאר האבען דיא גרויסע העררען, מאטראָזען אונד דיזעז וואס וואָהנען בייא דיא האַפענס, געקענט רעדען ביידע שפראַכען.

שפעטער מיט עטליכע וואָכען האב איך דאָריעבער מעהר ערפֿאַהרען, אַלס איך בין אַוועק מאַכען א בעזוך דעם קייזער פון בלעפוסקו. צו יענער צייט, וואס איך האב איהם אָנגעשטאַטעט דעם בעזוך, וועלכעס איז געווען מיינע גרויסע אונגליקס-צייט, דורך דיא אינטריגען פון מיינע שונאים, האב איך דאָרט געהאט א גליקליכע

רייען, לויט וויא איך וועל דאס שפעטער אָבשילדערן אויף דעם פאסטערנען פלאטין.

דער לעזער קען זיך עראינערן, דאס ווען איך האב אונטערגעשריבען יענע אַרטיקלען וואס האבען מיר געגעבען דיא פרייהייט, האבען זיך געפונען געוויסע פונקטען דאָרונטער וואס זיינען מיר ניט געפעלען געוואָרען, ווייל זייא האבען מיך געמאכט פאר צופיעל שקלאָף. איך בין אויך זיכער, אז נאָר א גרויסע נויט וואָלט מיך געצוואונגען זיך אונטערוועגען צו אַזעלכע בעדינגונגען.

אָבער זייענדיג א נ א ר ד א ק, וועלכעס איז דער העכסטער ראַנג אין קייזער טהום, האט מען שוין בעטראַכט אַזעלכע שליחות אלס אונפאַסענד פיר מיין עהרע. אום צו זיין גערעכט, מוז איך מודה זיין, אז דער קייזער האט מיך קיינמאל דאָ ריעבער ניט דערמאָהנט.

אונטערדעסען האט עס ניט לאַנג געדויערט, אונד איך האב געהאט דיא גע לענענהייט צו טהון פיר זיינער מאַיעסטעט זעהר א ווערטפאָלען דיענסט.

עס איז געווען אין א מיטען נאכט, ווען אייניגע הונדערט מענשען האבען גע מאַכט א גרויסען לאַרם פאר מיין טהיר, אונד זייענדיג פלוצלינג ערוואַכט, האב איך מיך אַביסעל דערשראָקען.

איך האב געהערט דאס וואָרט ב ו ר נ ל ו ד אינזעהליגע מאל ווידערהאָלט. אייניגע פון דעם קייזער'ס הויף האבען זיך דורכגעשטופט דורך דער גרויסער מעננע מענשען, אונד זייא האבען מיך געבעטען איך זאָל איילען שנעל צום פאלאַסט, וואו דיא צימערן פון זיין קייזערליכער מאַיעסטעט שטעהען אין פלאַמען. דאס פייער איז פּעראורזאכט געוואָרען דורך דער אונפאַרויכטיגקייט פון איין עהרען־דאַמע, וועלכע איז איינגעשלאָפען לעזענדיג א ראַמאָן.

איך בין זאָפּאָרט אויפגעשטאַנען, אונד נאכדעם וויא עס זיינען געגעבען גע וואָרען בעפעהלע מען זאָל פרייאַ מאַכען דעם וועג פאַר מיר, בין איך אַרויס אויף דער גאַס. דיא לבנה האט נאנץ שעהן געשיינט אונד איך בין געלאָפען צום פאַר לאַסט אָהנע איך זאָל יעמאַנדען צערטרעטען.

אָנקומענדיג אַהין, האב איך ענטדעקט וויא מען האט שוין צוגעשטעלט לייטערס צו דיא ווענט פון פאלאַסט, אונד יעדער איז געווען בערייט מיט עמערס, נאָר דאס וואַסער איז נאך געשטאַנען זעהר ווייט.

יעדער עזער איז געווען אונגעזעהר אזוי גרויס וויא א פינגערהוט, אונד ווען דאס וואַסער איז צוגעבראַכט געוואָרען, האבען מיך דיא ארמע מענשעלעך בעוואָרנט מיט זייערע עמערס וואַסער, אזוי שנעל וויא זייא האבען געקענט.

דיא פלאטען זיינען אָבער געווען אזוי וויטהענד, אז דאס האט כמעט נאר
ניט געהאַלפּען.

איך וואָלט דאס פייער גאַנץ לייכט געקענט אויסלעשען מיט מיין ראָק,
אָבער אין מיין איילעניש, האב איך צוריק געלאָזען דעם ראָק אונד איך בין ער-
שיענען אין היילען העמד.

דער צושטאַנד האט מיר אויסגעזעהען פּערצווייפעלט אונד האָפּנונגסלאָז.
דער פּראַכטפּאָלער פּאַלאַסט וואָלט אָהנע צווייפעל אָבערעננט ביז צום גרונד,
ווען אַ גליקליכע אידעע פון זעלבסט־בעהעררשונג אין אַ צייט פון געפּאָהר (וואס
בייא מיר אונגעוועהנליך,) וואָלט מיר גראַדע דאמאלס ניט איינגעפּאַלען.

דעם אבענד פריהער האב איך געטרונקען א היבשע ביסעל פון דעם גוטען
וויין וואס רופט זיך גלימגריים, (דיא בלעפוסקודיאנער רופען עס
פלוניעק,) נאָר אונזערער איז בעטראַכטעט געוואָרען אַלס פּיעל בעסער.

דורך דעם גליקליכסטען צופיעל אין דער וועלט, האב איך מיך נאך נאר ניט
געהאט אויסגעלעדיגט פון דיעזען וויין. דיא היטץ וואס איך האב צוגעצויגען
קומענדיג אזוי נאהענט צו דיא פלאמען, אונד דיא אַרבייט צו לעשען דיא פלאמען,
האט פּעראַוואַכט אין מיר וואס דער וויין איז פּערוואַנדעלט געוואָרען אין השתנה,
אונד איך האב דאס אויסגעלעדיגט אין אַזעלכע גרויסע מאַסען, וויא אויך גוט
פּערווענדעט אין דיא ריכטיגע פּלעטצער, דאס אין דרייא מינוטען צייט איז דאס
פייער אין גאַנצען געווען אויסגעלאָשען. אונד אויף אַזא אַרט, האב איך גערעטעט
דעם איבריגען טהייל פון דיעזען נאָבעלען פּאַלאַסט, וועלכער האט געקאָסט דיא
אַרבייט פון הונדערטער יאָהרען איהם צו ערריכטען.

עס איז שוין טאָג געוואָרען אונד איך האב צוריק געקעהרט אין מיין וואָהנונג,
אָהנע צו וואַרטען אויף דעם קייזער'ס דאַנק. עס איז אמת, איך האב ווירקליך
געלייסטעט א ווערטפּאָלען דיענסט פאַר'ן קייזער, אָבער איך האב דאָך ניט
געוואוסט וויא אזוי זיין מאַיעסטעט וועט בעטראַכטען דיעזע אַרבייט נאכדעם איך
האב זיא אויף איין אונגעוועהנליכער אַרט דורכגעפיהרט.

לויט דיא געזעטצע פון לאַנד, איז צו פּעשטראַפּען מיט'ן טויט, אירגענד אַ
מענשען, פון סאַרוועלכען ראַנג ער איז, ווען ער האט געוואַנט משתין צו זיין אין
דער אומגעבונג פון דעם פּאַלאַסט.

איך האב דאס אַלעס גאַנץ גוט געוואוסט, אונד איך האב מיך אויך באַלד
געטרייסט מיט אַ שליחות פון דעם קייזער, וועלכער האט מיר געשיקט אַנאָנעסן,

אז ער „האט ארויס געגעבען א בעפעהל צום העכסטן געריכטסיהויז מען זאל מיך באַלד בענאָדיגען אין געהעריגער פּאַרמע.“
עס האט זיך אָבער שפעטער ארויס געוועזען, אז אזאָ בענאָדיגונג קען מיר ניט געגעבען ווערען, אונד איך האב אויך ערפּאָהרען, אז דיאָ קייזערין שפּירט דעם גרעסטען עקעל אונד פּעראַכטונג צו דעם וואָס איך האב געטהאָן. זיאָ האט זיך אויך אַרויס געצויגען אין איין אַנדערן טהייל פון פּאַלאַסט, מיט דעם בעשלוס ניט צוריק צו קעהרען אין איהרע צימערן, ביז אַלעס וועט ניט איבערגעבויעט ווערען. נאָך מעהר, איך האב ערפּאָהרען, אז אין דער געגענוואָרט פון איהרע פּערטרויעמע, האט זיאָ געשוואַרען זיך נוקם צו זיין אן מיר.

קאפיטעל 6.

איבער דיאָ איינוואָהנער פון ליליפוט; זייער בילדונג, גע-
זעמצע אונד מנהגים; וויאָ אזוי זייאָ בילדען זייערע קינדער. —
וויאָ דער פּעראַסטער האט געלעבט אין דיעזען לאַנד. — זיין
פּערטהיידונג פיר א גרויסאַרטיגע דאַמע.

קריענערייען אונד אינטריגען זיינען אזוי אָפט אין א העררשענדען הויף, דאָס
עס איז איבריג איך זאָל נאכדערצעהלען איבער אַלע רכילות וואָס מיינע שונאים
האבען געגען מיר אַנגעטראגען צו דער קייזערין אום זיאָ נאָך מעהר אויפצורענען
איבער מיר. איך וועל מיך דערפאַר אָבווענדען צו א נאַנץ אַנדערן געגענט
שטאַנד.

אָבוואָהל איך בעאָזוכטיג איבערצולאָזען דיאָ איינצעלנע בעשרייבונג פון
דיעזען קייזערטהום פיר א בעזונדערעם ווערק, וועל איך דעננאָך, אין דערזעלבער
צייט, זוכען צופריעדען צו שטעלען דעם לעזער דאַמיט וואָס איך וועל איהם געבען
איין אַלגעמיינעם בעגריף איבער ליליפוט.

אזוי וויאָ דיאָ געווענהליכע הויכקייט פון א מענשען איז עטוואָס וועניגער
וויאָ 6 צאָלל, אזוי זיינען אויך אַלע חיות, פלאַנצונגען אונד בוימער, פון איין
עהנליכער גרויסקייט לויט דיאָ מענשען.

צום ביישפּיעל: דיאָ העכסטע פּערד אונד אָקסען, זיינען צווישען 4 אונד 5
צאָלל הויך; דיאָ שאָף אונגעפּעהר א צאָלל אונד א האַלב. דיאָ גענז זיינען אזוי

גרויס וויא אונזערע קליינע שוועלבעלעך, אונד אזוי זיינען אויך אלע אנערע חיות, ביז מען קומט צום קלענסטען וואס מיר קענען עס קוים דערזעהען מיט אונזערע אויגען.

אָבער דיא נאַטור האט שוין געזאָרגט, אז דיא ליליפוטאַנער זאָלען האַבען אזא נוטע ראייה, דאַמיט זייא זאָלען קענען אלעס ריכטיג אונד גענוי זעהען לויט זייער אייגענע קליינקייט אָדער גרויסקייט; זייא זעהען אלעס זעהר פינקטליך, אָבער ניט זעהר ווייט.

אום מיך צו איברצייגען איבער זייער געוואַלטיגע ראייה, האב איך בייגעדי וואָהנט א סצענע, וויא א קעכער האט אָבגעפליקט א פייגעלע, וועלכעס איז, אין מיינע אויגען, קלענער געווען וויא אונזערע א פליעג; אונד א יונגעס מעדעכען האט גענעהט מיט א נאָדעל אונד זיידענע פאָדעס, וועלכע מיינע אויגען האבען גאר ניט געקענט ערבליקען.

זייער העכסטער בוים איז 7 פוס הויך; איך מין איינציגע אזעלכע בויער, וועלכע וואַקסען אין א גרויסען קייזערליכען גארטען, פון וועלכע איך האב געקענט בעריהרען דעם שפיטץ ווען איך האב אויסגעשטרעקט מין האַנד. דיא אנדערע פלאַנצונגען זיינען אונגעפעהר פאַסענד לויט דער גרויסקייט פון דיא ברואים, אונד איך לאָז דאס איבער פאַר'ן לעזער אליין צו אורטהיילען.

איך וועל יעטצט זאגען זעהר וועניג איבער זייער בילדונג, וועלכע האט זייט מעהרערע יאהרהונדערט דאָרט געבליהט אין אלע צווייגען פון וויסענשאפט. נאָר זייער אַרט שרייבען, איז ווירקליך מערקווירדיג; עס איז ניט פון לינקס צו רעכטס וויא בייא דיא אייראָפּעער; ניט פון רעכטס צו לינקס וויא בייא דיא אראָבער; ניט פון אויבען אַרונטער וויא בייא דיא כינעזער, זאָנדערן גאר קאפּויר, פון איין עק פאפּיר צום אַנדערן, אונגעפעהר וויא דיא דאַמען שרייבען אין ענגלאַנד.

זייא בעגראָבען זייערע טויטע מיט דיא קעפּ אַרונטער, ווייל זייא גלויבען, אז אין עלף טויזענד מאָנאַט וועלען זייא אלע וועדער אמאל לעבעדיג ווערען; וועהרענד דיעזער צייט, וועט דיא ערד (וואס זייא גלויבען, אז זיא איז פלאַך) זיך איבערקעהרען מיט'ן אויבען אַרונטער, אונד אויף אזא אַרט, וועלען זייא ביים תּחית המתים בלייבען שטעהען גלייך אויף דיא פּיס.

זייערע געבילדעטע זיינען אפילו מודה, אז דיא לעהרע איז א גרויסע דומי הייט, אָבער דיא דומע ווילען פון גאר ניט וויסען אונד טהון וויא זייא פּער שטעהען.

עם זיינען דאָ מאַכע געזעצט אונד מנהנים אין דיעזען לאַנד, וועלכע זיינע זעהר מערקווירדיג; אונד ווען זייא וואַלטען ניט געווען גראַדע דער געגענטהייל פון מיין אייגענעם טהייערעם לאַנד, וואַלט איך זייא אַביסעל פערטהיירדיגט. אַלעס וואס מען קען זיך נאָר ווינשען, איז, דאס זייא זאָלען אויך אזוי גוט דורכגעפיהרט ווערען.

דאס ערשטע וואס איך וויל דערמאָהנען, איז איבער מוסרים. יעדעס פער- ברעכען געגען דעם שטאאט, ווערט דאָ זעהר האַרט בעשטראפט; אָבער, ווען דער בעשולדיגסטער קען בעווייזען זיין אונשולד קלאר אונד דייטליך בייא זיין פראַצעס. דאָן ווערט זיין בעשולדיגער זאָפאָרט בעשטראפט מיט א שענדליכען טויט. פון דער ירושה וואס בלייבט צוריק פון דעם מסור, ווערט דער אונשולדיגער פיער מאל אויף אזוי פיעל בעלוינט פאַר זיין צייט־פערלוסט, פאַר דער געפאָהר אונטער וועלכער ער איז געווען, פאַר דיא ליידען אין געפענגניס, אונד פאַר אַלע הוצאות וואס ער האט געמאַכט אום זיך צו פערטהיירדיגען. ווען דער מסור לאָזט ניט צוריק אזוי פיעל געלד, דאָן ווערט דאס איבריגע בעצאָהלט פון דער קרוין. דער קיזער גיבט איהם אויך דאָן אַב איין עהרע פאַר'ן פאָלק, אונד א פראַקלאמאַציע פון זיין אונשולד, ווערט אַרויס געגעבען איבער דער גאַנצער שטאָרט.

שווינדעל בעטראַכטען זייא אַרס א גרעסערעס פערברעכען וויא גנבה, אונד עס איז זעלטען ווען זייא בעשטראפען ניט א שווינדלער מיט טויט. זייא בעהויפטען אַז אַכטונג געבען אונד פאַרויכטיגקייט, פון א גאַנץ געוועהנליכען פערשטאַנד, קען פערהיטען א מענשען'ס אייגענטהום פון גנבה, אָבער עהרליכקייט האט קיין צאַם געגען העכערער ביטער־לומפערזייא; אונד נאכדעם מען מוז אימער פערקעהרען אין קויפען אונד פערקויפען אונד האַנדלען אויף קרעדיט וואו שווינדעל געהט אימער אָן, אָדער עס עקזיסטירט קיין געזעטין דאס צו בעשטראפען, מוז דער עהרליכער קויפמאַן בעשטענדיג ליידען, וועהרענד דער לומפ האט דעם פאַרצוג.

איך געדענק ווען איך האב אמאל געבעטען דעם קיזער פאַר א פערברעכער וואס האט בעשווינדעלט זיין בעלהבית אויף א גרויסער סומע געלד. דיעזעס געלד האט דער בעלהבית געגעבען זיין אנגעשטעלטען אום דאס אוועק צו טראגען, אונד דער לעצטער איז דערמיט ענטלאָפּען. איך האב געזאגט דעם קיזער, אַז דאס איז בלויז א פערברעכען געגען טרויען, וועלכעס איז בייא אונג ניט געפעהרליך. דער קיזער איז שטאַרק בעז געוואָרען דאַריבער אונד ערקלערט, אַז דאס איז טאַקי דאס גרעסטע פערברעכען, זאָלאנג איינער נאַרט זיך אריין צו יענעם מיט גוטע ריידעלעך דאַמיט ער זאָל איהם קענען שפעטער כעשווינדלען. איך האב שוין נאר

ניט געהאט וואס אָנצרווענדען דאָגענען, אונד איך האב בלויז געענטפערט, אז פּערשידענע נאַציאָנען האבען פּערשידענע געזעצע. איך מוז מודה זיין, אז איך האב מיך געשעהמט פאַר זיך אליין.

אָבוואָהל מיר רופען בעלאָהנונג אונד שטראפע דיא צווייא רעדער אויף וועלכע אלע רעגירונגען דרעהען זיך, האב איך נאך ניט געזעהן דיעזע בעהויפטונג אין דער פּראַקטיק בייא קיין איינציגער נאַציאָן, אויסער בייא דיא ליליפוטאנער.

ווער עס קען דאָרט ברענגען בעווייזע, אז ער האט פינקטליך בעפאַלגט דיא געזעצע פון לאַנד 73 מאָנאַט דורכאנאנד, האט א רעכט צו פאַרדערן געוויסע פּרווילעגיען, לויט אויף וואס פאַר א שטופע ער שטעהט אין געזעלשאפט, אונד ער קריענט א געוויסע סומע געלד פון א קאַסע וואס איז ספּעציעל צו דיעזען צוועק; ער קריענט אויך דעם טיטעל סנילפאלל, אָדער געזעטצליכער, וואס ווערט צוגעלעגט צו זיין אייגענעם נאמען. אָבער, דיעזער טיטעל געהט ניט איבער בירושה צו קינדער.

אַלס איך האב זייא דערזעהלט, אז אונזערע געזעצע ווערען נאָר דורכגעפיהרט מיט שטראפּען, האבען זייא ערקלערט, אז מיר מאכען זעהר א גרויסען פעהלער מיט אזא טאַקטיק.

דאס איז אויך דיא אורזאַכע, וואס אין זייערע געריכטס־הייזער, ווערט פאַר געשטעלט דאס בילד דער גערעכטיגקייט מיט 6 אויגען; צווייא אין פּראָגנא, אונד 2 הינמען, אונד צו איינציגע בייא יעדען זייט, אום עס זאָל בעצייכען גוטע בעד אָבאַכטונג; א בייטעל געלד האלט דיא גערעכטיגקייט אָפען אין דער רעכטער האַנד, אונד א בלאַנקעס שווערט אין דער לינקער, צו בעווייזען, אז זיא איז בערייט צו בעלוינען אונד בעשטראפען.

וועהרענדיג מענשען פיר אלע אַרטען עמטער, ווערט פיעל מעהר געאַכטעט אויף דער גוטער מאָראַל וויא אויף הויכע פעהיגקייטען. דיא אורזאַכע דערפון איז, דאס נאכדעם רעגירונג איז נויטהווענדיג פיר דער מענשהייט, גלויבען זייא, אז יעדער איינציגער מענשליכער פּערשטאַנד איז צו עפעס פעהיג, אונד דאס דיא הישגחה האט קיינמאל ניט בעאַבויכטיגט צו מאכען דיא רעגירונג פון פּאָלק זאָל זיין א געהיימניס אונד נאָר אייניגע הויכע זשעניען זאָלען דאס פּערשטעהען, פון וועלכע עס ווערען נאָר זעלטען דרייא געבוירען אין א דור.

זייא רעכענען אויך, אז וואַהרהייט, גערעכטיגקייט אונד ניכטערנהייט אונד נאך אַזעלכע מעלות, זיינען בייא יעדען מענשען אין דיא הענד; ווען מען פּראַקטיר צירט דיעזע אלע גוטע זאַכען, אונד מען ווערט נאך אונטערשטיצט פון ערפּאָהרונג

אונד נומע אביזכטען, קען אירגענד אזא מענש ברענגען נומצען זיין לאנד, אויסער ווען מען דארף דערצו א ספעציעלע בילדונג.

אָבער זייא האבען געדענקט, אז אום צו בעזיטצען מאַראַלישע מעלות, האט עס גאר ניט צו טהון מיט הויכע גייסטיגע פעהיגקייטען, אונד דערפאר האבען זייא אויף ניט געוואַלט אנפערטרויען זייערע עמטער בלויז צו פעהיגע מענשען אונד זייא האבען געזוכט בעסער עהרליכע מענשען.

זייא בעהויפטען, אז א פעהלער וואס ווערט געמאַכט דורך אונזיסענהייט, נאָר מיט איין עהרליכער אביזכט, קען קיינמאל ניט האבען אזא געפעהרליכען רעד זולטאַט פיר דעם אַלגעמיינעם וואָהלזיין, אַלס דיא טהאַט פון א פערדאָרבענעם מענשען וועלכער האט גרויסע פעהיגקייט.

זייא גלויבען אויף ניט, אז דיא השגחה עליונה (נאָט) פעראורזאַכט וואס א מענש זאָל דערפאר ניט האבען קיין פעהיגקייטען ווייל ער איז ניט געבוירען געוואָרען פון געוויסע געאָדעלטע עלטערן; ווייל זאָלאַנג קעניגע בעהויפטען אז זייא זיינען נאָט'ס פערטרעטער, דענקען ניט דיא ליליפוטאַנער, אז א העררשער קען אָנשטעלען אזעלכע מענשען וואס זיינען גענען אַלעס אנשטענדיגע אונד נומע.

שילדערענדיג דיעזע אונד נאך ווייטערע געזעצע, וויל איך מען זאָל מיך פערשטעהען, אז איך מוין נאָר דאָ דיא פונדאַמענטאַלע פרינציפען פון דער רעד גיערונג, אונד ניט דיא סקאַנדאַלעזע קאַרופּציאָן אין וועלכער דיעזעס פאָלק איז פערזונקען דורך דער פערדאָרבענהייט פון דער מענשליכער נאַטור.

וואס עס אנבעלאַנגט דיא אונפערשעהמטע מנהגים אום צו עררייכען הויכע עמטער, ווען מען שפרינגט איבער דיא שטריק, אָדער אום צו עררייכען אויסצייכנד נונגען שפרינגענדיג איבער שטעקענס אונד קריכענדיג אונטער זייא, מוז דער לעזער וויסען, אז דיעזע אַלע זאַכען זיינען ערשט איינגעפיהרט געוואָרען דורך דעם יעמציגיגען רעגירענדען קיזערס גרויס־פאַטער, אונד זייא האבען עררייכט דיא יעמציגיגע שטופע דורך דער ענטוויקלונג פון דיא פאַרטייען.

אונדאַנקבאַרקייט איז אונטער זייא א הויפט־פערברענגען, גראַדע וויא מיר ווייסען, אז עס איז אויף אין אַנדערע לענדער זייא בעהויפטען אזוי: ווער עס בעד לוינט מיט רעות דעם וואס טהוט איהם א טובה, איז געוויס איין אַלגעמיינער שונא צו דער איבריגער מענשהייט. ווייל, זאָלאַנג ער קען בעלוינען מיט שלעכטען דעם וואס האט איהם גוטעס געטהאָן, וויא וועט ער נאך האַנדלען גענען דיעזע וואס האבען איהם קיין גוטס געטהאָן? אזא מענש, בעהויפטען זייא, האט ניט ווערט צו לעבען אויף דער וועלט.

זייערע אנויכטען איבער דיא פליכטען פון עלטערן אונד קינדער, זיינען שטארק פערשיעדען פון דיא אונזעריגע. הערט זייער ארגומענט :

נאכדעם דיא פערבינדונג צווישען זכר אונד נקבה איז גענינדעט אויף א גרויסעם נאטור־געזעץ, דאמיט עס זאל געזיכערט ווערען דיא פאָרטפלאַנצונג (קיום המין) זאנען דיא ליליפוטאנער, אז מאן אונד פרוי זיינען פּעראייניגט גראַדע וויא אַלע אנדערע חיות, בלויז דערפאַר ווייל דיא תאווה פיהרט דערצו. זייער צערטליכ־ קייט אונד ליבע צו דיא קינדער, קומט דאן אויף פון דערזעלבער קוועלע, אונד דערפאַר קענען זייא בייא זיך ניט פועל'ן צו בעהויפטען, אז א קינד האט אירגענד וועלכע פערפליכטונג צום פאטער וואס האט איהם פּעראורזאכט דאס לעבען אָדער צו דער מוטער וואס האט איהם געבראַכט אויף דער וועלט. זייא זאנען ווייטער, אז דאס קינד קען דערפאַר ניט האבען קיין געוויסע פליכטען צו דיא עלטערן, ווייל ערשטענס איז דאס מענשליכע לעבען אליין ניט אזא גליק, אונד דאן האבען דיא עלטערן, אין זייער ליבעס־צוזאַמענקונפט, גאר ניט געדענקט איהם גראַדע צו שאַפּען.

דערפאַר אונד נאך פאַר אנדערע אורזאכען, בעהויפטען דיא ליליפוטאנער, זיינען עלטערן דיא לעמצטע אין דער וועלט אויף וועמען מען קען זיך פּערלאָזען מיט דער ערציהונג פון זייערע אייגענע קינדער. מען האט אַלזאָ איינגעריכטעט אין יעדער שטאַדט שטעדטישע ערציהונגס־אַנשטאַלמען, וואוהין אַלע עלטערן, אויסער ארבייטער, זיינען געצוואונגען אַוועק צו שיקען זייערע קינדער, אינגלעך אונד מיידלעך, ערצויגען צו ווערען אונד געבילדעט, ביז זייא ווערען אַלט צו 22 מאָנאַט, ווען מען רעכענט, אז זייא האבען שוין גענאָסען א גוטען אנפאַנגס־פּערשטאַנד.

דיא שולען זיינען פון פּערשיעדענע מינים, אום צו פּאָסען פיר פּעריעדענע קינדער פון ביידע געשלעכטער.

עס זיינען פּערהאַנדען אַלערלייא פּראָפּעסאָרען, וועלכע זיינען גוט אויסגע־ איבט אין פּאַרבערייטען קינדער צו אזא צושטאַנד אין לעבען, וואס פּאָסט פיר דעם ראַנג פון זייערע עלטערן, אָבער אויף פיר זייערע פּעהיגקייטען אונד נייגונגען.

איך וועל פריהער עפעס זאנען איבער דיא קינדער־אַנשטאַלמען פיר אינגלעך אונד דאן איבער דיעזע פון מיידלעך.

דיא אַנשטאַלמען פיר אינגלעך פון געאַדעלטע אונד הויך־געשטעלטע עלטערן, בעזימצען ערנסטע אונד געשטודירטע פּראָפּעסאָרען ; דאסזעלבע איז אויף מיט

זייערע געהילפען. דיא קליידער אונד נאָהרונג פיר דייעזע קינדער, איז זעהר פראָסט אונד איינפאָך.

זייא ווערען ערצויגען אין דיא פרינציפען פון עהרע, גערעכטיגקייט, מוטה, אנשטאנד, מיטלייד, רעליגיאָן אונד ליעבע צו זייער לאַנד. זייא זיינען אימער מיט עפעס בעשעפטיגט, אויסער ווען זייא עסען אונד שלאָפען, וועלכעס איז ניט פיעל. צווייא שמונדען ווערען אָבגעגעבען פיר קערפערליכע איבונגען.

זייא ווערען אָנגעקליידעט פון מענער ביז זייא זיינען אַלט 4 יאָהר, אונד דאָן מוזען זייא זיך אליין אָנקליידען, ווען זייא זאָלען נאָך אפילו שטאַמען פון וויא רייכע עלטערן. דיא דאַמען־דייענערינס, וועלכע זיינען אַלט וויא אונגעפעהר אונזערע 50- יעהריגע פרויען, בעשעפטיגען זיך נאָך מיט געוועהנליכע אַרבייט אַרום זייא.

עס איז דיא קינדער קיינמאל ניט ערלויבט צו רעדען מיט דיא דייענער, זאָנדערן, זייא געהען צוזאַמען אין קלענערע אָדער גרעסערע גרופען אום צו מאַכען דיא קערפערליכע איבונגען אונד שטודירען, אונד זייא נעפינען זיך אימער אין דער געגענווארט פון זייערען א פראָפעסאָר, אָדער איינער פון זיינע געהילפען. אויף אזא אַרט פעהרינדערט מען זייא נאָך פון זייער יונגענד זיך איינצוגעוואָהנען צו דומד הייטען אונד אויסגעלאַסענהייטען, וויא דער פאַל איז מיט אונזערע קינדער.

דיא עלטערן איז ערלויבט צו זעהען זייערע קינדער איינמאל אָדער צווייא מאל א יאָהר. דער בעזוך דאָרף דויערן בלויז א שטונדע. זייא קענען נאָך קושען זייערע קינדער ביים בעגעגענען זיך אונד ביים אבשיעד. אָבער א פראָפעסאָר, וועלכער שטעהט אימער דערבייא, וועט ניט ערלויבען דיא עלטערן איינצוראַמען דיא קינדער סודות אָדער זיך בעדייענען מיט צו צערטליכע אויסדריקע, אָדער מיטברענגען פּרע־זענטען, שפיעלערייען, צוקער־געבעקס אונד עהנליכע זאַכען.

יעדע פאַמיליע מוז צאָהלען א געוויסע סומע געלד פאר דער רעזיהונג פון דיא קינדער, אונד דאס ווערט שוין איינגעמאַהנט דורך דעם קייזער'ס בעאַמטע.

דיא אַנשטאַלען פיר קינדער פון געוועהנליכע וואָהלהאַבענדע בירגער, קויפ־לייטע, פאַבריקאַנטען אונד בעל־מלאכות, זיינען געפיהרט, פעהרעלטינסמעסיג, אויף דערזעלבער אַרט. נאָך דיא קינדער וואס זיינען בעשטימט פיר מלאכות, ווערען אָנגעשטעלט אין זייערע פראָפעסיאָנען צום 11-טען יאָהר. קינדער פון עטוואס וואָהל־האַבענדע עלטערן, נעהמען זיך ערשט צו דער פראָפעסיאָן צום 15-טען יאָהר, וועלכעס איז אונגעפעהר וויא בייא אונד דאס 21-טע יאָהר. אין דער צייט וואס זייא לערנען אונד שטודירען, זיינען זייא, וויא מיר האבען פריהער געזאגט

אָבנעשפארט, נאָר אין דיא לעמצטע 3 יאָהר ווערען זייא אלץ פרייער אונד פרייער.

אין דיא אַנשטאַלטען פיר מיידלעך, ווערען דיא קינדער פון העכערן גראַד כמעט אויף אזוי ערצויגען וויא דיא אינגלעך, מיט דער אויסנאַהמע וואס זייא ווערען אָננעקליידעט פון פרויען; אָבער דאס געשעהט אויף אימער אין דער געגענווארט פון א פראָפעסאָר אָדער זיין געהילפע, ביז זייא קענען זיך אליין אָנקליידען, וועלכעס איז צום 5-טען יאָהר.

ווען מען ערפאָהרט, אז דיא פרויען־דיענערשאַפט ערלויבט זיך אמאל צו אונד טערהאַלטען דיא קינדער מיט שרעקליכע אָדער נאַרישע געשיכטען, אָדער מיט דיא דומהייטען, וועלכע זיינען אזוי גוט בעקאַנט אונטער אונזערע קאַמערפרויען, ווערען זייא עפענטליך געשמיען דרייא מאל איבער דער שטאָדט, אַרעטירט אויף א יאָהר צייט, אונד דאָן פערטריעבען אויפן גאַנצען לעבען אין דער וויסעססטער געגענד פון לאַנד.

דאס איז דיא אורזאַכע, וואס דיא יונגע דאַמען אין ליליפוט לאַנד שעחמען זיך, גראַדע וויא דיא יונגע לייט, צו זיין פייגלינגע אונד דומקעפ; זייא פער־אַכטען אויף אַלע פערזענליכע ציערונגען, מיט דער אויסנאַהמע פון אַנשמענדיגער קליידונג אונד ריינליכקייט.

אויף האב אויף ניט בעמערקט קיין אונטערשיעד אין זייער בילדונג דערפאַר וואס זייא זיינען פרויענצימער, מיט דער אויסנאַהמע וואס דיא קערפערליכע איבונגען אונטער דיא מיידלעך, זיינען ניט אזוי שטאַרק וויא אונטער דיא אינגלעך. אין דערזעלבער צייט ווערען זייא אויף אונטערריכטעט וויא זיך אויפצופיהרען אין היימישען לעבען, אונד אַנשמאַט דעם ווערט דער פראָגראַם פון דער אַלגעמיינער בילדונג אַביסעל פערקירצט.

דיא ליליפוטאַנער בעהויפטען, אז אונטער מענשען פון הויכען ראַנג, זאָל דיא פרוי אויף זיין א פערניפטיגער אונד אַנגענעהמער קאַמעראַד, ווייל זיא קען ניט אימער בלייבען יונג.

ווען דיא מיידלעך ווערען אַלט 12 יאָהר, וואס איז אונטער זייא דיא צייט צום הייראַטהען, קומען זייערע עלטערן אָדער פערזאָלמער אונד געהמען זייא אהיים. איידער זיא פערלאָזט דיא אַנשטאַלט, דריקט זיא אויס איהר טיעפסטע דאַנק־באַרקייט צו דיא פראָפעסאָרען, אונד עס איז ועלטען וואס דיא יונגע דאַמע פער־לאָזט איהרע חבר'מעס אָהן טרעהרען.

אין דיא אַנשטאַלמען פיר מיידלעך פון דעם נייערדיגערן נראַד, ווערען דיא קינדער אונטערריכטעט אין אַלערלייאַ אַרביימען וואס איז פאַסענד פיר זייער געד שלעכט, וויא אויך פיר זייער שטופע אין לעבען. דיעזע וואס דאַרפען געהען אין דיענסט, ווערען ענטלאָסען צום 7-טען יאָהר, וועהרענד דיא איבריגע ווערען געד האַלטען ביז צום 11-טען יאָהר.

דיא מיטעלמעסיגע פאַמיליען, וועלכע האבען זייערע קינדער אין דיעזע אַנז שטאַלמען, צאָהלען, וויא געוועהנליך, א גאַנץ קליינע יעהרליכע סומע פיר דער ער ציהונג; אָבער זייא זיינען פערפליכטעט צו א גאַנץ אַנדערע זאַך. זייא מוזען יעדען מאָנאַט אַרונטער געבען א טהייל פון זייער פערדיענסט צום פערוואַלטער פון דער אַנשטאַלט, אונד דיעזער זאַמעלט צונויף דיעזע סומע אום צו דיענען שפעטער אַלס נדן. דאס איז אויך דיא אורזאַכע, ווארום דאס געזעץ שרייבט פאָר יעדער פאַמיליע וויפיעך עס איז איהר ערלויבט צו ספענדען.

דיא ליליפוטאַנער דענקען, אז עס קען ניט זיין קיין קרומערע זאַך, וויא צו ברענגען קינדער אויף דער וועלט אונד זייא דאַן איבערלאזען קהל זאָל פאַר זייא זאָרגען, וועהרענד זייערע פערדיענסטען זיינען אַוועק אום צופריעדען צו שטעלען זייער גרויסען אַפעטיט.

גאַנץ רייכע עלטערן געבען א פערזיכערונג, אז זייא וועלען בעזאָרגען יעדעס קינד מיט א פאַסענדער סומע געלד, לויט זייער פערמעגען. דאס געלד דעפאָנירט צו אזא צוועק, ווערט אימער פערוואַלטעט זעהר עקאָ- נאָמיש אונד גערעכט.

דיא אַרבייטער האַלטען זייערע קינדער צו הויז, ווייל זייער בעשעפטיגונג איז נאָר אום צו בעאַרבייטען דיא ערד, אונד זייער ערציהונג האט אַלזאָ גאר ניט וואס צו טהן מיט דעם אַלגעמיינעם פאָלק. דיא אַלטע אונד קראַנקע פון דיא אַרבייטער, ווערען אויסגעהאַלטען אין ספעציעלע אַנשטאַלמען; ווייל בעטלען איז איין אונבער קאַנסטע פראָפעסיאָן אין דיעזען קייערטהום.

איך רעכען: אז דער ניייעריגער לעזער וועט זיך געוויס דאָ אינטערעסירען צו וויסען עפעס איבער מיר זעלבסט, דאס הייסט, איבער מיין אַרט לעבען אין ליליפוט לאַנד וועהרענד א צייט פון 9 מאָנאַט מיט 18 טעג.

איך האב אימער געהאט א נייגונג צו אַרבייטען אונד עפעס אויפטהאַן, אונד דערצו, זייענדיג געצוואונגען פון נויטהווענדיגקייט, האב איך פאַר מיר געמאַכט א מיט אונד א ביינקעל, וועלכע איך האב פערפערטיגט פון דיא גרעסטע בוימער פון קייערליכען גארטען.

צווייא הונדערט נייטאָרינס זיינען געווען בעשעפטיגט פאַר מיר צו מאַכען העמדער אונד דעקען פיר מיין בעט אונד טיש. דאס אַלעס איז געמאַכט געוואָרען פון דער שטאַרקסטער אונד גרעכסטע ליינוואַנד וואס מען האט נאָר געקענט גע" פינען. אָבער דאס האט אויף ניט געהאַלפּען, דען זייא זיינען געצוואונגען געווען דאס צוזאַמענלעגען עטליכע מאל, ווייל זייער דיקסטע ליינוואַנד איז פאר מיר געווען זעהר דין.

זייער ליינוואַנד איז וויא געוועהנליך 3 צאָלל ברייט אונד א לענג פון 3 פוס איז א גאַנץ שטיקעל ליינוואַנד.

דיא נייטאָרינס האבען מיר גענומען דיא מאָס, בשעת איך בין געלעגען אויף דער ערד; איז איינע. איז געשטאַנען אויף מיין האַלז אונד א צווייטע אויף מיין פוס. זייא האבען געהאַלטען זייערן א שטריק אויסגעצויגען, וועהרענד א דריטע האט דאן געמאַסטען מיט א ליניע וויא לאנג דער שטריק איז דאן האבען זייא אויף אָב" געמאַסטען דעם גראָבען פינגער פון מיין רעכטער האַנד אונד זיינען פערטיג געוואָרען.

לויט זייערע מאטהעמאַטישע אויסרעכנונגען, קענען זייא וויסען פון דעם גראָבען פינגער, צו געבען א מאָס פון דעם גאַנצען קערפער, אונד, מיט דער הילף פון מיין אַלטעס העמד, וואס איך האב אויסגעשפרייט אויף דער ערד פאַר זייא אַלס א מוסטער, האבען זייא דאן פערפערטיגט א גוט־פאַסענדעס העמד.

דרייא הונדערט שניידערס זיינען געווען בעשעפטיגט צו מאַכען פאַר מיר קליידער; אָבער זייא האבען שוין געהאט איין אַנדערן איינפאַל וויא צו געהמען דיא מאָס.

איך האב נייערעגענקיעט אונד זייא האבען צוגעשטעלט א לייטער פון דער ערד ביז צו מיין האַלז; אויף דיעזער לייטער איז איינער אַרויף געקראָכען. פון דאָרט האט ער אַרונטער געלאָזען א שטיקעל בלייא ביז צו דער ערד, וועלכעס האט אויסגעמאַכט אַקוראַט דיא לענג פון מיין ראַק. וואס עס אַנבעלאַנגט מיין ברוסט אונד הענד, האב איך זייא אַליין אָבגעמאַסטען.

מיינע קליידער זיינען גענעהט געוואָרען אין מיין הויז, ווייל זייער גרעסטע פאַבריק וואָלט צו קליין געווען דאַפיר. ווען אַלעס איז פערטיג געוואָרען אונד איך האב זייא מיר אָנגעטהאָן, האבען דיא קליידער אויסגעזעהען וויא דיא לאַטע־אַרבייט וואס דיא דאַמען מאַכען אין ענגלאַנד, מיט דער אויסנאַהמע וואס מיינע לאַטעס זיינען געווען פון אַלע קאָלירען.

איך האב געהאט 300 קעכערס אום פאָרצובעריימען מיין עסען. זייא האבען געהאט בעקוועמע געזעלטען אין פראָנט פון מיין וואָהנונג, וואו זייא האבען געלעבט מיט זייערע פאמיליען. יעדער איינציגער קעכער האט פאר מיר אָבעקאָכט צווייער-לייא מאכלים.

איך פלעג אַרויף געהמען צוואנציג קעלנערס אויף מיין האַנד אונד זייא אַוועק שטעלען אויף מיין טיש. אַנדערע הונדערט קעלנערס האבען בעדיענט אונטען אויף דער ערד; מאַכע האבען צוגעבראַכט שיסלען מיט פלייש, אַנדערע פעסער מיט וויין אונד אַנדערע געטרענקע וואס זייא האבען געטראגען אויף דיא פלייצעס. אַלע דיזעע זאכען, האבען דיא קעלנערס פון דעם טיש, אַרויף געצויגען. איך האב דאס שוין איינגעריכטעט מיט שטריק, אַז אַלעס זאָל צו געהען גראַדע וויא מען ציהט אַרויף עמערס מיט וואסער אין אייראָפּא.

א שיסעל מיט זייער פלייש, איז מיר גענוג געווען אויף א ביסען, אונד א פעסעל פון זייער וויין אויף א זופ.

זייער לאַספלייש איז עהנליך צו אונזערן, נאָר דאס רינדפלייש איז אויסגעדי צייכענט. איך האב אמאל געהאט א שטיק פלייש געבראַמען אויף דיא קוילען, וואס איז מיר גענוג געווען אויף דרייא ביסען; אָבער אזא גרויסעם שטיק פלייש איז געווען א זעלטנהייט. מיינע דיגענער זיינען געווען ערשטוינט מיך צו זעהען דאס אויפגעסען מיט דיא ביינער מיט אַלעמען, גראַדע וויא מען עסט בייא אונד אין אייראָפּא דיא קליינע פייגעלעך.

זייערע א גאַנז אונד איין ענדיק, האב איך וויא געוועהנליך געהאט אויף איין ביס, אונד איך מוז מודה זיין, אַז זייא זיינען בעסער וויא דיא אונזעריגע. פון זייערע קלענערע עופות, האב איך געקענט אויפשטעקען 20 אָדער 30 אויףן שפיטן פון מיין מעסערל.

אין א טאָג, ווען זיין קייזערליכע מאיעסטעט האט ערפאָהרען וויא איך לעב, האט ער געוואונשען, דאס ער אונד זיין קייזערליכע פרוי מיט דיא יונגע פרינצען אונד פרינצעסינס, „זאָלען האבען דאס גליק“, וויא ער האט זיך אויסגעדריקט, צו עסען מיט מיר.

זייא זיינען ערשיענען, אונד געהמענדיג זייא מיט זייערע שטאאטס-שטוהלען, האב איך זייא אַרויף געשטעלט אויף מיין טיש. זייא זיינען געשמאגען גראַדע געגענער-איבער מיר מיט זייער גוואַרדיע געבען זייא.

פלימנאַפּ, דער פינאַנץ-מיניסטער, איז אויך ערשיענען מיט זיין ווייסען שטאַב. איך האב בעמערקט, אַז ער האט אָפט אויף מיר געקוקט מיט א זייערן פנים.

וועלכעס איך האב מיך געמאכט ניט זעהענדיג, אונד געגעסען נאך מעהר וויא אימער, צור עהרע פון מיין טהייערעם לאַנד, וויא אויך אום אַרויס צו רופען בעד וואונדערונג בייא דעם הויף.

איך האב מאַנכע פריוואַט אורזאכען צו גלויבען, אז דיעזער בעזוך פון זיינער מאַיעסטעט האט געגעבען פלימנאַפֿן א געלעגענהייט מיר צו טהון רעות ביים קייזער. דיעזער מיניסטער איז אימער געווען מיין געהיימער שונא, אָבוואָהל ער האט מיך זאָנסט פיעל געשטייבעלט, וואס איז געווען א ווידערשפרוך צו זיין מרה־שהורה־דיגער נאַטור.

ער האט דערצעהלט דעם קייזער איבער דעם שלעכטען צושטאַנד פון דיא פינאַנצען; אז ער איז געצוואנגען געווען צו לייהען געלד אויף גרויסע פראָצענטען; אז שטאַטס־פּאַפּירען וועלען ניט קענען מעהר צירקולירען מיט 9 פראָצענט וועניגער פון דעם אויפגעשרייעבענעם ווערטה; אז איך האב שוין געקאָסט זיינע מאַיעסטעט איבער אַנדערטהאַלבען ביליאָן ס פּרונס (דאס איז זייער גרעסע גאָלדענע מטבע, אזוי גרויס וויא אונזערע א פליטערקע), אונד, איבערהויפט, אז עס וועט זיין דיא בעסטע זאך פאַרן קייזער, ער זאָל זיך בעדיענען מיט דער ערשטער אונד בעסטער געלעגענהייט, מיר צו געבען דעם וועג.

איך בין דאָ געצוואנגען צו פערטהיידדיגען דיא עהרע פון זעהר איין אַנד שטענדיגע דאַמע, וועלכע האט אונשולדיג געליטען דורך מיר. דיא געשיכטע איז אזוי געווען: דעם פינאַנציער האט זיך פּערוואָלט צו זיין אייפּערויכטיג איבער זיין פרוי. דאס האט געשטאַמט דערפון וואס אייניגע שלעכטע מענשען האבען איהם דער־צעהלט, אז דיא דאַמע האט זיך אין מיר פּערליעבט. דער סקאַנדאַל אין הויף איז שוין געווען אזוי גרויס, דאס זיא איז אמאל געקומען אין געהיים אין מיין הויז.

איך בין מודה, אז זיא איז געקומען אָפּט אין מיין הויז, אָבער יעדעס מאל דראַשקע. דיעזע זיינען געווען איהר שוועסטער, איהר יונגע טאָכטער אונד א גוטע בעקאַנטע. אָבער זיא האט ניט געמאַכט קיין אויסנאַהמע, דען מעהרערע אַנדערע הויף־דאַמען האבען דאסעלבע געטהאָן. איך וואָלט נאך יעצט געקענט נעהמען אַלע מיינע דינער אַלס עדות, אז זייא זאָלען זאגען, אויב זייא האבען אמאל געזעהען א דראַשקע פאַר מיין טהיר, אָהנע זייא זאָלען וויסען ווער דאס איז.

בייא זאָלכע געלעגענהייטען, ווען א דינער האט מיר אָנגעצייגט, אז א גאַסט איז דאָ, בין איך באַלד צוגעגאַנגען צו דער טהיר. נאכדעם וויא איך האב דעם גאַסט אָדער געסט בעגריסט, פלעג איך נעהמען דיא דראַשקע מיט דיא צווייא

פערד, זעהר פאָרזיכטיג אין מיינע הענד, (ווייל ווען עס זיינען געווען 4 פערד, האט דער טרייבער אימער אויסגעשפאָנט צווייא.) אונד זייא געשטעלט אויף מיין טיש. אַרום דעם טיש האב איך שוין געמאַכט א זייט פון 5 צאָלל הויך אום צו פערד הימען איין אונגליק. מעהרערע מאל האב איך אויך געהאט פיער דראָשקעס מיט פערד, אויף איימאל, אויף מיין טיש. אַלע פלעגען זיין פול מיט געסט, וועהרענר איך בין געזעסען אויף מיין שטוהל מיט מיין געזיכט גענען זייא.

צור צייט וואס איך האב פערבראַכט אין געשפרעך מיט איין פאַרטייא, האט דער טרייבער געקענט גאַנץ געמיטהליך אַרום שפאַצירען מיט דיא איבריגע אויפן טיש. אויף אזא אַרט, האב איך צוגעבראַכט מעהרערע נאכמיטאגען אין זעהר אַנגעד נעהמע געזעלשאַפט.

איך פאָרדער אויף דעם פינאַנץ-מיניסטער מיט זיינע צווייא מוסרים (איך וועל אַנרופען מאַנכע נעהמען אונד זאָלען זייא טהון וואס זייא קענען.) קלום טרי אונד דרוגל אָ, זייא זאָלען מיר צייגען איין פערזאָן וואס איז צו מיר געקומען אין געהיים, אויסער דער סעקרעטער רעלדערעס אַל, וועלכער איז אמאל געשיקט געוואָרען אויף א ספּעציעלען בעפעהל פון זיינער מאַיעסטעט, וויא איך האב שוין דערזעהלט.

איך וואָלט ניט אזוי פיעל פערבראַכט איבער דיעזער געשיכטע, ווען דאָ וואָלט זיך ניט געהאַנדעלט איבער דער עהרע פון א גרויסער דאַמע, וועלכע איז אין דעם בעטהייליגט, שוין ניט רעדענדיג פון מיין אייגענער עהרע. עס איז אויך טראַטץ דעם וואס איך האב דאמאלס געהאט דיא עהרע צו זיין א נאַרדאָק, וועלכעס דער פינאַנץ-מיניסטער זעלבסט איז עס ניט.

דיא גאַנצע וועלט ווייס אויף, אז ער איז נאָר א גלום גלום, וועלכעס איז ניעדריגער מיט א גראַד וויא דער טיטעל מאַרקיו איז פון א ריוק אין ענגלאַנד. איך גיב אָבער דאָ צו, אז ער איז געשטאַנען העכער פון מיר זעלבסט, ווייל ער האט געהאט א רעכט צו זיין אַמט.

דיעזע פאַלשע בעריכטע, וועלכע איך האב נאכהער ערפאַהרען דורך א צופאַל וואס עס פאַסט דאָ ניט צו דערמאַהנען, האבען פעראַורזאַכט וואס דער פינאַנציער האט זיך זעהר אונאַנגענעהם געצייגט צו זיין פרוי א היבשע צייט אונד צו מיר נאך ערגער. אָבוואָהל ער האט זיך ענדליך איבערצייגט, אַז דאס איז ניט אמת אונד ער האט זיך מיט איהר איבערגעבעטען, דענאך האב איך פערלוירען יעדעס צוטרויען בייא איהם, אונד איך האב אויסגעפינען, אַז איך האב פערלוירען דעם חן אין קייזערס אויגען, וועלכער איז געווען צופיעל בעהעררשט פון זיין ליעבלינג.

קאפיטעל 7.

דער פערפאסער, נאכדעם וויא ער ערפאָהרט פון א פלאַן
איהם צו פעשולדיגען אין הויכפערראַטה, מאַכט א ויברה נאך
בלעפוסקו. — זיין עמפפאָנג דאָרטען.

דער בעריכט וויא אזוי איך האב פערלאָזען ליליפוט לאַנד, מעג דאָ פריהער
בעשריעבען ווערען מיט מאַנכע איינצעלהייטען איבער א פריוואַט אינטרינע וואס איז
געפיהרט געוואָרען זייט צוויי מאָנאַט געגען מיר.

איך האב, זייט דאמאָס, בעדאָרפט פערבלייבען א פרעמדער פון דעם הויף,
אונד דערצו האט מיך געפיהרט דיא ערניעדריגונג פון מיין שטאַנד.

איך האב ווירקליך געהערט אונד געלעזען גענוג איבער דיא משפּטים פון
גרויסע הערשער אונד מיניסטראָרען, אָבער איך האב קינמאל ניט ערוואַרטעט צו
געפינען אזעלכע שרעקליכע זאַכען אין איא ווייטעס לאַנד, בעהעררשט, וויא איך
האב גערעכענט, לויט זעהר פערשיעדענע רעגעלען פון דיעזע אין אייראָפּאָ.

דער לעזער קען זיך עראינערן, אז איך האב פערלאַנגט דיא ערלויבניס צו
נעהען בעזוכען דעם קייזער פון בלעפוסקו. ווען דיא צייט איז געקומען, איז ערשיענען
זעהר א געאַכטעטע פערזאָן פון הויף (וועלכען איך האב אמאל זעהר פיעל געהאַלפּען
ווען זיינע מאַיעסטעט איז אויף איהם געווען אין כעס.) ער איז געקומען צו מיין הויז
גאַנץ פריוואַט אונד בייא נאַכט, אין א פערמאַכטער דראָשקע, אונד אָהנע פריהער
אריין צו שיקען זיין נאמען, האט ער באַלד פערלאַנגט איך זאָל איהם אריין
לאָזען.

דיא דיענער זיינען אַרויס געשיקט געוואָרען. איך האב גענומען דעם שטוהל
מיט'ן לאָרד אונד זייא אריין געלענט אין מיין ראַקקעשענע, אונד געבענדיג א בעד
פעהל צו מייע פערטרויעטע דיענער זייא זאָלען זאנען אז איך פיהל ניט גוט אונד
בין געגאַנגען שלאָפּען, האב איך צוגעשלאָסען דיא טהיר פון מיין הויז, אוועק געד
שטעלט דעם שטוהל אויף'ן טיש, לויט וויא מיין מנהג איז געווען, אונד מיך אויף
דאָרט אוועק געזעטצט.

נאכדעם וואו דיא געוועהנליכע בעגריסונג איז געווען פאָראַיבער, האב איך
בעמערקט דאס געזיכט פון דעם לאָרד זעהר בעטרייעט. פרענענדיג נאך דער אור
זאָכע האט ער מיר געענטפערט :

„איך ווינש איהר זאָלט מיך אויסהערען איבער א געגענשטאנד וואס איז נונע
אייער עהרע אונד לעבען.“

זיינע ווערטער האבען געהאט פאָלגענדען אינהאלט, ווייל איך האב מיר אַלעס
פערצייענט :

„איהר זאָלט וויסען,“ האט ער אָנגעפאָנגען, „אז עטליכע קאָמיטעען פון דעם
פארלאַמענט, זיינען לעטצטענס ערשיענען, אין געהיים, איבער אייך. עס זיינען פאָר-
איבער בלויז צוויי טעג, זייט זיינע מאַיעסטעט איז געקומען צו א פאָלשטענדיגען
בעשלוס.“

„איהר ווייסט וואַהרשיינליך, אז ס קירעש באַל גאַל אַם (גאַל בעט
אָדער דער הויכער אַדמיראַל) איז געווען אייער טויט־פיינד זייט אייער אנקונפט.
זיינע ערשטע אורזאָכען ווייס איך ניט ; אָבער זיין האַס האט זעהר געשטימען זייט
אייער גרויסען זיעג געגען בלעפוסקו, דורך וועלכען זיין עהרע אַלס אַדמיראַל איז
געפאלען.“

„דיעזער לאָרד שטעהט אין פערבינדונג מיט פלימנאָף, דער פינאנץ-
מיניסטער, וועלכענ'ס האַס צו אייך איז גוט בעקאַנט איבער זיין פרוי. לימטאָק
דער גענעראַל, לאַלאַק אָן דער קאמעהערר, אונד באלמוף דער אויבער-
ריכטער, האבען פאָרבערייטעט אַנקלאַגע־אַרטיקלען געגען אייך, פיר הויכפערראַטה
אונד אַנדערע גרויסע פערברעכענ'ס.“

דיעזע פאָרעדע האט מיך געמאַכט זעהר אונגעדולדיג, נאכדעם וויא איך
האב גוט געוואוסט פון מיינע הויכע פערדיענסטען אונד אונשולד, דאס איך האב
איהם געוואָלט אונטערברעכען. ער האט מיך אָבער געבעטען איך זאָל שווייגען אונד
ער האט ווייטער געזאגט :

„אויס דאַנקבאַרסייט פאר דיא טובות וואס איהר האט מיר געמאָן, האב
איך מיר פערשאפט אַלע איינצעלהייטען איבער דער געשיכטע, וויא אויך א קאָפיע
פון דיא אַרטיקלען, אונד איך וואג מיט מיין קאָפּ אייך צו העלפען. דאס איז דיא
אַנקלאַגע :

אַרטיקלען פון אַנקלאַגע געגען קווינבוים פלעסטרין, דער מענש-פאָרג.

אַרטיקעל 1.

„נאכדעם, דורך א געזעצן פאסירט אין לאַנד פון זיין קייזערליכער מאַיעסטעט,
קאַלין דעפפאָר פלוקע, איז עס בעשטימט, דאס אירנענד יעמאנד וואס

איז משתין אין דער אומגעבונג פון דעם קיזערליכען פאלאסט, איז אונטערוואָרפֿען דעם שמערץ אונד שמראפע פון הויכפערראַטה. אונגעאכטעט דאָרויף, האט דער גענאנטער קווינבוס פלעסטריין, אין עפענטליכער פערלעטצונג פון דעם גענאנטען געזעמץ אונטער דעם אויסרייד פון אויסלעשען א פייער אָנגעצונדען אין דיא צימערן פון זיינער מאיעסטעט'ס פיעל געליעכטע פרוי, מיט פעררעהערישער אונד טייפֿ לישער אַבזיכט, אָבגעלאָזען זיין השתנה אונד אויסגעלאָשען דאס פייער אנגעצונדען אין דיא גענאנטע צימערן, וואס ליגען אונד זיינען אין דער אומגעבונג פון דעם גענאנטען קיזערליכען פאלאסט, געגען דיא געזעטצע א. ז. וו. געגען דער פליכט א. ז. וו.

אָרטיקעל 2.

„דער גענאנטער קווינבוס פלעסטריין, נאכדעם וויא ער האט געבראכט דיא קיזערליכע פלאַטע פון בלעפוסקו אין אונזער האפען, אונד זייענדיג בעאויפטראגט פון זיין קיזערליכער מאיעסטעט צו עראָבערן אלע אנדערע שיפען פון דעם גענאנטען בלעפוסקו קיזערטהום, אונד פעראורזאכען דיעזעס קיזערטהום ווייטער רעניערט צו ווערען פון א וויצעקעניג, אונד צערשמערען אונד טויטען ניט נאָר אלע ביג'ענדיאן פערטריעבטע, זאָנדרן אויף אלע אנדערע מענשען פון דיעזען קיזערטהום וואס וועלען ניט באלד אויפגעבען דיא ביג'ענדיאן אפיקורסית; האט ער, דער גענאנטער פלעסטריין, וויא א פאלשער פעררעהער געגען זיין גאסטפריינדליכער אונד ליכטיגער קיזערליכע מאיעסטעט, געבעטען מען זאָר איהם ענטשולדיגען פון דעם גענאנטען דיענסט, אונטער דער בעהויפטונג, אז ער וויל ניט צווינגען דאס געוויסען אָדער צערשמערען דיא פרייהייטען אונד דאס לעבען פון איין אונשוודיגעס פאלק.

אָרטיקעל 3.

„דאס נאכדעם וויא געוויסע אמבאסאָדאָרען זיינען געקומען פון דעם הויף אין בלעפוסקו, צו בעטען אום פריעדען אין הויף פון זיינער מאיעסטעט, האט ער, דער גענאנטער פלעסטריין, געהאנדעלט וויא א פאלשער פעררעהער, אונד געהאָלפען, געשטיצט, געגעבען בעקוועמליכקייט אונד אונטערהאלטען דיא גענאנטע אמבאסאָ דאָרען, אונגעאכטעט דאָרויף וואס ער האט געוואוסט, אז זייא זיינען דיא דיענער פון א יעהררשער, וועלכער איז לעמטצענס געווען; איין עפענטליכער שונא פון זיין

קייזערליכער מאיעסטעט, אונד איז ארויס אין עפענטליכען קריעג געגען זיין גענאנטער מאיעסטעט.

ארטיקל 4.

„דאס דער גענאנטער קווינבוס פלעסטריין, געגען דיא פליכטען פון א געד טרייען אונטערטהאן, פאָרבערייטעט זיך יעמזט צו מאַכען א רייזע צום הויף פון בלעפוסקו קייזערטהום, אונד, אונטער דעם אויסרייך פון אזא ערלויבניס, בעאב־זיכטיגט ער מיט פאלשע אונד פעררעטהערישע פלענער, צו העלפען, שטימזען אונד געבען בעקוועמליכקייט דעם קייזער פון בלעפוסקו, וועלכער איז לעמזמענס געווען א פיינד אונד אין עפענטליכען קריעג געגען דער גענאנטער קייזערליכער מאיעסטעט.“

עס זיינען נאך דא אנדערע ארטיקלען, נאך דיעזע ביז יעמזט, זיינען דיא וויכטיגסטע. איך וועל דא אונטערדעסען איבערגעבען נאך דיא איבריגע ווערטער וואס מיינ פריינד האט מיר דערזעהלט : —

„אין דיא עטליכע דעבאטען וועגען דיעזער אנקלאגע, מוז מען מודה זיין, אז זיין קייזערליכע מאיעסטעט האט זיך פיעלע מאל געצייגט זעהר ננעדיג צו אייך, אונד ער האט מעהרערע מאל עראינערט אן דיא דיענסטען וואס איהר האט געד לייסטעט אונד ער האט פראָבירט צו פערלייכטערן אייער פערברעכען. דער פינאנץ־מיניסטער אונד דער אדמיראל, האבען אָבער בעהוופטעט, אז איהר מוזט ער האלטען דעם שמערצהאפטעסטען אונד שענדליכסטען טויט, דערמיט וואס מען זאָל אָנצינדען אייער הויז דער נאכט. דער גענעראל זאָל בעוואכען דיעזע סצענע מיט צוואנציג טויזענד סאָלדאטען, בעוואפענט מיט פערניפטעטעטע פיילען, אייך צו שיסען אין געזיכט אונד הענד.“

„מאנכע פון אייערע דיענער האבען בעדארפט קריעגען געהיימע בעפעהלע צו בעגיסען אייערע העמדער אונד בעט־צייג מיט א פערניפטעטען זאפט, וואס וואָלט באַלד פערארזאכט איהר זאָלט אָברייסען דאס פלייש פון אייך, אונד שטארבען אונטער שרעקליכע מארטערייסע.“

„דער גענעראל איז אויך געווען פון דערזעלבער מיינונג, אונד איהר האט געד האט א מערזאָהל געגענד ; אָבער זיין מאיעסטעט, בעאזיכטיגענד צו רעמען אייער לעבען, האט ענדליך אָנגערעדט דעם קאמעהערר.“

„בייא דיעזער געלעגענהייט, האט רעלדרעסאל, דער הויפט־סקערעטער פיר פרוואט־אנגעלעגענהייטען, וועלכער האט זיך אימער געצייגט צו זיין אייער וואָרטער“

פריינד, ערהאלטען איין אויפטראג פון זיינער מאיעסטעט צו זאגען זיין מיינונג. ער האט דאס אויך געטהאן, אונד איהר מענט זיכער זיין, אז איהר האט ניט קיין טעות ווען איהר רעכענט איהם פאר א פריינד.

„ער האט צוגעגעבען, אז אייערע פערברעכענס זיינען גרויס, אָבער עס איז נאך אימער דאָ פּלאַטין פיר גנאָדע, וועלכעס איז דיא העכסטע מעלה פון א הערר־שער, אונד פיר וועלכען זיינע מאיעסטעט איז אזוי בעריהמט.

„ער האט ווייטער בעהויפטעט, אז דיא פריינדשאפט צווישען איהם אונד אייך איז אזוי גוט בעקאנט אין דער וועלט, אז דאס עהרענהאפטעסטע מיניסטערום וועט איהם פיעללייכט רעכענען פאר פארטייאיש; אָבער, נאך אלעמען, איז ער דאך בערייט צו זאגען זיין עהרליכע מיינונג לויט דעם אויפטראג פון זיין קייזער־ליכער מאיעסטעט. דיעזע מיינונג איז נעמליך אזוי: דאס נעהמענדיג אין אנבע־טראכט דיא דיענסטע וואס איהר האט געלייסטעט, אונד געשטיטצט דארויף וואס זיינע מאיעסטעט איז א גנעדיגער אונד באַרמהערציגער מאַנאַרך, שטימט ער דערפאר איין צו רעמען אייער לעבען, אונד בלויז אַרויס געבען בעפעהלע אייך אויסצו־שמעכען ביידע אויגען. דיעזע שמראפע, וועלכע ער בעטראכטעט אין זיין אונטער־טהעניגקייט אלס פאסענד אונד גערעכט, וועט, אין א געוויסער בעציהונג יעדען צופריעדען שמעלען, אונד דיא גאַנצע וועלט וועט דאן אפלאָדירען דיא מילדקייט פון דעם קייזער, וויא אויך דיא שעהנע אונד באַרמהערציגע האַנדלונג פון דיעזע וואס האבען דיא עהרע צו זיין דעם קייזער'ס יועצים.

„אז דער פערלוסט פון אייערע אויגען וועט ניט זיין קיין שמערונג צו אייער קערפערליכע קראפט דורך וועלכער איהר קענט דעם קייזער נומצען ברענגען; דאס בלינדקייט פערמעהרט דעם מוטח אונד פערמיידעט אונגליק פון אונז; דאס דיא מורא וואס איהר האט געהאט פאר אייערע אויגען איז געווען דיא גרעסטע הינדערניסע אום אַריבער צו ברענגען דעם פיינד'ס פלאַמע, איז א גאַנץ גוטע אורזאכע ווארום איהר דאַרפט בלינד זיין. איבריגענס, איז עס פאָלקאמען גענוג איהר זאָלט זעהען דורך דיא אויגען פון דיא מיניסטאַרען, נאכדעם דיא גרעסטע העררשער טהון אויך דאסזעלבע.

„דיעזער פאַרשלאַג, איז אָבער עמפפאנגען געוואָרען מיט דער גרעסטער אונד צופריעדענהייט פון דעם גאַנצען מיניסטערום. באַלגאַלאַם, דער אַרמיראַל, האט ניט געקענט איינחאלטען זיין צאָרן; ער האט זיך ערהויבען אין דער גרעסטער וואוטח אונד געפרענט מיט וועלכען רעכט דער סעקרעטער האט געוואַנט צו געבען א מיינונג וואס זאָל רעטען דאס יעבען פון א פעררעטהער; דאס דיענסטע וואס

איהר האט געלייטעט, זיינען, דורך אלע אורזאכען פון דעם שטאאט, אייער גרעסטעס פערברעכען; דאס איהר, וועלכער האט געקענט אויסלעשען דאס פייער מיט אייער השתנה איבער איהר מאיעסטעט'ס צימען (וועלכעס ער האט עראינערט מיט א שוידער) קענט אויך, צו איין אנדערער צייט, פעראורזאכען א מבול אויף דערזעלבער ארט אונד פערטרינקען דעם גאנצען פאלאסט. דאן, אז דיעזעלבע קראפט וואס איהר האט אָנגעווענדעט אַריבער צו ברענגען דעם שונאים פלאָטע, קענט איהר וויעדער בענוטצען, ווען איהר וועט אויפגערעגט ווערען, דיא פלאָטע צוריק צו פיהרען. ער האט אויך א גוטע אורזאכע, האט ער געזאגט, צו גלויבען, אז אין הערצען זייט איהר א בינענדיאן אונד גלויבט, אז אייער דאָרף מען אויפברעכען בייא דער ברייטער זייט. אונד אזוי וויא אורזאכען פאנגען אָן אין הערצען איידער זייא בעווייזען זיך אין דער עפענטליכקייט, האט ער אייך דערפאר בעשולדיגט אין הויכפערראטה אונד געפאָרדערט אייער הינריכטונג.

„דער פינאנץ־מיניסטער איז געווען פון דערזעלבער מיינונג. ער האט בעווייזען צו וואס פאר א טרויעריגען צושטאנד זיינער מאיעסטעט'ס קאסעס האט געגרייכט, דערפאר וואס מען האט אייך בעדארפט אויסהאלטען, אונד, אז מיט דער צייט וועט גאר אונמעגליך זיין אייך אויסצוהאלטען. דערפאר, האט ער בעהויפטעט, איז דעם סעקרעטער'ס מיינונג אויסצושמעכען אייערע אויגען, דורכאויס א פאלשע, ווייך דאס וועט נאך ניט זיין קיין רפואה צו דער מכה. ער האט געבראכט ביישפיעלע וואס האבען בעווייזען, אז עס וועט נאך ערגער ווערען. ער האט געזאגט, דאס ווען מיר ווילען עופות זאָלען פעט ווערען, דאָן שטעכען מיר אויס זייערע אויגען אונד זייא עסען דאָן פיעל מעהר וויא פריהער. דער שלום איז געווען, אז לויט זיין מיינונג, איז זיין הייליגע מאיעסטעט אונד דער מיניסטער־ראטה, פאָלקאָמען איבערצייגט אין געוויסען, אז איהר זייט שולדיג, אונד דאס איז גאנץ גענוג אייך צו פעראורטהיילען צום טויט, אָהנע נאך צו פאָרדערן דייטליכע אָדער פאָרמעלע בעווייזע, לויט וויא דאס שטרענגע געזעץ בעהויפטעט.

„אָבער זיין קייזערליכע מאיעסטעט, זייענדיג פאָלשטענדיג ענטשלאָסען ניט צו צולאָזען קיין טויטע־שטראפע, האט געהאט דאס געדיגע פערגניגען צו בעהויפטען, דאס נאכדעם וויא דער מיניסטער־ראטה רעכענט, אז אויסשטעכען בלויז דיא אויגען איז צו וועניג, זאָל נאך שפעטער צוגעלעגט ווערען איין אנדערע שטראפע.

„דערבייא האט אייער פריינד, דער סעקרעטער, אונטערטהעניג פערלאָנגט ער זאָל נאך אמאל אויסגעהערט ווירען. ער האט אייגענטליך געענטפערט אויף דעם

פינאנץ־מיניסטער'ס בעהויפטונג, אז זיינע מאיעסטעט ספענדעט צו פיעל אום אייך אויסצוהאלטען. ער האט אזוי געזאגט:

„נאכדעם זיינע עקבעלעניך, דער פינאנץ־מיניסטער, איז דער איינציגער פער־וואלטער פון דעם קיזער'ס איינקינפטע, קען ער גאנץ לייכט פעהימען א באנקראט אין דער קאססע, דאמיט וואס ער זאל לאנגזאם פערקלענערן דיא הוצאות אויף אייער עסען. דאפיר וואס דער מענש־בארג וועט ניט קריענען גענוג שפייז, וועט ער אלץ ווערען שוואכער אונד שוואכער, פערלירען דעם אפעטיט אונד אוועק שטארבען אין עטליכע מאָנאט צייט. דאס וועט פּעראורזאכען וואס זיין קערפּער וועט דאָן ניט מעהר אזוי שמינקען אונד ניט זיין אזוי געפּעהריק, ווייל עס וועט קוים בלייבען א העלפט פון איהם. נאך זיין טויט, וועלען קענען פינף אָדער זעקס טויזענד פון זיינער מאיעסטעט'ס אונטערטהאנען, אין א 2 אָדער 3 טעג, אָבשניידען דאס פלייש פון זיינע ביינער, דאס אוועק פיהרען אויף ווענען אונד בענגראָבען אין א ווייטער געגענד אום צו פעהינדערן א פעסט. דער סקעלעט וועט קענען פערבלייבען אלס א מאָד־נומענט פון בעוואונדערונג פיד דיא שפעטערע דורות.“

„דיא גרויסע פריינדשאפט פון דעם סעערעטער צו אייך, האט אלזאָ געענדערט דעם גאנצען צושטאנד. מען האט זיך שטרענג פערפליכטעט, אז דער פּאָרשלאָג אייך לאנגזאם צו פעהונגען, זאל בלייבען א געהיימניס. אָבער דיא שטראפע אייך אויסצושטעבען ביידע אויגען, איז איינגעטראָגען געוואָרען אין דיא ביכער אָהן א שום פּראָטעסט. מיט דער אויסנאָהמע פון באָלנאָלאַם, דער אַדמיראַל, וועלכער איז דער קיזער'ס א ווערק־צייג, האט נאך אלץ בעהויפטעט, אז מען זאל אייך זאָפּאַרט טויטען.

„באָלנאָלאַם איז אויך ניט אין גאַנצען שולדיג, ווייל איהרע מאיעסטעט, דיא קיזערין, וויל נאָר אייער טויט, אונד עס איז אונמעגליך זיא זאל אייך פּעריצייהען, פאַר אייער פּערברעכען, אויף וואס פאר איין אַרט איהר האט אויסגעלאָשען דאס פייער.“

„אין דרייא טעג אַרום, וועט אייער פריינד, דער סעקרעטער, קומען אין אייער הויז, אונד אייך פּאַרלעזען דיא אנקלאַגע־אַרטיקלען; ער וועט אייך דאָן בעריכטען איבער דער גאָדע אונד באַרמהערציגקייט פון זיינער מאיעסטעט אונד זיין מיניסטער־ראַטה, דורך וועלכען מען האט אייך בלוז פּעראורטהיילט צו פּערלירען ביידע אויגען. זיינע מאיעסטעט צווייפּעלט נאָטירליך ניט, אז איהר וועט זיך מיט דאָנקבאַרקייט אונטערגעבען צו עמפּפּאַנגען דייעזע שטראפע.“

„צוואַנציג פון זיינער מאיעסטעט'ס דאָקטוירים וועלען דאס ביוואָהנען, אום

צו זעהען, אז דיא אָפּעראַציאָן איז גוט דורכגעפיהרט. דיא אָפּעראַציאָן וועט שטאַט פּינדען אויף דיעזער אָרט: איהר וועט זיך אַוועק לעגען אויף דער ערד, אונד מען וועט אָבשיסען זעהר שאַרפע פּיילען אין דיא עפעלעך פון אייערע אויגען.

„יעמצט בין איך פערטיג, אונד איך לאָז אלעס איבער צו אייער פּאַרויכטיג קייט אום איהר זאלט וויסען וואס פאַר א מאַסרעגעלען צו נעהמען. אום צו פער- מיידען פערדאַכט, מוז איך זאָפּאַרט צוריק סעהרען גראַדע אזוי געהיימניספּאַך וויא איך בין ערשיענען.“

דער לאָרד איז אַוועק אונד איך בין צוריק געבליעבען אליין פערצווייפעלט אונד פּערוויררט.

עס איז געווען א מערקווירדיגער מנהג איינגעפיהרט פון דיעזען קיזער אונד זיין מיניסטעריום. דיעזער מנהג, לויט וויא איך האב ערפּאָהרען, איז געווען שטאַרק פּערשיעדען לויט וויא מען האט זיך דאָרט געפיהרט אין אַלע צייטען. דער צושטאַנד איז אזוי געווען: נאכדעם וויא דאס געריכט האט בעשטימט אין אונבאַרמהערציגע שטראפע, ענטוועדער צופריעדען צו שטעלען דעם קיזער'ס א קאַפּריו אָדער דעם קאַפּריו פון זיינעם א ליבעלינג, האט דער קיזער אימער אָבגעהאלטען א רעדע פאַר דעם נאַנצען מיניסטערראַטה, אויסדריקענדיג זיין גרויסע באַרמהערציגקייט אונד צערטליכקייט, אַס מעלות בעקאַנט אונד געריהמט אין דער גאַנצער וועלט.

דיעזע רעדע פלעגט זאָפּאַרט פובליצירט ווערען אין דער גאַנצער וועלט. אָבער קיין זאַך האט אזוי אויפגעצויטערט דאס פּאָלק, וויא אזא באַרמהערציגקייט אונד צערטליכקייט. דיא אורזאַכע דערפון איז געווען, אז וואס מעהר מען האט געלויבט דיעזע מעלות, אַלס אונגעשליכער איז געווען דיא שטראפע, אונד, דאס וויכטיגסטע, דער ליידענדער איז געווען נאך אונשולדיגער.

אָבער וואס אנבעלאַנגט מיר, מוז איך מודה זיין, דאס נאכדעם מען האט מיך קיינמאל ניט בעשטימט אַלס הויף־שמיכלער, ניט דורך געבורט אונד ניט דורך ערציהונג, בין איך געווען זעהר א שלעכטער ריכטער איבער אַזעלכע אורטהיילע פון א מאַנאַרף. איך האב אום קיינעם פרייו ניט געקענט ענטדעקען דיא באַרמהערציג קייט אונד צערטליכקייט אין מיין שטראפע, אונד איך האב נאר בעטראַכט, (פיעל- לייכט דורך איין אירטהום), אז דאס איז מעהר שטרענג וויא צערטליך.

מאַנכע מאל האב איך געטראַכט איבערצושטעהען מיין פּראָצעס; ווייל, אָבּוואָהל איך האב ניט געקענט בעשטרייטען דיא טהאַמזאַכען אויסגערעכענט אין דיא פּערשיעדענע אַרטיקלען, האב איך דאָך געהאַפּט, אז זייא וועלען מוזיי פער- לייכטערן דיא שטראפע.

אָבער נאכדעם וויא איך האב בייגעוואָהנט מעהרערע שטאאטס־פּראָצעסען אין מיין לעבען, וואו איך האב אימער געזעהען, אז אַלעס ענדיגט זיך אזוי וויא דיא ריכטער ווינשען אונד פערלאַנגען, האב איך ניט געוואנט מיך צו פערלאָזען אויף אזא אורטהייל אין אזא קריטישען מאָמענט אונד געגען אַזעלכע מעכטיגע שונאים.

איינמאל האב איך מיך פעסט ענטשלאָסען מיך צו שטעלען דאָגעגען. ווייל זאָלאַנג וויא איך האב געהאט דיא פרייהייט, האט דיא גאַנצע קראַפט פון דיעזען קיזער־טהום מיך ניט געקענט בעוועגען. איך האב אויך גאַנץ לייכט געקענט צערשמעטערן דיא גאַנצע הויפט־שטאָרט מיט שטיינער.

אָבער איך האב באלד צוריק געשטויסען דיעזע אידעע מיט פּעראַכטונג, ווען איך האב מיך דערמאָהנט אן מיין שבועה וואס איך האב געגעבען דעם קיזער, אן דיא טובות וואס ער האט מיר געטהאָן, אונד, איבערהויפט, דעם הויכען טיטעל גאָרדאָק, וועלכען איך האב עמפּפּאָנגען פון איהם.

איך האב אויך ניט געהאט אויסגעלערענט דיא דאָנקבאַרקייט פון הויף־שמיכלער, צו פּערשטעהען, אז זיינער מאַיעסטעט'ס שטרענגער אויפטריט געגען מיר, האט מיך בעפרייעט פון אַלע מיינע פּערפליכטונגען אין דער פּער־גאַנגענהייט.

ענדליך האב איך געפּאָסט א בעשלוס, דורך וועלכען מען וועט מיך געוויס קריטיקירען, אונד אויך ניט אָהן רעכט, ווייל איך בין מודה, אז איך האב מיר נער רעטעט מיינע אויגען אונד שפּעטער אויך געקריעגען מיין פרייהייט, דורך מיין אייגענער גרויסער איבעראַיילטקייט אונד אויפפיהרונג. ווען איך וואָלט געקענט דיא נאָטור פון העררשער אונד מיניסטאַרען, וואס איך האב זייט דאמאלס שטודירט אין אַנדערע הויפּען, אונד וויא זייא בעהאנדלען פּערברעכער וועניגער געפּעהרליך וויא איך בין געווען, וואָלט איך געוויס מיט גרויסער איבערגעבענהייט אונד פּער־גניעגען מקבל געווען אזא לייכטע שטראַפע.

אָבער זייענדיג געטריעבען פון דעם יוגענדליכען חשק צו לעבען אונד געניעסען, אונד האבענדיג זיינער מאַיעסטעט'ס ערגויבניס אַבזושטאטען דעם בעזוך דעם קיזער פון בלעפּוסקא, אונד אָהנע נאך צו וועלען וואַרטען, בין איך אַוועק צו דער זייט פון דער אינזעל וואו אונזער פּלאָטע איז געלעגען.

אָנקומענדיג צו דער פּלאָטע, האב איך אַרויס געשלעפּט א קריענס־שיף, צו געבונדען א שטריק, אַרויף געלעגט דיא אַנקערס, דאָן האב איך מיר אויסגעצויגען דיא קליידער אונד דיעזע אַרײַן געלעגט אין דער שיף. שלעפענדיג דיא שיף נאך

מיר, בין איך האלב געשוואמען אונד האלב גענאנגען בין איך האב געגרייכט דעם קייזערליכען האפען פון בלעפוסקו, וואו דאס פאלק האט מיך שוין לאנג ער-ווארטעט.

מען האט מיר באַלד געגעבען צווייא פיהרער, מיר צו וויזען דעם וועג אין דער הויפטשטאָרט, וועלכע רופט זיך אויך בלעפוסקו.

דיעזע פיהרער האב איך געהאלטען אין מיינע הענד, בין איך בין אָנגעקומען אויף 200 עללען פון דעם טויער. דאָרט האב איך זייא געבעמען זייא זאָלען לויפען פאָראויס אונד אנצייגען מיין אנקונפט צו איינעם פון דיא מיניסטאָרען, אונד איהם לאָזען וויסען, אז איך ערווארטע דעם בעפעהל פון זיינער מאיעסטעט.

אין א שטונדע צייט, האב איך ערהאלטען איין ענטפער, דאס זיינע מאיעסטעט, בעגלייטעט פון דער קייזערליכער פאמיליע, וויא אויך דיא העכסטע הויףבעאמטע, קומען מיך צו עמפאָנגען.

איך האב דאן מיך דערנעהנטערט נאך אויף 100 עללען.

דער קייזער אונד זיינע בעגלייטער זיינען אַרונטער פון דיא פערד, דיא קייזערין אונד דיא דאמען פון דיא דראַשקעס, אונד איך האב ניט געקענט בעמערקען, אז זייא זיינען בעקימערט אָדער דערשראָקען.

איך האב מיך אַוועק געלעגט אויף דער ערד, אום צו קושען דיא האנד פון זיינער מאיעסטעט אונד דיא האנד פון דער קייזערין.

דאן האב איך דערצעהלט זיינער מאיעסטעט, אז איך בין ערשינען לויט מיין פערשפרעכען, אונד מיט דער ערלויבניס פון דעם קייזער פון ליליפוט לאַנד, וועלכער איז מיין הערד, אום „צו האבען דיא עהרע אונד זעהען דעם מעכטיגען מאָנאָרך אונד איהם אָנביעמען אלעס וואס ליעגט אין מיין קראַפט, אבי דאס איז נאָר ניט גענען דער פליכט פון מיין אייגענעם העררשער.“

איך האב נאטירליך ניט דערמאָהנט א וואָרט פון דער שטראַפע וואס מען האט בעשטימט געגען מיר, ווייל איך האב נאך קיין אָפיציעלע נאכריכט ער-האלטען דאָריבער, אונד איך האב מיך געמעגט רעכענען אלס נאנץ אונבעקאנט מיט דער נאנצער אַנגעלעגענהייט.

איך וועל ניט בעמיהען דעם לעזער מיט איין איינצעלנער בעשרייבונג איבער מיין עמפאָנג אין דיזעזען הויף. איך וועל בלויז זאגען, אז דער עמפאָנג איז געווען פאסענד אונד זעהר שעהן פאַר אזא גרויסען העררשער. איך וועל אויך ניט שילדערן דיא אונאַנגענהמע לאַגע, ווען איך האב ניט געהאט קיין הויז אונד קיין בעט, אונד איך בין געצוואונגען געווען צו שלאָפען גלאַט אויף דער ערד.

קאפיטעל 8.

דער פערפאָסער, דורך אַ גליקליכער צומערעפונג, געפינט אַ מיטעל וויאזוי צו פערלאָזען בלעפּוסקו; אונד נאך אייניגע שווידיגקייטען, געלינגט איהם צוריק צו קעהרען אין זיין אייגענעם לאַנד.

מיט דרייאַ טעג נאך מיין אַנקונפט אין בלעפּוסקו, האב איך געמאַכט אַ שפּאַציר צו בעטראַכטען דיא מערקווירדיגקייטען פון דער געגענד. איך בין געקומען צו דער נאָרד־אַסט קיסטע פון דער אינזל, אונד איך האב בעמערקט, אונגעפּעהר אַ האַלבע מייל ווייט אויף ים, עפעס אַ זאַך וואס האט אויסגעזעהען וויאזוי איין איבערגעקעהרטעס שיפעל.

איך האב אויסגעצויגען מייע שיק אונד זאַקען אונד בין אריין אין וואַסער אויף אַ צווייאַ אָדער דרייאַ הונדערט עללען ווייט, וואו איך האב געטראָפּען דעם געגענשאַנד, וועלכער איז געשוואומען אלץ געהנטער צום ברעג. דאן האב איך מיך פּאַלקאַמען איבערצייגט, אַז דאס איז ווירקליך אַ שיפעל, וועלכעס, לויט וויאזוי איך האב גערעכענט, איז דאס דורך אַ שטורם אָבעריסען געוואָרען פון אַ שיק אונד פּערוואָרפען אויף ים.

איך האב גלייך צוריק געקעהרט אין שטאָדט אריין, אונד געבעטען זיין קייוערליכע מאַיעסטעט, ער זאָל מיר לייען צוואַנציג פון זיינע גרעסטע שיפען, וועלכע זיינען איהם צוריק געבליעבען נאך דעם פּערלוסט פון זיין פּלאַטע, אונד דרייאַ טויזענד מאַטראָזען אונטער קאַמאַנדאָ פון זיין וויצע־אַדמיראַל זאָלען מיטגעהען.

דיעזע פּלאַטע האט אָבעגעגעלט אַרום דעם האַפּען, וועהרענד איך בין אַוועק מיט דעם קירצעסטען וועג אויף דערזעלבער שמעלע פון דער קיסטע, וואו איך האב צום ערשטען מאל ענטדעקט דאס שיפעל.

איך האב דאן אויסגעפונען, אַז דאס וואַסער האט עס געהנטער צוגעבראַכט צום ברעג.

אַלע מאַטראָזען זיינען געווען בעזאָרגט מיט שטריק, וועלכע איך האב פריהער צוזאַמען געבונדען אין אַ גרויסער לענג.

ווען דיא שיפען זיינען צוגעקומען, האב איך מיך אויסגעצויגען, אריין אין וואסער אונד בין צוגעקומען בין אונגעפעהר א הונדערט עללען פון דעם שיפעל, אונד דאן בין איך געצוואונגען געווען צו צו שווימען בין צום שיפעל.

דיא מאטראָזען האבען אַרונטער געוואָרפען דיא שטריק, וועלכע איך האב צוגעבונדען צו א לאַך וואס איז געווען אין פראָנט־טהייל פון דעם שיפעל אונד דאן דאס בעפעסטיגט צו א קריענס־שיף.

אונטערדעסען האב איך בעמערקט, צו מיין אַרבייט איז אומזיסט, דען זייענדיג אויף א פלאַטץ וואו איך האב אויף דיא פיס ניט געקענט שמעהען דורך דער טיעפקייט, האב איך ניט געקענט אַרבייטען.

איך בין אַלואַ געצוואונגען געווען צו שווימען הינטער דעם שיפעל אונד דאס שטופען יעדעס מאל פאַרווערטס מיט מיינע הענד. אויף דיעזער אַרט האב איך געאַרבייט אזוי לאַנג, בין איך האב געגרייכט א פלאַטץ וואו איך האב שוין געקענט שמעהען בין צו מיין האַלו אין וואַסער.

איך האב מיך אָבערוהט עטליכע מינוטען, אונד איך האב וויעדער אָנגעד פאַנגען צו שטופען דאס שיפעל, אַלץ ווייטער אונד ווייטער, בין דאס וואַסער איז מעהר ניט געווען וויא בין צו מיין ברוסט.

אָבער וויא דיא שווערסטע אַרבייט איז געווען פאַראיבער, האב איך גענומען דיא איבריגע שטריק וואס איך האב געהאַלטען אויף א קריענס־שיף, זייא צוגעבונדען צום שיפעל אונד דאן צו דיא 9 שיפען וואס האבען מיר געהאַלפען.

דער ווינט איז געווען א נינסטיגער, דיא מאַטראָזען האבען געאַרבייט, איך האב צוגעהאַלפען, אונד אזוי זיינען מיר אָנגעקומען בין א פערציג עללען פון דעם ברעג. דאָרט האב איך געווארט בין דאס וואַסער איז צוריק געפאַלען אונד דאס שיפעל איז געבליעבען ליעגען אויף דער טריקענעש.

מיט דער הילפע פון א פאאר טויזענד מענשען אונד מאַשינען, האב איך דאס שיפעל איבערגעקעהרט אונד געזעהען, אז דאס איז ניט פיעל בעשעדיגט.

איך וועל ניט בעמיהען דעם לעזער מיט דיא שווייגיקייטען וואס איך האב געהאט. איך האב געאַרבייט צעהן טעג צייט בין איך האב מיר פערפערטיגט צווייא לאַפעמעס צו טרייבען דאס שיפעל אויף וואַסער, אונד דאן האב איך דאס געדבראַכט אין קייזערליכען האפען פון בלעזוסקו. דאָרט איז ערשינען דאס פאַלק אין גרויסע מאַסען אונד בעוואונדערט מיין מעכטיגע שיף, וועלכע האט בייא זייא אויסגעזעהען אונגעהייער גרויס.

איך האב מיטגעטהיילט דעם לעזער, אז מיין גוטעס גליק האט מיר בעשערט דאס שיפעל אין מיין וועג, אום מיך צו פיהרען צו אירגענד א פלאטץ, פון וואנען איך זאל מענען צוריק קעהרען אין מיין אלטער היימאט. איך האב אויך געבעטען זיינע מאיעסטעט, ער זאל ארויס געבען בעפעהלע מיך צו בעזארגען מיט אלעס נעטהיגע צו דער ריזיע, וויא אויך איין ערלויבניס זאל ער מיר געבען, איך זאל מעגען אוועק פאָהרען.

נאך אייניגע אונטערעדונגען, איז דער קיזער געווען אזוי גנדיג, אום מיין וואונש צו ערפיללען.

איך האב מיך זעהר געוואונדערט, וואס וועהרענד דיעזער נאנצער צייט, האב איך ניט געהערט פון קיין איינציגען בעפעהל פון מיין קיזער צום קיזער פון בלעך פוסקו איבער מיר. שפעטער האב איך אָבער ערפאָהרען, אז זיין קיזערליכע מאיעסטעט פון ליליפוט לאַנד, ניט האבענדיג דיא מינדעסטע אהנונג, אז איך ווייס עפעס פון דיא פלענער געגטן מיר, האט געגרייבט, דאס איך בין בלויז אוועק אין בלעפוסקו לאַנד צו ערפיללען מיין פערשפרעכען, לויט דער ערלויבניס וואס ער האט מיר געגעבען, אונד איך וועל צוריק קעהרען אין עטליכע טעג ארום, נאך דעם וויא דיא צערעמאָניע וועט זיין פאָראיבער.

אָבער ענדליך איז ער געווען שטארק בעזאָרנט איבער מיין לאַנגער אַבוועך זענהייט; אונד נאכדעם וויא ער האט זיך בעראטהען מיט דעם פינאַנץ־מיניסטער אונד נאך עהגליכע אַזעלכע לייטע, האט ער אָבגעשיקט איין איינפלוסרייכען הערר מיט א קאָפיע פון דיא אנקלאַגע־אַרטיקלען געגען מיר.

דיעזער שליח האט געהאט דעם אויפטראַג צו ערקלערען דעם מאַנאַרך פון בלעפוסקו, „איבער דער גרויסער באַרמהערציגקייט פון זיין הערן, דער קיזער פון ליליפוט לאַנד, וועלכער איז צופריעדען מיך בלויז צו בעשטראפען דערמיט, וואס מען זאל מיר אויסשטעכען דיא אויגען; אונד, ווען איך וועל ניט צוריק קעהרען אין צווייא שטונדען צייט, וועט מען פון מיר אוועק נעהמען דעם מיטעל נ א ר ד א ק, אונד מיך ערקלערען אַלס א פערטעהער.“

דער גענאַנטער שליח האט נאך ווייטער געזאגט, „דאס, אום צו פערזיכערן דיא פריינדשאַפט אונד דעם פריעדען צווישען ביידע לענדער, ערווארטעט דער קיזער פון ליליפוט לאַנד, אז זיין ברודער, דער מאַנאַרך פון בלעפוסקו לאַנד, וועט ארויס געבען בעפעהלע, אז מען זאל מיך צוריק שיקען נאך ליליפוט, געבונדען הענד אונד פיס, אום איך זאל ערהאלטען דיא שטראפע אַלס פעררעהער.“

דער קייווער פון בלעפוסקו, נאכדעם וויא ער האט זיך גענומען צייט דרייאַ טעג פיר א בעראַטהונג, האט ער אָבגעשיקט איין ענטפער מיט פיעלע קאָמפּלימענטען אונד ענטשולדיגונגען.

ער האט אזוי געזאגט :

„דאס וואס אנבעלאַנגט צו דער אויפפאַרדערונג צו שיקען דעם מענש-באַרג, געבונדען הענד אונד פיס, ווייס מיין ברודער פון ליליפוט לאַנד, אז דאס איז אונד מעגליך. עס איז אפילו אמת, אז דער מענש-באַרג האט מיר בערויבט מיין פלאַטע, אָבער דאָך בין איך איהם שולדיג זעהר פיעלע פליכטען, דערפאַר וואס ער האט זיך געצייגט שטאַרק פריינדליך צו מיר אונד אויסגעוויקט איין עהרענהאַפטען פריעדען צווישען אונד. יעדענפאַלס אָבער, קען דער צושטאַנד ניט אזוי לאַנג פּוֹ - בלייבען, ווייל דער מענש-באַרג האט געפונען א גרויסע שיף נעבען ברעג, וואס וועט אימשיטאנדע זיין איהם ארויס צו פיהרען אויף'ן ים, אונד איך האב געגעבען בעפעהלע מען זאָל איהם בעזאָרגען מיט אלע נעטהיגע לעבענס-מיטלען צו דיעזען צוועק. איך האָף אלזאָ, אז אין אייניגע וואָכען אַרום, וועלען אונזערע ביידע לענדער פטור ווערען פון אזא גרויסער לאַסט.“

מיט דיעזען ענטפער האט דער שליח צוריק געקעהרט נאך ליליפוט לאַנד, אונד דער מאַנאַרך פון בלעפוסקו האט מיר אַלעס דערצעהלט וואס עס האט פאַסירט.

אין דערזעלבער צייט אָבער, האט ער מיר אָנגעבאַטען, (נאָר אונטער דעם שטרענגסטען געהיים,) זיין געדיינען שמוץ ווען איך זאָל פערבלייבען אין זיין דיענסט. אָפּוואָהל איך האב געגלויבט, אז ער איז גאַנץ ערנסט, האב איך דעננאך בע- שלאָסען זיך מעהר ניט צו פערטרויען אין העררשער אונד מיניסטאַרען, ווען איך קען דאס נאָר פערטיידען.

דערפאַר, האב איך מיך פריהער זעהר שעהן בעראַנקט פאַר זיינע גוטע אבזיכטען, אָבער איך האב מיך אונטערטהעניגט ענטזאגט אָנצונעהמען דעם פאַרשלאַג.

איך האב איהם געזאגט, דאס נאכדעם דאס גליק, גוט אָדער שלעכט, וויא עס וועט שוין זיין, האט מיר איינמאל בעשערט א שיפעל אין מיין וועג, בין איך ענטשלאָסען, איינער אליין, צו וואַגען אונד מאַכען א רייזע אויף'ן ים, אונד עס איז מיר פיעל ליעבער צו טהון אזא זאך, איידער צו פעראורזאַכען שטרייטיקייטען צווישען אַזעלכע „צווייא מעכטיגע מאַנאַרען.“

איך האב ניט געזעהן, אז דער קיזער זאל דערפאר זיין אונצופריעדן, אונד
איך האב אויך ערפאזעהן, דורך א געוויסען צופאל, אז מיין ענטשלוס האט איהם
געפרייט. דערזעלבער פאל איז אויך געווען מיט זיינע מיניסטערע .
דיעזע צושטאנדען האבען מיך בעוואויגען איך זאל מיך בעאילען שנעלער
אָבצורייזען וויא איך האב מיר אנפאנגס פאָרגעשטעלט. דער הויף וויעדער, וועלכער
איז געווען זעהר אונגעדולדיג אום פון מיר פטור צו ווערען, האט אויך אלעס
מעגליכע געטהאָן, אום מיך מיט אלעס צו בעזאָרגען פיר מיין רייזע.
פינף הונדערט אַרבייטער זיינען געווען בעשעפטיגט אין פערפערטיגען זעגעל־
ליינוואַנד פיר מיין שיפעל, אונד, לויט מיינע בעפעהלע, איז דאס געמאכט געוואָרען
צוזאַמענגעגענדיג זייער ליינוואַנד אין דרייצעהן פאָכען.
אום מיך צו בעזאָרגען מיט שטריק, בין איך געצוואונגען געווען, צוזאַמען צו
דרעהן צוזאַנצונע אונד דרייסיגע פון זייערע דיקסטע שטריק.
נאך שווערער מיה איז מיר געלונגען צו געפינען א גרויסען שטיין ביים ים,
אונד דיזעזען האב איך בעשטימט פיר איין אַנקער.
איך האב געהאט דעם חלב פון 300 קיה, אום אויסצושמירען מיין שיפעל
אונד אויך צו אַנדערע צוועקען.
איך האב געהאט דיא אונגלייבליכע מיה מיר אָבצושניידען דיא העכסטע
בוימער צו מאַכען רודערס אונד זעגעל־בוימער. דאפיא האבען מיר זעהר פיעל גע-
האַלפּען זיינער מאיעסטעטיס שיף'ס סטאַלאַרס, וועלכע האבען זייא גלאַט גע-
מאַכט נאכדעם וויא איך האב פערטיג געמאַכט דיא גראָבע אַרבייט.
אין א מאָנאַט צייט, ווען אלעס איז פערטיג געוואָרען, האב איך געשיקט
דאַריבער אָנזאגען זיינער מאיעסטעט, אום צו געהמען אבשיעד.
דער קיזער אונד דיא קיזערליכע פאַמיליע זיינען ארויס געקומען פון דעם
פאַלאַסט. איך האב מיך אַוועק געלעגט אויף מיין געזיכט אום צו קישען זיין האַנד,
וועלכע ער האט מיר זעהר ננעדיג געגעבען ; דאסזעלבע האט אויך געטהאָן דיא
קיזערין אונד דיא יונגע פרינצען אונד פרינצעסינס פון קיזערליכען בלוט.
זיינע מאיעסטעט האט מיר געגעבען פּוּזיצין בייטלען מיט צו 200 ספרונס
אין יעדען בעזונדער, וויא אויך זיין בילד אין לעבענס־גרויס, וועלכעס איך האב
גלייך אריין געלעגט אין איינער פון מיינע האַנדשוה, אום זיא זאל ניט צוקנייטשט
ווערען.
דיא צערעמאָניען פון מיין אבשיעד זיינען געווען צו צאָהלרייך אום צו בע-
מיהען דעם לעזער דאַמיט בייא דיזער צייט.

איך האב אָנגעלאדען דאס שיפעל מיט גאַנצע אָבעשוונדענע הונדערט אַקסען אונד דרייאַ הונדערט שאַף, מיט ברויט אונד נעטרענקע, אונד אזוי פיעל פערטיג צובערייטעטעס פלייש, וויפיעל 400 קעכערס האבען געקענט אָב-קאַכען.

איך האב אויך מיטגענומען זעקס קיה אונד צווייאַ בוחיעס לעבעדיגע, וויא אויך אזוי פיעל לעבעדיגע שאַף אונד באַראנעס, מיט דער אַבויכט זייא צו פיהרען אין מיין לאַנד, וואו זייא זאָלען זיך פערמעהרען. אום זייא צו געבען עסען אויף דער שיף, האב איך מיטגעפיהרט א היבשעס בינטעל היי אונד א זאַק קאָרן. איך וואָלט געוויס מיטגענומען עטליכע פון דיא מענשעלעך, אָבער דאס איז געווען א זאַך, וואס דער קיזער האט אום קיינעם פרייו ניט געוואָלט צו געבען. אונד, אויסער א טיכטיגע אונטערוכונג אין מיינע קעשענעס, האט מיך דער קיזער בעשוואוירען בייא מיין עהרע, ניט מיטצונעהמען קיינעם פון זיינע אונטערטאָנען, ווען דאס איז אפילו מיט זייער אייגענע איינשטימונג.

האבענדיג אַלעס פאַרבערייטעט אזוי גוט וויא עס איז מיר מעגליך געווען, האב איך אָבעגעגעלט אום 24-טען טאָג פון דעם טאָנאָט סעפטעמבער, 1701, אום 6 אוהר פריה.

וויא איך בין ארויס אַ 4 מיילען פון דעם האַפען אין דעם וועג נאך נאָרד, איז אָנגעקומען א זיר-אַסט ווינט, אונד אום זעקס אוהר אבענד, האב איך געקענט בעמערקען א קליינע אינועל אונגעפעהר א האַלבע מייל ווייט נאך נאָרד-וועסט.

איך האב געזעגעלט פאַרווערטס, אונד געאַנקערט נעבען דיעזער אינועל, וועלכע האט אויסגעזעהען אונבעוואָהנט. דאן האב איך עפעס געגעסען אונד גע-טרונקען, אונד בין געגאַנגען רוהען.

איך האב זעהר גוט געשלאָפּען, אונד, ווען איך האב קיין טעות ניט, האט דאס געדויערט אַ זעקס שטונדען צייט, דען מיט א פאאר שטונדען שפעטער נאך מיין ערוואַכען, האט שוין אָנגעהויבען צו טאָנען. עס איז געווען א שעהנע נאַכט.

איך האב געגעסען פריהשטיק, איידער דיא זונן איז אויפגעגאַנגען, אונד נאכדעם וויא איך האב אַרויף געצויגען דעם אַנקער, איז אָנגעקומען א גוטער ווינט, האב איך אָנגעפאַנגען צו זעגלען אין דערזעלבער ריכטונג וויא דעם לעצטמען טאָג. מיין וועג האב איך געוועחלט לויט נאך דעם: קאַמפּאַס וואס איך האב גע-האט אין קעשענען.

מיין אַבויכט איז געווען צו גרייכען, ווען מעגליך, איינע פון די עזע אינזלען, וואס איך האב געהאט אורזאכע צו גלויבען, אז זיין געפינען זיך אין דער נאָרד־אָסט זייט פון וואן די עמען'ס לאַנד.

דעם נאנצען טאָג, האב איך קיין זאך ערבליקט, נאָר אויפן אנדערן טאָג, אונגעפעהר אום דרייא אוהר נאכמיטאג. ווען איך האב אָבערזיזט אונגעפעהר 24 מיילען פון בלעפוסקו, האב איך ערבליקט א זעגעל זיך בעווענענדיג נאך זיד־אָסט. איך האב געזענעלט נאך אָסטען.

ווען איך האב מיך דערנעהנטערט צו דער שיף, האב איך געגעבען א סיגנאַל, נאָר איך האב ניט געקריעגען קיין ענטפער. אונטערדעסען האב איך געשפירט, אז איך דערנעהנטער מיך אלץ מעהר צו דער שיף.

איך האב אויסגעצויגען דיא ליינוואַנד פון אלע מינע זעגעל־בוימער אונד זיין שטעלענדיג אקוראַט צום ווינט, האב איך אלעס מעגליכע אָנגעווענדעט זיא צו דערגרייכען. נאך א האַלבע שטונדע צייט, האט זיא מיך ערבליקט; אַרויף געצויגען איהר פאָהן אונד אָבערפייערט א קאנאָן.

עס איז ניט לייכט צו בעשרייבען דיא פרייד וואס איך האב געשפירט, ווען איך האב מיך געזעהען אַזוי נאהענט צו מיין אונערווארטעטער האָפנונג, וועדער צוריק צו סעהרען אין מיין בעליעבטעס פאטערלאַנד אונד זיין נאך אמאל צוזאמען מיט מיין פרוי אונד קינדער.

דיא שיף האט איינגעצויגען איהרע זעגעלען, אונד ווען איך בין צוגעקומען געבען איהר, איז עס שוין געווען צווישען זעקס אונד זעבען אוהר אבענד, אום זעקס־אונד־צוואנציגסטען סעפטעמבער.

איהר קענט זיך נאר קיין בעגריף ניט מאכען וויא מיין הארץ האט אין מיר געמאַנצט פאר פרייד נאך זעהענדיג, אז דאס איז איין ענגלישע שיף.

איך האב באלד ארויין געלעגט מינע קיה אונד שאָ; אין מיין ראַק־קעשענע, אונד בין אַרויף געקראַכען אויף דער שיף, מיטנעהמענדיג מיין ביסעל פראַוויאַנט וואס איך האב געהאט.

דאס איז געווען איין ענגלישע האַנדעלס־שיף, וועלכע האט צוריק געקעהרט פון יאַפּאַן דורך דיא נאָרד זיד ימים.

דער קאַפיטאַן, א געוויסער דזשאָהן בידדעל, פון דעפּטפאָרד, איז געווען זעהר א ליעבער מענש אונד איין אויסגעצייכענטער זענפאָהרער.

מיר האבען זיך דאַן געפונען אויפן זיד־ים, אונד עס זיינען געווען פופציג מענשען אויף דער שיף. איד האב אויך דאָרט בעגענענט מינעס איין אלטען

קאמערצד, מיט דעם נאמען פעטער וויליאמס, וועלכער האט מיך נוט רעקאָמענדירט צום קאָפיטאָן.

דער קאָפיטאָן האט מיך דאָן זעהר נוט בעהאַנדעלט אונד פערלאַנגט איך זאָל איהם דערצעהלען פון וואַנען איך קום, אונד וואוהין איך פאָהר.

איך האב איהם מיטגעטהיילט מיין געשיכטע אין קורצע ווערטער, אָבער דער נוטער קאָפיטאָן האט געמיינט, אז איך רעד פון וועג, אונד דאס דיא געפאָהרען אויף'ן ים, וואס איך האב אויסגעשטאַנען, האבען געריהרט מיין פערשטאַנד.

זעהענדיג דיא אונגלייבליכע מיענע אויף זיין געזיכט, האב איך גלייך אַרויסגענומען מיינע בהמות מיט דיא שאָף פון דער קעשענע. דאס האט איהם נאך פיעלער בעוואונדערונג באַלד איבערצייגט, אז איך בין ניט משוגע אונד איך זאג דיא ריינע וואַהרהייט.

דאָן האב איך איהם געצייגט דאס גאָלד וואס דער קייער פון בלעפוסקו האט מיר געגעבען, וויא אויך דאס בילד פון זיינער מאַיעסטעט אין דער לעבענס-גרויס אונד מאַנכע אנדערע זעלטענהייטען פון דיעזען לאַנד.

איך האב איהם געגעבען צווייא בייטלען פון צו צווייא הונדערט ס פּרונס, אונד איך האב איהם פערשפראַכען, דאס ווען מיר וועלען אַנקומען נאך ענגלאַנד, וועל איך איהם פּרעזענטירען מיט א קוה אונד א גרויסע שאָף מיט א שעפעלע.

איך וועל ניט בעמיהען דעם לעזער מיט דיא איינצעלהייטען פון דיעזער רייע, וועלכע איז געווען מייסטענטהיילס זעהר א גליקליכע. מיר זיינען אָנגעקומען נאך דאָנו, אַם 12-טען אפריל, 1702.

בלויז איין אונגליק האב איך געהאט, אונד דאס איז, וואס דיא מיינ אויף דער שיף, האבען בייא מיר אוועק געגנבעט איינע פון מיינע שאָף. איך האב נאכהער געפונען איהרע ביינער אין א לאַך, וואו דאס גאַנצע פלייש איז געווען אָבער פּרעסען.

מיינע איבריגע בהמות האב איך אַרונטער גענומען אויף דער יבשה אין זיכעהייט, אונד זייא געלאָזען זיך פאַסען אויף א לאַקע אין גרינוויטש. דאָרט איז דאס גראָז זעהר דין, אונד דאס האט פּעראורזאכט וואס זייא האבען זיך נוט געפּיטערט, אָבוואַהל איך האב אימער מורא געהאט אז איך וועל פאַר זייא ניט קענען געפינען קיין פאַסענדע פאַשע.

איך וואָלט זייא אויך ניט געקענט אויסהאַלטען אזא לאַנגע רייע, ווען דער

קאפיטאן וואָלט מיר ניט געגעבן; מאַנכע פון זיינע פיינסטע קובענס, וועלכע איך האב צוריען אויף מעהל, אונד דאס אויסמישענדיג מיט וואַסער, האט עס געדיענט אַלס זייער שפייז.

דיא קורצע צייט וואס איך האב פערבראַכט אין ענגלאַנד, האב איך פער-דיענט זעהר פיעל געלד דערמיט וואס איך האב געצייגט צו פיעלע גרויסע לייט מיינע בהמות.

איידער איך האב אָנגעפאַנגען מיינ צווייטע רייזע, האב איך זיין פערקויפט פאַר זעקס הונדערט פונט שטערלינג.

זייט דער צייט וואס איך האב לעמטצענס צוריס געקעהרט, זעה איך, אַז דער מין האט זיך שטאַרק פערמעהרט, איבערהויפט דיא שאָף, וועלכע איך האָף, אַז זיין וועלען פיעלע נוטצען ברענגען פיר דיא וואָל-פאַבריקאַנטען דורך דער פיינקייט פון זייערע האַר.

איך בין בלוז פערבליעבן צווייא מאַגאַט מיט מיינ פרוי אונד פאַמיליע, ווייל מיינ גרויסע לוסט צו זעהען פערעמדע לענדער, האט מיך ניט געלאָזען רעהען צו הויז.

איך האב געלאָזען פופצען הונדערט פונט שטערלינג בייא מיינ פרוי אונד זיא אויך איינגעריכטעט אין א נומער וואָהנונג פון רעדקליף.

מיינ איבריגעס פערמעגען, האב איך מיט מיר געפיהרט. דאס איז בעשטאַנען טהייכווייז פון געלד אונד א טהייל אין סחורה. איך האב געהאַפט דאָדורך צו פער-גרעסערן מיינ פערמעגען.

מיינ עלטעסטער אָנקעל דזשאָהן, האט מיר צוריק געלאָזען א ירושה אין לאַנד געבען עפפינג, וואס האט איינגעבראַכט אונגעפעהר פופציג פונט שטערלינג א יאַהר. איך האב נאך געהאט איין אנדערעס געשעפט אין פעטער ליון, וואס האט מיר איינגעבראַכט אויך אַזוי פיעל.

אויף דיזער אַרט, איז קיין געפאָהר געווען, אַז איך וועל צוריק לאָזען מיינ פאַמיליע זיין זאָלען חלילה בעדאַרפען אָנקומען צו פערעמדע אום הילפע.

מיינ זוהן דזשאָהני, וועלכער האט אַזוי געהייסען נאך מיינ אָנקעל, האט דא-מאלס געלערענט אין שולע אונד איז געווען א נאנץ פלייסגעס קינד.

מיינ טאָכטער בעטטי (וועלכע איז שוין יעטצט פערהיראַטהעט צו א וואָהל-האַבענדען מאַן אונד האט קינדער), איז נאך דאמאלס געזעסען אונד זיך בע-שעפטיגט מיט געהען פאַרן הויז.

איך האב מיך געזעגענט מיט מיין פרוי, זוכן אונד טאָכטער; יעדער פון
אונז האט געוויינט, אונד איך האב מיך אויפגעזעמט אויף דער שיף „אדווענטור“,
וואס איז געווען א היבשע האַנדעלס־שיף, וועלכע האט גערייזט נאך סוראט. קאַ-
פיטאַן דזשאהן ניקאָלאָס, פון ליווערפּול, איז געווען דער קאָמאַנדאַנט.
אַבער דער בעריכט פון דיעזער רייזע, מוז געלעזען ווערען אין צווייטען טהייל
פון מיינע רייזע־בעשרייבונגען.

ע נ ד ע.

נאכבעמערקונגען פון דעם איבערוועטער.

גוליווער'ס ריזען.

דער לעזער האט דאָ געהאט א בוך צום לעזען אין דער אידישער שפראַכע, וועלכעס איז ביו יעטצט, שוין איבערוועטצט געוואָרען ניט נאָר אין אלע אייראָפּע- אישע שפראַכען, זאָנדען אויך אין אַראַביש, סיריש, טערקיש אונד א פּאָאר דיאַ לעקטען פון אינדיען.

דיא פערפאַסונג רופט זיך א טהייל פון „גוליווער'ס ריזען.“ דאס בוך, הייסט עס, איז געשריבען געוואָרען פון א מאַן מיט דעם נאמען גוליווער, וועלכער האט זעלבסט דורכגעמאַכט דיזעע ריזען.

דיא ערשטע ריזע רופט זיך אין ענגלישען אַריניאל *A Voyage to Liliput* (א ריזע נאך ליליפוט.) ליליפוט, אייגענטליך, הייסט קליין, אונד, צו דער געגענד ווערטיגער צייט, איז דיזער נאמען פיר קליין געוואָרען אזוי פאַפּולער אין אלע מאָדערנע שפראַכען, דאס דיא קליינע מענשען, קארליקעס אָדער צווערנען, ווערען אָנגערופען ליליפוטאַנער נאך דעם נאמען פון גוליווער'ס מענשעלעך, וועלכע ער האט בעזוכט.

גוליווער, הייסט עס, האט געמאַכט פיער ריזען: דיא ערשטע איז, וויא מיר האבען שוין בעצייכענט, אונד דיא צווייטע רופט זיך *A Voyage to Brobdingnag*, אָדער „א ריזע צו דיא ריזען“; דיא דריטע איז, *A Voyage to Laputa, Balnibarbi, Lugganag, Glubbubdrib, and Japan* (א ריזע נאך לאַפּוטאַ, באלניבאַרבי, לוגנאַנאַג, גלובברוברריב אונד יאַפּאַן.) בעסער געזאגט, איז דיא דריטע ריזע מעהר בעקאַנט אלס דיא „פליהענדע אינזל.“ דיא פיערטע הייסט *A Voyage to the Honyhnhms* (א ריזע צו דיא אָנהינהנמס.) אָדער, אום עס בעסער צו פערשטעהען, הייסט עס, „א ריזע צו דיא פערד וואס לעבען אלס מענשען אונד צו דיא מענשען וואס לעבען נאך ערנער וויא פערד.“

אָט דאס אלעס צוזאמען, בילדעט גוליווערס רייזען אונד איז א בוך וואס ווערט בעטראכט אלס א הויכעס קלאסישעס ווערק, אָהן וועלכען קיין בעדייטענדע ליטעראטור קען זיך בענגעהען.

דיא ערשטע רייזע, וועלכע מיר רופען אָן „דיא קליינע מענשעלעך“, האט שוין דער לעזער דורכגעלעזען. עס איז ווירקליך א שעהנע אונד אונטערהאלטענדע געשיכטע; „אָבער“, וועט דער לעזער זאגען, „זיא איז גוט פאר קליינע קינדער, ניט פאר גרויסע מענשען מיט א געזונדען פערשטאנד.“

אָט דאָ טאָקי ליענט דיא חכמה! זיא איז גוט פאר קליינע קינדער אונד פאר קליינע מוחות וואס פערשטעהען ניט פיעל, אָבער זיא איז נאך פיעל בעסער פאר גרויסע אונד ערוואקסענע מענשען, וועלכע געפינען דאָרט א וועלט מיט אידעען, קריטיק, איבערויכט אונד מענשליכע שוועכען. מען מוז שטודירען ניט נאָר יעדע שורה, זאָנדערן יעדעס וואָרט שפיעלט א ראָלע, אונד א בוך וואס דיא אלגעמיינע קריטישע וועלט האט דאס געשטעמפלט מיטן זיעגעל אלס קלאס-סיקער, איז דאס ווערטא צו פערטרעטען דעם פראָטין פון ניטצליכער ליטעראטור.

גוליווערס רייזען געפינען זיך אין דער ענגלישער שפראכע אין אונזעהליגע אויסגאבען. מאַנכע האבען זעהר לאַנגע פירושים דאָרויף, געשריעבען פון היסטאָריקער, דענקער אונד פילאָזאָפֿען.

אין פראַנצויזיש געפינען זיך ניט וועניגער אַלס 20 איבערזעטצונגען מיט פירושים. אין דייטש געפינען זיך אויך עטליכע איבערזעטצונגען.

אונזער אידישע שפראכע האט לעטצענס אריין געקריגען זעהר ניטצליכע ווערקע, אונד עס איז צו האָפען, אַז גוליווערס רייזען וועלען ניט זיין צו פריה אריין געבראכט אין אונזער ליטעראטור, אונד דאס אידישע הובליקום איז שוין גענוג פאַרסנעשריטען אום אויך אַזעלכע ווערקע צו פערדייען.

ווער איז געווען גוליווער ?

דיא פראַגע איז יעצט: האט דער רייזענדער, אָדער דער שרייבער פון דיעזע רייזען, ווירקליך געהייסען גוליווער ?

מיט אונגעפעהר א פאָאר הונדערט יאָהר צוריק, ווען דיעזעס ווערק איז צום ערשטען מאל ערשינען אין דער ענגלישער שפראכע, האט עס געטראגען פאַלגענדען טיטעל פון דעם פערפאַסער :

Lemuel Gulliver,
First a Surgeon and than a
Capitan on Several Ships.

(לעמועל גוליווער, פריהער א דאָקטאָר אונד דאָן א קאָפיטאָן אויף עמליכע

שיפען.)

יא, דאמאלס האבען ווירקליך פיעלע געגלויבט, אז דער נאמען פון דעם פער-
פאָסער, איז טאָקי גוליווער, נאָר דיא ליטעראַרישע ווערט האט דאָ דערקענט א
בריליאַנטענע פּעדער פון א מיכטיגען שרייבער, וועלכער וויל זיין נאמען ניט אַרויס
ווייזען דורך געוויסע פּאָליטישע אורזאַכען.

דיא נאהענטע בעקאַנטע פון דעם פּערפּאָסער, האבען גאַנץ גוט געוואוסט
ווער דער שרייבער איז, אָבער זייא האבען דאס געהאַלטען בסוד הסודות, דען
זאָנסט וואָלט מען איהם פּערשיקט.

שפּעטער האט מען ערפּאָהרען, אז דער פּערפּאָסער איז געווען דער בעריהמ
טער גייסטליכער יאָנאַטהאַן סוויפט.

יאָנאַטהאַן סוויפט איז געבוירען געוואָרען אַם 30-טען נאָוועמבער 1667 אין
דובלין, אירלאַנד. זיין פאטער איז געשטאַרבען, וועהרענד זיין מוטער האט נאך מיט
איהם געשוואַנגערט.

ער האט גענאָסען א גוטע ערציהונג אונד איז געווען א גרויסער געבילדעטער
מענש אין זיין צייט. שפּעטער האט ער זיך אויך זעהר פיעל בעטהייליגט אין דער
ענגלישער פּאָליטיק, אונד זיינע ווערקע זיינען א רעזולטאַט פון יענע אונרוהיגע פּאָ-
ליטישע צייטען.

אונטער דיא פיער רייע־בעשרייבונגען וואס מיר האבען פריהער אויסגערעד-
בענט, ווערען בעמראַכטעט זיינע ערשטע צווייא אַלס דיא בעסטע; דאס הייסט,
פריהער „דיא קליינע מענשעלעך“, אונד דאָן „דיא ריעזען“, אָדער „דיא רייע נאך
בראַבדינגנאַג.“

„דיא ריעזען“ וועט באַלד ערשיינען פון דרוק נאך „דיא קליינע מענשעלעך“,
אונד, מיר האָפען, אז דיעזע צווייא ווערקע וועלען מאַכען זעהר גוטע ווירקונג אויף
אידישען פובליקום, אונד זייער קלאַסישער ווערט וועט אַקצעפּטירט ווערען וויא
עס פאַסט פיר פּערנינפּטיגע מענשען.

דיא אידעע פון אנדערע וועלמען.

אָבוואַק יאָנאַטהאַן סוויפט, דער פּערפּאַסער פון גוליווער'ס רייזען, האט געדעכט אין א צייט, ווען דיא אסטראָנאָמישע וויסענשאַפט האט נאך ניט געהאט עררייכט דיא יעמציניגע שטופע, דעננאך שיינט עס, אז ער האט שוין מיט זיין שאַרפּזיניגען מח בעגריפען דאס, וואס דיא גרויסע געלעהרטע דערצעהלען אונז יעמציט.

דיא אסטראָנאָמישע וויסענשאַפט אונד גוליווער'ס רייזען, אויסער זייער פּאָד ליטישען ציעל, האבען א גרויסען שייכות מיט אנאָדער. דיא אסטראָנאָמיע איז ווירקליך זעהר אַלט; ניט נאָר דיא אשורים, בבליים, פרסאים אונד עגיפּטער האבען שוין געוואוסט, אז עס זיינען פּערהאַנדען שטערען גרעסער וויא אונזערע נאַצע ערד איז, זאָנדערן אויך דיא גאַנץ אַלטע אינדיער אונד אַלטע כינעזער האבען דערפון געשפּראַכען.

אָבער דיא אסטראָנאָמיע, וויא עס שיינט, איז נאך געווען אין דיא וויקעלעך ביז מיט א פּאָר הונדערט יאָהר צוריק, אונד מענשען האבען איבער איהר מעהר געדטרוימט וויא געוואוסט.

מען האט זיך משער געווען מיט זאָגענאַמע וויסענשאַפטליכע סברות, אז דיא שטערען זיינען גרויסע אונד אונגעהייערע קערפּערס, נאָר גענויעס האט מען דאָריבער ניט געקענט וויסען.

ערשט אין סוויפט'ס צייטען, האט מען אָנגעפּאַנגען עפעס פּאָזיטיוועס צו בעגרייפען, אז אונזער ערד איז נאָר א שוואכער פּונקט אין דער אייביגער אונענדליכ־קייט. נאָר דיזעזע בעהויפטונגען האבען נאך געהאט זעהר וועניג אנהענגער, אונד זייא זיינען געלעגען אויסשליעסליך אין דיא הענד פון געזעהלעטע וויסענשאַפטליכע מענער.

נאך מעהר, עס איז אפילו שווער געווען צו פּערברייטען דיא אידעע, אז דיא ערד איז א קוגעל, אונד איז ניט פּלאַך וויא א טיש. דיא מעגשהייט האט זיך דאמאלס פיעל מעהר בעשעפּטיגט מיט רעליגיעזע צערעמאָניען אַלס מיט פּאָזיטיווער וויסענשאַפט.

דאס גרעסטע וואונדער איז, וואס סוויפט, וועלכער איז זעלבסט געווען א גייסטליכער, האט אַקצעפּטירט בעסער דיא וויסענשאַפטליכע טעהאַרען, אַלס צו פּראָפּאָנאָדירען דיא אידעע, אז דיא ערד שטעהט אונד דיא זונן דרעהט זיך אַרום איהר, וויא מייסטענס גייסטליכע האבען עס פּערלאַנגט.

עס ווייזט זיך ארויס, פון כוויפט'ס שריפטען, אז ער איז געווען פאָלקאָמען
איינפערשטאָנען מיט דיא אסטראָנאָמען, דאס דיא ערר איז א קונעל, אונד דערצו,
איין אונבעדייטענדער קונעל געגען דער מעכטיגער זונ; ארום וועלכער זיא דרעהט
זיך. ער האט אויך געוואוסט, אז עס געבען אויך אנדערע שטרען וואס דרעהען
זיך ארום דער זונ, אונד מאַנכע פון זייא, זיינען פיעל גרעסער וויא אונזער ערד.

נאך אלע וואהרשיינליכקייטען, איז סוויפט, טראָטן זיינע בעשעפטיגונגען אלס
נייסטליכער, אויך געווען א געלערענטער מענש, אונד אויסער זיין טיכטיגען אנטהייל
אין פאָליטיק, האט ער געהאט א גוטע בעקנטשאפט מיט דער עקזיסטירענדער
וויסענשאפט פון זיין צייט.

דאס וואונדערבארע אָבער אין זיינע שריפטען, זעהען מיר ארויס פון זיין
פאנטאזיע איבער נאך אנדערע וועלטען.

צום ביישפיעל, זיין בעגריף איבער מענשעלעך וויא אין ליליפוט לאנד אונד
זיין אויפפאסונג איבער מענשען צוואנציג מאל, אָדער נאך מעהר, אזוי גרויס וויא
מיר זיינען, צייגט א ווייטערן בעגריף אין דער אסטראָנאָמישער וויסענשאפט.

דיא מאָדערנע אסטראָנאָמען דערצעהלען אונז אונד בעווייזען, אז ארום דער
זונ וואנדערן אכט גרויסע שטרען אָדער וועלטען. דער ערשטער איז מערקור,
וועלכער איז קלענער וויא א פערטעל פון אונזער ערד; דער צווייטער איז ווענוס,
באָלד אזוי גרויס וויא אונזער ערד; דאן קומט אונזער ערד; נאכדעם מאַרס,
עטוואס איבער א העלפט אזוי גרויס וויא אונזער ערד; יופיטער, איבער טויווענד
מאל אזוי גרויס וויא דיא ערד; דא סאַטורן, אוראַנוס אונד נעפטון.

אום זיך ניט אריין צו לאָזען אין צו ווייטע אסטראָנאָמישע ויבוחים, וועלען מיר
נאָך דאָ דערמאָהנען וואס דיא אסטראָנאָמען זאנען איבער מאַרסן.

דיעזער שטרען מאַרס, וועלכער איז מעהר וויא א העלפט אזוי גרויס וויא
אונזער ערד, האט גראַדע אזא לופט־דעק ארום זיך וויא דיא ערד האט. מיר זעהען
גאנץ גוט מיט דיא שפאקטיווען א נאָרד־פאָל מיט א זיד־פאָל, וועלכע ווערען
שטאַרק בעדעקט מיט שנעע אין דיא ווינטער־צייטען, אונד דאן, ווען דער זומער
קומט דאָרט, שמעלצען זייא זיך. אָבער דאס איז נאך וועניג; מיר בעמערקען ימים,
אונד, דערצו, אזעלכע רעגעלמעסיגע קאנאלען, וועלכע איבערציינען אונז, אז זייא
זיינען ניט געמאַכט פון קיין נאטור־צופאל, זאָנדערן פערנוגפט האט זייא געפלאַנט
אונד דורכגעפיהרט.

עס איז אמת, מיר האבען נאך ניט אזעלכע שפאקטיווען אום צו קענען זעהען

אויפ'ן מאַרס דיא לעבעדיגע ברואים, אָבער מיר קענען אָננעהמען, מיט פיעל אָדער וועניגער זיכערהייט, אז דאָרט זיינען ווירקליך דאָ ברואים.

אונד וואָרום זאָל מאַרס ניט האבען קיין לעבעדיגע ברואים וויא עס געפינען זיך אויף דער ערד? אַלע צושטענדען דייטען דאָרויף, אז ברואים מוזען דאָרט זיין. עס איז יעמט ניט דיא פראַגע וויא דיא ברואים זעהען אויס, אויב זיא זיינען אין דער פאָרמע פון מענשען וויא אויף דער ערד, אָדער זיא זיינען גרויסע פלעדער-מייז. דיא הויפטזאך איז, אז מאַרס האט לעבעדיגע בעשעפענישען, אונד, עס איז מעגליך, אז זיא זיינען נאך קליגער אַלס מיר, אונד שטעהען פיעל ווייטער פאָרטגעשריטען אין דער ערפאָהרונג פון נאטורס געהיימיסע אַלס מיר עררביעוואָהנער.

דיא אסטראָנאָמען געבען אָן גענוג אורזאכען וואָרום זיא קענען זיין קליגער אונד פאָרטגעשריטענער וויא מיר זיינען.

יעמט לאָמיר אָננעהמען, אז מאַרס האט מענשען אין דער פאָרמע וויא מיר זיינען. מאַרס איז אָבער בעדייטענד קלענער, אונד, לויט דער קליינהייט פון זיין קערפער, דאָרף ער פראָדוצירען קלענערע ברואים; דיא דאָרטיגע מענשען אַלזאָ, זיינען בעדייטענד קלענער וויא מיר זיינען.

יפֿיטער וויעדער, וועלכער איז דער גרעסטער שטערען אין זונען־סיסטעם, אונד איז איבער טויזענד מאל גרעסער וויא אונזער ערד, דאָרף אַלזאָ האבען, (ווען ער האט נאָר) אונגעוויינענע גרויסע מענשען אויף זיך.

דיא וואָהרהייט איז, אז דאס איז א וויסענשאַפֿטליכע פֿלוידערייא. דיא ריינע אונד בעשטימטע וויסענשאַפֿט, לאָזט ניט צו אזעלכע אונבעשטימטהייטען. אָבער, וויא דיא זאך איז, האט אזא פֿלוידערייא אַרויס גערופען א לעבהאפטע אינטערעסע אין דער וועלט, אונד, אין דער לעמטער צייט, זיינען אָנגעשריעבען געוואָרען היבשע עטליכע ביכער דאָריבער.

ווען סוויצט האט געלעבט, האט דיעזע וויסענשאַפֿטליכע פֿלוידערייא נאך ניט געהאט אזא בעשטימטען כאַראַקטער וויא יעמט, אונד 99 פראָצענט דער מענשהייט האט בעטראַכטעט דיעזע ערד אַלס דעם אַלסדינג אין דער וועלט. זאָנאָר דעם ניהנום האט מען ניט אוועק געשמעלט ווייטער וויא אין א גרוב פון ערניץ א מדבר, וואו דער שטן מיט זיינע מחבלים שטעהען אונד הייצען איין אויווען פאר דיא רשעים, וועלכער ברענט טאָג אונד נאַכט.

עטוואַס העכער פון דער ערד, האט מען נאָר בעעהרט נאָט מיט זיינע מלאכים. אפילו ווענען דעם גרענדן איז געווען א גרויסער קלקול; מאַנכע רעליגיעזע פאָר-שטעהער האבען געוואָלט דער גרענדן זאָל זיין אין הימעל, אָבער פיעלע אַנדערע

האבען געזאגט, אז דער גרענד איז אלץ דאָ אויף דער ערד, ערנענדוואו אין אזיע, וואו אָדס הראשון אונד הוה, האבען צום ערשטען מאל געמאכט בעקאנטשאפט מיט'ן נחש־הקדמוני, אונד יעצט שטעהען דאָרט מלאכים מיט דעם להט־החרב־המתהפכת, אונד פּערהיטען, אז אונגעווארטע געסט זאָלען אַהין ניט אריין קומען.

עס איז אַלזאָ אַרויס צו זעהען, אז דיא מענשען האבען זיך ניט געקענט אָב־געוועהנען פון דער בעהויפטונג, דאס דיעזע ערד איז דער עולם ומלואה, אונד העכער פון דיעזער ערד, עקזיסטירט אַלעס נאָר פיר אונז יחסנים, מענשען; וויא דיא ביבעל זאגט קורץ: „דיא זונן דאָרף לייכטען בייא טאָג אונד דיא לכּנה מיט דיא שטערען בייא נאַכט“ — בלוז צוליב דעם מענשען.

סוויפט איז געווען א פּראָרוקט פון יענער מענשהייט, וועלכער האט זאָגאַר מיט דער פּאָנטאזיע מורא געהאט צו פּערלאָזען דיעזע ערד. ער האט געוואוסט, אז עס זיינען דאָ נאך אנדערע וועלטען, נאָר, ווען ער איז געגאנגען זוכען זיינע קליינע מענשעלעך אונד ריעזען, האט ער דיא ערשטע געטראָפּען אין דיא וועסט אינדיעס, אונגעפּעהר צווייטען קובא אונד פּאָרטאָ ריקאָ, אונד דיא אנדערע אין דער נאַכבאַר־שאַפט פון דער אינזעל מאדאגאַסקאַר, וועלכע איז יעצט בעהעררשט פון פּראַנקרייך.

צו דער געגענווערטיגער צייט פון באַהנען, טעלעגראַפּען אונד טעלעפּאָנען, אונד איבערהויפט, פון שנעל־דאַמפּפּער, איז פאַר דעם אייראָפּעער דיא געגאַנטע געגענדען א „שפּאַן וועג“, וועהרענד אין סוויפּט'ס צייטען, איז דאס געווען, וויא מען זאגט בייא אונז אידען „נאך ווייטער פון יענער וייט סמבמיון.“

א מאָדערנער שרייבער וואָלט זיך בעסער געוועהלט פיר זיין פּאָנטאזיע דיא ווייטע הימלישע קערפּערס אונד ער וואָלט דאָרט געפונען זיינע געווינשמע ברואים, אום דורכצופיהרען זיין אויפגאַבע. פיעלע האבען עס שוין אויך געטהאָן. סוויפט אָבער, האט זיך ניט געקענט פּאַרשטעלען וויא אזוי ער קען אַרומטער געהמען זיין העלד גוליווער פון דער ערד אונד איהם אוועק טראגען אין דער אונגענדליכקייט.

זיין פּאָליטישער צוועק.

סוויפט, אָבוואָהל א נייסטליכער אונד געלעהרטער, איז ער אויך געווען א וועלטס־מענש.

זיין ביאָגראַפיע איז פול מיט אַזעלכע ראָמאַנטישע עראייניסעס, וועלכע קענען אָנפיללען גאַנצע ביכער מיט אינטערעסאַנטע מענשליכע שוועבען אונד זשעניאַלען שאַרפּזיגן.

אויב דאס איז אמת, אז יעדער זשעניע האט אויך פיעלע שוועבען, דאן האט עס סוויפט'ן ניט געפעהלט אין קיין שוועבען.

יאָנאַטאַן סוויפט איז געבוירען געוואָרען נאכדעם וויא זיין פאטער איז גע- שטאָרבען; זיין ערשטע ערציהונג האט ער גענאָסען ביא זיין אַמע, וועלכע איז מיט איהם ענטלאָפּען נאך ענגלאַנד. נאכדעם איז ער צוריק געבראכט געוואָרען נאך אירלאַנד, וואו ער האט דורכגעמאַכט דיא רעגעלמעסיגע שולע פון יענער צייט, אָבער ער האט זיך אין דיא שולען ניט אויסגעצייכענט; אין געגענטהייל, ער האט געהאט א נאמען אלס א סטודענט וואס האט ניט געשטודירט קיין איינציגען געגענ- שטאַנד וואס דיא פּראָפּעסאָרען האבען אונטערריכטעט.

דאָגעגען אָבער, האט זיך סוויפט אויסגעצייכענט אלס איינער פון דיא ווילדעסטע סטודענטען, אונד זיינע שפיטצלעך זיינען געווען בעריהמט.

נאכדעם וויא ער האט געקריעגען א טיטעל — וואס איז איהם אָנגעקומען מיט גרויסע צרות — איז ער געוואָרען סעקרעטער ביא דעם דאמאליגען ענגלישען דיפּלאָמאַט אונד פּאָליטיקער סיר וויליאם טעמפעל, וואו ער האט געמאַכט א טיכטיגע בעקאַנטשאַפט מיט דער עקזיסטירענדער אייראָפּעאישער פּאָליטיק בכלל, אונד מיט דיזער פון ענגלאַנד בפרט.

מיט א פאאר יאָהר שפעטער האט ער פערלאָזען דיזעז בעשעפטיגונג אונד צוריק געקעהרט נאך אירלאַנד וואו ער איז געוואָרען א גייסטליכער אויף דער רע- קאָמענדאַציע פון זיינע פּאָליטישע פריינדע.

זיין קאַריערע אלס גייסטליכער, איז געווען מערקווירדיג דערפאַר, ווייל ער האט איבעראַל געשפיעלט א דאָפעלעס לעבען. ער איז פערבליעבען א פּאָליטיקער, אונד, פּרעדיגענדיג אין דיא קירכען דיא קריסטליכע מאָראַל, האט ער דערווייל געשפיעלט א האלב טוצען לייעבעס מיט וועמען עס האט זיך געמאַכט אונד מיט וועמען ער האט געקענט.

איינע פון דיזעז לייעבעס איז געשפיעלט געוואָרען מיט א געוויסע פרייליין סטעללא, א בעריהמטע שעהנהייט אונד זעהר א געבילדעטע. דיזעז לייעבע איז גע- שפיעלט געוואָרען אין געהיים יאָהרען-לאַנג, מיט דעם וויסען פון דיא העכסטע גייסטליכע, סוויפט'ס פריינדע, אונד האט זיך געענדיגט דערמיט וואס זייא האבען ביידע חתונה געהאט.

אָבער מיט א קורצער צייט נאך דער חתונה, האבען זייא אויפגעהערט צו לעבען מיט אַנאַנדער, אונד סוויפט האט פערבראַכט זיין צייט מיט אַנדערע פרייענ- דימער. נאָר זייט יענער צייט איז ער געווען איין אַנדערער מענש אונד זיך געשפירט

ועהר אונגליקליך. מען בעהויפטעט, אז דיא אורזאכע דערפון איז, וואס ער האט ערפאזערען, אז ער זעלבסט איז דער זוהן פון סיר וויליאם טעמפעל, אונד סטעללא, זיין פרוי, איז סיר וויליאם טעמפעל'ס א טאכטער.

אום זיין שמערין צו אונטערדריקען, האט ער זיך נאך אמאל געשטירצט אין דער ענגלישער פאליטיק, וועלכע האט דאמאלס געבילדעט צווייא פארטייען, דיא ווהיגו אונד דיא טאָריס. סוויפט איז געווען א טאָרי אונד אין קעניגין אננא'ס צייטען וויא אויך אין א היבשער רעגירונגס-צייט פון קעניג געאָרג I, האט ער געהאט א גרויסען איינפלוס אין דיא פאליטישע אנגעלעגענהייטען פון ענגד לאַנד.

גוליווער'ס רייען, ווען מען שטודירט זייא נאָר מיט א קריטישעס אויג, בער מערקט מען זאָפאָרט כמעט א פאָלשטענדיגעס בילד פון דעם דאמאליגען ענגלישען הויף, אונד מען קען אויך לייכט צופאסען דיא נעמען פון דיא מיניסטאָרען (איבער-הויפט אין דיא "קליינע מענשעלעך,") צו דיא מיניסטאָרען פון קעניגין אננא'ס צייטען אונד אויך פון איהר נאכפאָלגער געאָרג I.

דאס איז געווען זיין פאליטישער צוועק, צו טרעפען זיינע שונאים, אָדער דיזענע, וועלכע ער האט גערעכענט אלס צו דום אום דיא מאכט פון רעגירונג זאָל זיין אין זייערע הענד.

אונד דער זעלטענער סוויפט, איז זאָנסט אויך געווען א גרויסער מענשען-קענער, אונד אין זיינע פאנטאזיע-רייען, וואו ער שילדערט דאכט זיך פערזאָנען, וועלכע עקזיסטירען נאר ניט, געפינען מיר פיעל מעהר נאטירליכקייט, וויא אין מאַנכע מאָדערנדע "רעאליסטישע" שרייבער.

אלענדארפ'ס מעטהאדע

פון אלכסנדר הארקאווי

איז א ניצליכער בוך גרינדליך אויסצולערנען די ענגלישע שפראכע.

א בוך פון 600 זייטען.

זיין ריכטיגער פרייז אין אלע שפראכען איז 3 דאלאר,

אין אידיש — נור \$ 2.00

אלענדארפ'ס מעטהאדע איז אנערקענט אין דער גאנצער וועלט פיר דיא בעסטע, ווייל דיא פראקטיק האט בעוויזען, דאס זיא איז זעהר לייכט און גוט פיר יעדען וואס וויל זיך אויסלערנען דיא ענגלישע שפראך און א לעהרער.

אלענדארפ'ס מעטהאדע

איז אויף אזא ארט, דאס דיא שפראך איז איינגעהיילט אין לעקציען, אין יעדער לעקציע קומען פאר ווערטער, געשפרעך און גראמאטישע רעגעלען.

פאר דיא לעקציען קומט א בעזונדערע אבטהיילונג צו לערנען זיך לעזען און ספעלען. אום די ווערטער און גראמאטישע רעגעלן זאלען מעהר פערשטארקט ווערען אין דיא געדאנקען, ווערען אים ענדע פון יעדען לעקציען געגעבען שטיקער לעזע-שטאף צום איבערועטצען. דיא זעצע פון דיא שטיקער לעזע-שטאף, זיינען צוזאמענגעשטעלט פון דיא ווערטער, וואס זיינען פריהער פאָרעקומען. דער לער-לינג וועט זיי קענען איבערועטצען. יעדע שטיק לעזע-שטאף טראָגט א נומער.

צום לעהר-בוך קומט א בעזונדער בוך, א שליסעל, וואס ענטהאלט דיא ריכטיגע איבערועטצונג פון יעדען זאץ. די איבערועטצונגען זיינען בעזייכענט מיט די יעלבע נומערן וויא די שטיקער לעזע-שטאף בייא דיא לעקציען; דער שיללער קען אלזא מיטן שליסעל אפשטימען אויב זיין איבערועצונג איז ריכטיג אדער ניט.

אלענדארפ'ס מעטהאדע איז איינגעהיילט אין

78 לעקציען.

דיא אבטהיילונג צו לערנען זיך לעזען, איז זעהר פראקטיש. דיא רעגעלן ווערען ערקלעהרט איינפאך און דייטליך. אין דיא לעקציען ווערט געגעבען דיא אויסשפראכע פון יעדען ענגליש וואָרט מיט אידישע בוכשטאבן. דאס בוך ענטהאלט איבער 600 זייטען אין גרויסען פאָרמאט און עלעגאנט געבונדען.

פרייז 2'00 דאלאר.

צו בעקומען בייא אלע בוכהענדלער, וויא אויך בייא דיא

Hebrew Publishing Co., 50-52 Eldridge St. New York.

מײן אידיש בוך

אַן אילוסטרירטער לערבוך פאַר קינדער
צו לערנען לעזן און שרײַבן אידיש

פון יצחק קאצענעלזאן

דיזער לערבוך לערנט שרײַבן און לעזן אידיש אויף
א גאַנץ נייעם סיסטעם.

מיט דיזן לערבוך איז גאַנץ לייכט אויסצולערנען
אַמעריקאַנער אידישע קינדער די אידישע שפראַך אין
א גאַנץ קורצער צײַט.

יעדער לערער פון אידיש, וואָס וועט זיך באַנוצן
מיט דיזן לערבוך, וועט זיך גלייך איבערצײגן, אַז דיזער
לערבוך איז דער איינציגער, וואָס איז ריכטיק צוגעפאַסט
פאַר אַמעריקאַנער אידישע קינדער.

אַלע דערצײלונגען און לידלאַך אין דיזן לערבוך
זײנען פון קינדערשן לעבן און לעבנס־פרייד, און זײנען
אַריגינאַל פאַרפאַסט פון מחבר.

דיזער לערבוך איז אַרויסגעגעבען אין 2 טײלען

פרייז פון 1 טען טײל — 30 סענט

פרייז פון 2 טען טײל — 35 סענט

Hebrew Publishing Co.

50-52 Eldridge St.,

New York City.

די בעריממע ווערק פון דעם אלט-נייעם אידישען קלאסיקער

דער ריז פון דער אידישער ליטעראטור

ש. י. אבראמאוויטש

באוואוסט אלס

מענדעלע מוזר ספרים

אין א נאנץ נייער פראכט אויסגאבע, עלעגאנט געבונדען אין 10 בענדער

די אידישע ליטעראטור האָט פראָרוצירט פיעלע גרויסע שרייבער אָבער מענדעלע פארנעהמט דעם אויבען אָן מיט זיין אָרגינאָליטעט, ער איז גע-
ווען דער ערשטער, דער פאָטער פון אידישע קלאַסיקער פון וועמען עס וואָבען
געשעפּט און וועלען שעפּען די אלע נאָכקומענדע אידישע שרייבער און
דיכטער. ער איז געווען דער לייכטענדער שטערען וועלכער האָט מיט זיין
שארפע, אייגענארטיגע, הומאָריסטישע קריטיק באַלויכטען און אויפגע-
קלערט די אידישע פאָלקס מאַסען אַרונטער צו וואַרפען פון זיך דעם יאָך
פון זייערע אייגענע אונטערדריקער, — וועלכע האָבען געריטען אויפ'ן איר-
שען פאָלק, און מיט זיין שאַרפע פּעדער אַרונטער געריסען די מאַסקע פון
די אידישע כלל טהווער און בעלי טובות, וואָס האָבען געשונדען די הויט פון
דעם אָרימען פאָלק ישראל, און געמאַכט זיין לעבען אין ליטאָ און פּוילען
א גלות אין א גלות.

א פאָלשטענדיגע אויסגאבע פון מענדעלע מוזר ספרים, געדרוקט אויף
פיינע בוך-פאַפּיר, און אַרטיסטיש געבונדען אין 10 בענדער, איז יעצט
ערשינען וועלכעס איז א צירונג פאַר יעדע אידישע הויז אָדער לייברערי.

אום צו געבען די מעגליכקייט יעדען איינעם זיך איינצושאַפּען דיזען
אוצר פון ליטעראַרישע פּעריל אין זיין הויז, האָבען מיר געשטעלט דעם
פרייז פון מענדעלעס ווערק אין 10 בענדער פאַר

ב ל ו י ז 15 ד א ל ל א ר א ס ע פּ

צו באַקומען ביי אלע בוכהענדלער, ווי אויך ביי

Hebrew Publishing Company

50-52 Eldridge Street

New York

נייע העברעאישע מעטאדען

פון מ. מאנאסאוויץ

(המחבר של „מראה עינים“, „הרקדוק המעשי“, „החבר הטוב“ ועוד).

בשביל הילדים

א מעטהאָדע פאַר אַנפאַנגער צו לערנען העברעאיש על פי שיטת עברית בעברית, דורך די הילף פון בילדער, מיט קליינע ערצעהלונגען און געשפרעכען פון דער קינדער-וועלט, אין א לייכטע העברעאישע שפראך. פרייז 50 סענט.

דהק: למתחילים. מדרגה א'

א מעטהאָדע צו לערנען העברעאיש „בשיטת ההעתקה“ מיט איבער-זעצונג אין ענגליש. עם איו איינגעאָרדענט אויף אזא אופן דאָס עם פאָר-בערייטע די תלמידים נאָכדעם צו לערנען בשיטת עברית בעברית. ענטהאַלט געשפרעכען פון אַלטעגליכען לעבען, ספורים, שירים, חנוכי-דקדוק א. ז. וו. דער תלמיד דאַרף בלויז אויסלערנען די איינציגע ווערטער, מיט דער ענגלישער איבערזעצונג וואָס קומען פאָר פאַר יעדער לעקציע, און נאכדעם וועט ער שוין אליין קענען לערנען און פאַרשטעהן דעם גאַנצען לעקציע און וואָס קומט נאכדעם.

פרייז 50 סענט.

דרק: למתחילים הנ"ל, מדרגה ב'

פרייז 65 סענט.

חריסמומתיא ביבלית, מדרגה א'

א מעטהאָדע צו לערנען די העברעאישע שפראך צוזאַמען מיט דער ביבלישער היסטאָריע, בשיטת עברית בעברית ווי אויף בשיטת ההעתקה, די „חריסמומתיא ביבלית“ צייכענט זיך אויס פון אלע ביוהעריגע מעטהאָדען פון דיווען זאָרט, מיט דעם וואָס עם גיט דעם לעהרער די מעגליכקייט זיך צו באַנוצען מיט דער ביבלישער שפראך אויף א זעהר לייכטען אופן, און עם גיט אויך די מעגליכקייט די תלמידים צו באַקומען א ידיעה אין תנ"ך און אין דער שפראַכע אין א גאַנץ קורצע צייט.

פרייז 75 סענט.

חריסמומתיא ביבלית הנ"ל, מדרגה ב'

פרייז 90 סענט.

HEBREW PUBLISHING CO., 50-52 ELDRIDGE ST., NEW YORK.